Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 236. szám. Vasárnap, augusztus 27.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Vándorgyülés.

Budapest, augusztus 26.

(S. M.) Gyanakvással nézi ma már ujságjártas ember az ilyen alkalmatosságokat. Különféle foglalkozásu müvelt és félmüvelt emberek szövetkeznek arra, hogy az ország egyik vagy másik vendégszerető városában találkozhassanak és a vendéglátás fejében néhány előadást és valamivel több pohárköszöntöt ott hagyjanak. Még ha Brassóba gyülekeznek a tüzoltók, némi belpolitikai sérelmekre számithatunk ily vándorgyülés után, de ha Szabadkának hivják a vendéglátó várost, melybe orvosok és természetvizsgálók vándorolnak, lehet-e más érzelmekkel, mint a legkedélyesebb mosolylyal nézni elébe a tudós munka eszközeinek és eredményeinek?

És mégis, midőn Bácsország székvárosának, mint a hogy magát önérzetesen nevezi, meghivóját olvassuk, melyben többször is hangsulyozza a magyar vendégszeretetet, egyébre is kell gondolnunk, mint csupán arra, hogy itt jól fogja magát néhány napon át érezni Magyarország nehány száz orvosa és természetbarátja. Gondolnunk kell arra is, hogy Magyarország nagyságra harmadik városában, mely most éri el alapitásának kétszázados fordulóját, de mely nagyobb kulturális célt szolgáló gyülekezetet falai közt még nem látott, nem muló, de maradandó nyomot kell hogy hagyjon oly intézmény, mely több mint félszázad óta terjeszti ez országban a haza és a tudomány együttes szeretetét.

Nem frázist kockáztatunk-e csak meg, midőn az orvosok és természetvizsgálók vándorgyülésével ily nagy fogalmakat kötünk össze? Nem. Az a bámulatos recipiáló képesség, melyet a magyar nemzet a civilizáció követelményei iránt tanusit, alig jut valamiben oly szemmelláthatólag kifejezésre, mint ezekben a vándorgyülésekben, melyeket a negyvenes évek elején német mintára inditott meg néhány pesti egyetemi orvostanár és melyek ez idő óta sok akadályt, még a tudósok egymásközti torzsalkodását is legyőzvén, a külföldieknél is sikeresebben teljesitették hazafias és tudományos missziójukat.

Szinte öntetszelgésnek látszik, ha szembeállitjuk az ellentéteket. A nagy francia nemzet orvos-természetvizsgálóinak mult évi vándorgyülésén Nantesban a vándorgyülés elnökét nyilt ülésben és ülés után az utcán karhatalommal kellett megvédeni az inzultusoktól, mert a nagy francia tudós Franciaországban mert — humánus és szabadelvü nézeteket vallani. És nálunk? A szombathelyi püspök, Szabó Imre, mint az orvosok és természetvizsgálók vándorgyülésének elnöke ezt mondja: „Tiszteljük az egyéni véleményszabadságot; türjük az ellenvéleményt és várjuk az igazság elmaradhatlan diadalát. — Vizsgálódjanak, kutassanak a tudomány, szeretet és az emberiség közjaváért, keressék az igazságot és tegyék azt a haza közkincsévé. Az igazság diadala legyen fáradozásuk jutalma“ — a saját álláspontját pedig ugy jelöli, hogy a magyar dal szövegét idézi: „Én is oda való vagyok, ahol az a fényes csillag ragyog.“ — Katolikus főpap, ki a kutatás diadalát kivánja és ki a népdal érzését vallja magáénak! De nemcsak beszél, hanem igy tesz is és székesegyházát átengedi egy tudományos kisérlet bemutatására és a szombathelyi nagy templom kupolájából a templomba lelógó inga mozgásain demonstrálja az orvosok és természetvizsgálóknak egy katolikus szerzetes főapát, hogy igaza volt — Galileinek. Nantes vagy Szombathely van-e előbbre? Még ha ezután is mindig néppárti képviselőt küldene Szombathely parlamentünkbe, nem ebben, de Szabó Imre püspöknek felfogásában nyilatkozik meg az igazi magyar faj civilizációnális érzéke.

Vagy ime egy másik példa. A lengyel orvosok és természetvizsgálók mult évben Boroszlóban tartandó vándorgyülését a porosz kormány egyszerüen betiltotta. A lengyel orvosok köriratban panaszolták ezt el Európa népeinek. Minden politizálást mellőzve, annyi bizonyos, hogy ebben legalább is a német politikai türelmetlensége nyilatkozott meg. És mit tettek a mi türelmességükről szintén nem hires szászaink, midőn néhány év előtt a magyar orvosokat és természetvizsgálókat Brassóba hivták meg? A szász „Stadtpfarrer“, a szász nemzetiségü érzület képviselője és megtestesülése a vándorgyülés megnyitó nagygyülésén tartott előadását, magyarul beszélve, igy fejezte be: „E vándorgyülések félszázados tradicióját, hogy mindenfelé jártában a tudomány mellett a haza iránti szeretetet is terjeszti és erösiti. Meg vagyok győződve, hogy e nagy és nemes hivatásának itt is meg fog felelni és mindnyájan egy szivvel-lélekkel kivánjuk, hogy éljen a haza!“ A *zöldek* minden áskálódását expiálja a szász érzületben megőszült férfiu ily szózata.

És ezért látjuk mi szivesen az orvosok és természetvizsgálók vándorgyülését Szabadkán. Felekezeti és nemzetiségi mozgalmak hullámait a természettudományok és az ezekkel szükségképpen együtt járó humánus, felvilágosodott, nyelv- és országhatárokat nem ismerő szellem olaja legalkalmasabb lecsillapitani. Bácsország fővárosában nem tagadható, hogy a nagy politikai és társadalmi viharok hullámai szintén morajlanak és jellemző, hogy a magát mindig jó magyarnak érző és valló bunyevác-faj ujabban még külön ily nyelvü ujságnak is szükségét látja. A vándorgyülés feladatához és multjához hiven itt a tudomány és különösen a *hazai* tudomány iránti érdeklődést és szeretetet kell hogy ébreszsze és a magyar tudományos törek-

TÁRCA.

Asszonyok.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Thury Zoltán.*

Este kilenckor csengettek Zsaáb urnál. Idegesen, meg-megszakadva, aztán ujra hosszan berregett a csengő s a cseléd azzal jött be, hogy egy fogfájós uri asszony keresi a doktor urat. Zsaáb dunnyogva ment át a rendelő-szobába s betette maga után az ajtót. Azután csak nyögést lehetett hallani, meg kapcsok csikorogtak a nagy, öblös széken, aminek a hátát, oldalait, minden porcikáját vasakkal mozgatja a doktor, hogy jól belehelyezkedhessék a fájós fogu ember, egy dugaszt is kihuztak benn valami üvegből s azután egyszerre csend lett. Künn az asszony, a doktor felesége szőllőt csipegetett, de inkább csak hogy az idő teljék s az ajtó felé pillantgatott, hogy jön-e már az ura. Nem jött. Az asszony azon gondolkozott, hogy a szegény urának este se hagynak békét. Nem elég, hogy egész nap dolgozik, kis vézna, gyönge ember amugy is és mellbajos ... Igaz, hogy pénzt hoz a munka s kell is, mert a lányuk drága nevelőintézetben van valahol Svájcban, a fiuk is iskolások már, de még se kellene magát tönkre tennie. Azonközben a cseléd is tett-vett a szobában, meg ujra kiment — s az orvos még se jött ki, hogy befejezze a vacsorát és pipázzék meg egy kis bort igyék szódavizzel. Egyszerre iszonyu visitás hallszott a szobából.

— No — gondolta az asszony — végre. Fájt neki ...

Aztán csend lett s percek mulva rémülten rontott ki a szobából az ura. Rá se ismert volna, ugy elváltoztatta az arcát pár pillanat. Beszélni se tudott, csak hebegett s a mikor egy kis erőre kapott a hangja, rikácsolt, mint valami rémült állat. Az asszony támogatta az asztalig s háromszor is kérdezte: — mi az, mi bajod?

Végre felelni tudott a kis gyönge ember. Sugva mondta, körülnézve, hogy vajjon nem hallja-e más is?

— Meghalt.

— Ki?

— Az az asszony, ott benn.

Az asszony futva szaladt az ajtóig, de ott hirtelen megállott. Nem mert bemenni. Hideg csapta meg az arcát s ő is elhalványodott s tátott szájjal bámult a kis emberre, aki vánszorogva ment utána. S nyögött: — Régesrégen nem láttam halottat — mondta — régesrégen. Utoljára a klinikán, ezelőtt öt évvel. Hozzá se merek nyulni. — Reszketett az egész ember, de különösen a kezeit rázta a hideg.

De hát mégis be kellett menni. S ő ment elől, utána huzódozva, félig-meddig magánkivül az asszony. Benn a szobában egyetlen gázláng alatt a nagy székbe süppedve ült a fájós fogu nő. Egy kicsit előreesett már derékban, mintha valamit keresne a földön, egyébként nem igen látszott meg rajta, hogy elszállott belőle az élet. Szép fehér arca volt, üde, még hamvas, fiatal bőre, gyönyörü nagy kontyba fölcsavart fekete haja s kis szája, ami lassan-lassan szederjesedni kezdett. Karjai a szék két oldalán leestek, finom hosszu ujjain sok drága gyürü csillogott ... Az asszony lassan-lassan barátkozott meg vele annyira, hogy rá tudott nézni, a férfi pedig a sötét sarkokba bámult, meg a szekrényekre, a melyekben sorba rendbe volt rakva a sok szerszám. S borzongott és fáradtan esett le egy székre.

— Próbáltál mindent? — kérdezte halkan az asszony.

— Mindent.

— Szaladj a telefonhoz! Értesiteni kell a rendőrséget. Vigyék el.

A férfi elment. Kiment a szobából az asszony is s becsukta maga után az ajtót. De az ebédlőben maradni is félt. A konyhán várta meg, amig a hivatalos emberek jöttek s csak kivülről hallgatózott, hogy mi folyik odabenn. Keményen faggatták az urát s a rendőrorvos gorombáskodott is vele. Általában durván, csunyán ment minden. A gyönyörü szép asszonyt két nagy darab ember cepelte végig a szük előszobán, egy szekrénybe is belevágták az uton, aztán meg a gangon s lassan-lassan mind messzebb kopogtak. Benn valaki keserveset, nagyot sóhajtott. Erre az asszony bement s leült az ura mellé az asztalhoz.

Hosszasan hallgattak. Felforgatta bennük a rendet ez az eset. Aztán mégis a férfi szólott előbb:

— Ha meg kellett neki halni, mehetett volna máshova is. Miért éppen hozzám? Mit vétettem én az Istennek, hogy ilyen csapást küld reám?

Az asszony nem értette, hogy miről van szó. A csapást ugy képzelte, hogy a fájós fogu asszony férjét érte első sorban, aztán meg magát az asszonyt, ámbár az ember nem igen tudja, hogy vajjon nincs-e valami nagyon kellemes, valami nagyon szép a halálban. De hát a férje végzett már a dologgal. Nagyon kellemetlen, hogy halott volt a házban, ha csak egy félórára is, de csapásról beszélni ... Micsoda csapás ..? S kérdőleg nézett az emberre, aki már a nagy izgalom után megbarátkozni kezdett a borral s magas sugárból öntötte pohárba a szódát és a

Lapunk mai száma husz oldal.

vés iránti elismerést kell hogy kivivja. Mert ma is áll az, amit a 36 év előtt Pesten tartott vándorgyülésnek elnöke, Eötvös József mondott: „A cél, mely felé törekednünk kell — el fog éretni. Mert valamint e hon tudományos ismerete is nem egyesek, hanem csak a nemzet müve lehet, a magyar nemzeté, mely különböző nyelveken szól s különböző vallásos szertartások szerint imádja istenét, de mint a gránit, melynek különböző alkatrészeit világrázó események olvasztják egybe, azért egy marad s egységének érzetét csak ugy veszthetné el, ha a közös hazáról, ha multja dicsőségéről s a jövő reményeiről felejtkeznék meg, s felhagyna nemesebb törekvéseivel, melyeknek mindegyike ugy a tudomány, mint a közélet mezején mindig szorosabban füzi egymáshoz e hon polgárait."

Ha a szabadkai vándorgyülés szakosztályaiban dolgozó férfiak e nagy magyar világpolgár nézetét vallják és valósitják, akkor a magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyülése itt is az marad, aminek maradnia kell: minden hasonló gyülekezetnek nemcsak nesztora, de dicsőségteljes mestere.

BELFÖLD.

Tisza Kálmán beszámolója. *Tisza* Kálmán, mint levelezőek jelenti, nem szeptemberben, hanem október közepén jön Nagy-Váradra. Valószinünek tartják, hogy a tiszteletére rendezendő banketten felköszöntő alakjában fog beszámolót mondani.

A külügyminiszter Ischlben. *Goluchowski* külügyminiszter, mint *Ischlből* táviratozzák, ma reggel Mérey osztálytanácsos kiséretében odaérkezett és délután egy órakor kihallgatáson volt a királynál. A külügyminiszter később részt vett ő felsége családi ebédjén.

Tisztviselők fegyelmi ügye. A pénzügyminiszter az *ideiglenes minőségü tisztviselők* fegyelmi dolgaira vonatkozólag következő rendeleti intézkedést tette:

„Ismételten fordultak elő oly esetek, amidőn ideiglenes minőségben kinevezett tisztviselők szolgálati vétségek esetén fegyelmi eljárás alá vonattak, illetve fegyelmi uton való elbánásra javaslatba hozattak. Ez az eljárás a szolgálati szabályok 30. §-a 4. bekezdésének célzatával egyenesen ellentétben áll, mert annak helyes értelme az, hogy az ideiglenes kinevezés minden további eljárás nélkül visszavonathassék akkor, ha a tisztviselő a törvényekben és a szabályokban előirt kellékeknek meg nem felel, eleget nem tesz. Az pedig, aki szolgálati vétséget követ el, e feltételeket nem teljesiti. A gyakornokok állásuk természetéből kifolyólag, de a magyar királyi közigazgatási biróságnak 1898. évi 1135. számu elvi jelentőségü határozata értelmében is, mindig ideiglenesen alkalmazottaknak lévén tekintendők: a szolgálat alól szintén bármikor külön fegyelmi eljárás nélkül is felmenthetők."

Törvény a részletüzletről. A részletüzlet rendezését, illetve szabályozását célzó törvényjavaslat, mint értesülünk, már teljesen elkészült s a kereskedelmi miniszter szeptember közepére ankétet hiv össze, amelyen a törvényjavaslatot, mielőtt a Ház elé terjesztenék, megvitatják és esetleg módositják.

KÜLFÖLD.

A közvetitő nyelv. *Prágából* táviratozzák: A *Narodny Listy* mai számában a csehek a nyelvkérdésre vonatkozó posztulátumáról azt irja, hogy a csehek messzemenő engedményeket fognak tenni és pedig oly módon, hogy az engedmények a németek ellentállását nem fogják provokálni, mig ezzel szemben a csehek a német-cseh területet és az ugynevezett *német közvetitő nyelvet* az egész birodalom számára — Galicia és déli Tirol kivételével — *el fogják ismerni*. Igy tehát a csehek a németek pünkösdi programmjának sarkalatos alapelvét el fogják fogadni, amely tudvalevőleg abból áll, hogy a német nyelv az ugynevezett közvetitő nyelv legyen.

Bécsből jelentik, hogy egy ottani esti lap azt a hirt közli, hogy gróf *Thun* legközelebb Ischlbe utazik. Illetékes helyen ezt a hirt határozottan megcáfolták.

A Dreyfus-pör végtárgyalása.

(Tizenhetedik nap.)

— A *Budapesti Napló* kiküldött tudósitójától. —

Budapest, augusztus 26.

Dreyfus ma maga előtt látta két biráját, annak az 1894-iki haditörvényszéknek tagjait, akik őt az Ördögsziget kinjaira itélték. És maga előtt látta Bertillont, az operettbe való irásszakértőt, akinek zagyva hóbortjai szolgáltatták abban az időben az ugynevezett anyagi bizonyitékokat, amelyek alapján Dreyfust bünösnek mondották. Egy töredék az öt év előtti drámából. Bertillon azóta sem lett okosabb, sarlatánsága csak nyert komikumban. Maurel, az egyik régi biró, azóta sem lett jellemesebb és lelkiismeretesebb. Ám a régi előtt birák egyike, a mai tárgyalás hőse, öt év tapasztalatai után megtért és ma a hadbirák elmondotta, hogy a tábornokok és Maurel ezredes vallomásaival ellentétben igenis felolvastak négy okmányt a Dreyfus megterhelésére. Freystaetter kapitány férfiasan szemébe vágta ezt régi hadbiró kollegáinak. Beállott abba az önfeláldozó, nemes gárdába, amelynek Picquart neve ad diszt. Csodálatos, hogy egy finomlelkü asszony öntött Freystaetter kapitányba bátorságot, hogy eldobja magától katonai pályájának jövőjét és az igazságért szembeszálljon fölebbvalóival.

— Legyen egy pár aranysujtással kevesebb, csak a becsület maradjon tisztán — mondotta Freystaetterné a férjének, amidőn az a felett töprengett, kimondja-e a hadbiróság előtt, amit igaznak tud s ami lelkét nyomja, vagy inkább a hallgatás aranyából épitsen magának utat fényes katonai rangok felé. Az asszony szava döntő volt: ma Freystaetter lerántotta a leplet az 1894-iki hadbiróságról. Ettől a mai naptól fogva szegény, pályavesztett ember lett, de dusgazdagon meggyarapodott tiszta férfias becsületben.

Ez a szép epizód, amelynek még bő folytatása lesz, nagy komolyságot vitt a mai tárgyalásba, amelyet Bertillon őrült észficamai vásári komédiává alacsonyitottak. A hires irásszakértő előadása folyamán ismét uj szókkal gazdagitotta meg a francia nyelvet. A *gabarit* sürün röpködött a terem fülledt levegőjében, de Bertillonon kivül senki sem értette meg a jelentményét. Legföllebb talán Mercier, Gonse s más kitünő hadvezérek, akiknek esze, mint az eddig kitünt, teljesen a Bertillon képére és hasonlatosságára van teremtve.

Ebbe a kómikus képbe egy pár rikitó szint festett a sors. Ma ugyanis kitünt, hogy az az ugynevezett rendszer, amelyet Bertillon immár két nap óta a legnagyobb sikertelenséggel magyarázgat egy pár izzadó katonatisztnek, nem is az ő találmánya. Bertillon tehát plagizált, lopott s igy nemcsak szellemileg, de erkölcsileg is stilszerüen hat a vezérkar jeleseinek sorában. Az irásszakértő ur, aki már mohón várja Moliérejét, egynéhány év előtt lefolyt *hamisitási pörből* vette át grafológiai rendszerét. Akkor annak a hamisitónak ügyvéde — Demange volt, a kárvallottnak egyik utóda pedig ma ott végighallgatta a „rendszert", s ez az utód — Debréon örnagy, a mostani katonai biróság egyik tagja.

Bertillon ma sem mondott komolyabb és fontosabb dolgokat, mint tegnap. Ismét egész halmaz képet mutogatott a biráknak,

---

pipáját tömte egy szitából, amiben szép hosszu szálu sárga dohány volt, illatos jó dohány, módos emberhez illendő dohány.

— Mi a csapás? Az, hogy tönkremegyünk ezen az eseten. Azt hiszed, hogy nem fujják föl a dolgot? Majd nekem rontanak a zsurnalisztán, ne félj semmit. Jó, hogy ehetnek valakit. Egészen megesznek.

— Dehogy, csak nem gondolod . . .

— Persze. Nincs nekik mit irni. Holnap már az lesz az ujságban, hogy én öltem meg. Beadtam neki valamit, vagy rosszul csináltam a dolgom . . . Az is elég, ha megirják, hogy nálam halt meg. Jön még ide valaki? Dehogy . . . Én se volnék bolond, hogy odamenjek a fogammal, ahol meghalt már egy páciens. S micsoda temetés lesz . . . Oda ugyan el nem mennék. Megvernének . . .

A doktor urnak csakugyan igaza volt. Másnap minden ujságban megirták az esetet. A kis képesek rajzban is bemutatták a szép asszonyt meg a nagy széket. A doktor ki se ment az utcára. Beteg lett. Délig az ágyban feküdt nagy dunyhák alatt s ha csöngetett künn, a tejes ember vagy a pék, vagy akárki, megremegett. A rendőröket várta, akik majd elviszik s azt mondta az asszonynak:

— Szerencsére semmije se hiányzott. Azt legalább nem foghatják rám, hogy leloptam róla valamit.

— Micsoda bolondokat beszélsz.

— Az a bolond, aki elhiszi. De majd ilyen is lesz, csak várj.

Délután ujra csengettek. Egy asszony jött. Kis vézna, de nagyon csinos arcu, nagy szemü asszony. Izgatottnak látszott, sürgette a cselédet, hogy ő rögtön akar beszélni a doktor urral s idegesen járta végig a szobát, mig a doktor jött. Akkorra már valósággal remegett. Vacogtak a fogai, mintha fáznék s szemei ugy meredtek rá a kis igénytelen emberkére, mintha valami egészen különöset látnának benne. Olyat, amilyen még nem volt e földön. S belesüppedt a nagy székbe s lihegve, mosolyogva tátotta föl a száját, hogy nézze a doktor a fogait, csupa csillogó, finom, harapós, fehér gyöngyöt. S látszott rajta, hogy ő nem igen találja fontosnak azt, hogy mit mond az orvos, csak ül azon a bizonyos széken, azon a maga nemében egyetlen széken, amelyen egy szép asszony egészen elaludt s felbomlott idegzettel, a non plus ultrára, a lehetetlen kéjre vágyakozva élvezi ennek a széknek a melegét s lelógatta kétfelől a karjait éppen ugy, mint az a másik s neki is sok gyürüje volt, valóságos perverzitás a kövekben, furán összevágolatva, összedobálva az ujjain a szinek meg a sok sugártörés — s ellankadt. Tátott szájjal, mosolyogva ejtette be szőke, gyerekes formáju fejét a piros bársonyszék hátára, hogy belesüppedt s azt a még sohase tapasztalt végtelen gyönyörüséget várta, hogy no most mindjárt ő is visit egyet — s vége. Valami olyast akart, amit még nem élvezett ki. Egy kis halált — s azt az asszonyt rajzolgatta magának bódultan, nagyon zavaros agygyal, ami sehogy se tudta összehozni a formákat, meg a szineket, aki azt itt végigtapasztalta. Ó az a csodálatos kin... Milyen lehet.

Tudniillik a világ napról-napra közönségesebb. Nem ad semmi ujat. Ez a kis nőcske, ez a kis vadállat mindent tudott már, amire még számitani lehet. Lenn várta a kocsija, párnás puha hintó olyan lovakkal, mint két óriás agár. Rohanó és rakoncátlan dögök, abban bizott az asszony, hogy egyszer csak baj lesz velük, elragadják, — és soha, de soha semmi szerencsétlenség nem történt. — Hogy az embernek ilyesmit mindig csak olvasni kell... S otthon az ura, egy férfi, körül mindenfelé mások, itt egy szerető, ott egy másik s mind egyforma, aztán gyermeket is szült, megint egyet s egy és ugyanaz a közönséges fájdalom . . . Sehol semmi, ami különös, amin megborzongana kissé, amiben el kezdene forrani a vére s égetné belül . . . Micsoda csoda annak a másik asszonynak a dolga. Hogy az ilyent is kitapasztalhatott . . .

— Nagyságodnak egy rossz foga sincs — mondta a doktor.

— Csak keresse.

Zsaáb ur ujra kereste.

— Nincs, nagyságos asszony.

Arra kimerülten kelt ki a székből az asszony s elerjedt, tulságosan boldog arccal, mintha valami nagyon mulatós éjszakát élt volna át, bizonytalan lépésekkel ment kifelé.

— Még visszajövök — mondta — még konzultálni akarok doktor urral.

S mielőtt elment, nagy bankót lopott az asztalra . . .

Künn már mások is vártak. Csupa asszony. Mohón lestek, hogy ki lesz az első s elkeseredett, irigy pillantások kisérték azt, aki előbb jutott be. — Oda be. S estig se fogytak ki. Még ujak is jöttek, megkésett hölgyek, akik megdöbbenve, féltékenyen látták, hogy micsoda sor van még előttük, de konok, csendes türelemmel várták s elábrándozva, behunyt szemmel estek bele a nevezetes nagy székbe. Némelyik csak éppen hogy ülni akart, egy kicsit ülni . . .

És a szegény kis Zsaáb ur késő esténkint egy kicsit szomoruan szoritotta a mellére az asszonyt, akivel végig élte az életet idáig s jól esett neki mesélni egyebekről:

— Egy kis szőke volt itt, egy kis disznó, aki akár rögtön belefuladt volna a székbe. Aztán egy vén asszony, aki még mindig akar valamit... S egy lány, aki már azon akarja kezdeni, hogy az én székemen lihegjen . . . Látod, látod, te bele se ülnél.

hevesen, izgatottan hadonázva, mint egy tizedrangu színész az őrült szerepében. Képei közt ma föltünt egy sor nagy kartón, óriás, bizarr foltokkal, amelyek mértéktelenül nagy tintafoltoknak hatottak. Ez a látvány némileg felvillanyozta a közönséget, amelyet meglehetősen elnyomott a rekkenő hőség.

Bertillontól, a futóbolondtól, a *gabarit* hősétől, ma végre megszabadult a bíróság. Látni lehetett, mint lélekzik föl valamennyi hallgató. Végre visszazökkenhettek némi fáradsággal a bolondok házabeli hangulatból a törvényszék komolyságába.

A tárgyalás.

Rennes, augusztus 26.

Bertillon ma folytatta tegnap félbeszakadt előadását. Tegnapi *débutje nagyon leverte hiveit*, mert látták, hogy még a birák is elvesztették türelmüket. *Bertillon* egészen elejtette *a hires vártervet*, amelyet a Zola-pör tárgyalásán bemutatott s ma más rendszert ismertetett, amelyet a birák éppen oly kevéssé értettek meg, mint a vártervet.

(Bertillon jutalomjátéka.)

Hetedfél órakor kezdődött. **Bertillon** belép három katonával, akik utána cipelik az óriás iratcsomókat. Mai előadását azzal kezdi, hogy *Dreyfus* viselkedése 1894-ben gyanus volt. *Dreyfus* folytonosan hallgatott s megtartotta hidegvérét, amig egyszerre *Bertillon* kimondotta a *grille* szót, amire *Dreyfus* összerezzent és igy kiáltott föl:

— Oh, a nyomorult! Irni látott engem!

Ugyanigy kiáltott fel *Dreyfus*, amikor a tanu előmutatta a vádlott irómappájában talált itatópapirost, amelyen megvolt egy levelének a lenyomata és amely hiven visszatükröztette az ő ismeretes geometrikai ritmikus irását. A hallgatóságból senki sem érti, hogy mit akar a szakértő ezzel mondani.

Bertillon azután rátér rendszerének teknikai fejtegetésére s egyre szenvedelmesebb hangon kezd beszélni. *Óriás mennyiségü rajzot és fényképet rak az asztalra s mindegyikhez külön magyarázatot füz.* Azt mondja a többi közt, hogy 1894-ben ama kéziratnak bizonyos szavai, amelyeket *Dreyfus* október 15-én, letartóztatásának napján *Du Paty* diktálására irt, ráillenek a *bordereaunak* bizonyos szavaira; minthogy azután ezzel kapcsolatosan azt is állitotta, hogy a *bordereaut* mesterséges módon gyártották, ebből az az ellenmondás támad, hogy a diktátum természetes irása ráillik a *bordereaunak öntudatlanul és félreismerhetetlenül elferditett irására.*

Bertillon beismeri, hogy ez az elmélet *ellentmondónak látszik* és hogy ezt az ellenmondást áthidalja, ahhoz a hipotézishez folyamodik, hogy *Dreyfus* már jóval 1894 előtt kisérleteket tett mesterségesen gyártott szavakkal, ugy, hogy ebben utóbb nagy gyakorlata volt. Miként tegnap *Bertilonnak a félcentiméteres rétikülökkel való tangentiv érintésről mondott szavai* nagy szenzációt keltettek, ugy ma is *óriás derültséget* támadt, amikor *Bertillon* ceruzát és mérővesszőt vett a kezébe s igy szólott a törvényszékhez:

— Ime, uraim, ez az, amire szükségem van, hogy az *intérêt* szót rekonstruáljam.

Egy tanu eléggé hallhatóan ezt jegyzi meg szomszédjának:

— Akárhova tegyenek, de a magyarázatot még sem tudom megérteni.

Bertillon azt feleli, hogy tegnap minden kétséget kizáróan kifejtette, hogy az *intérêt* szó volt rendszerének alapja. Hisz megmondtam — folytatja a tanu — hogy Dreyfus az *intérêt* szót választotta rendszerének kulcsául, mert ez a szó *megfelel a grafikai szükségnek* és a pszikológiai momentumnak.

Bertillon végre befejezi előadását, kezét a szivére teszi s nagy emfázissal ezt mondja:

— Miként 1894-ben, ma is, becsületemre és lelkiismeretemre kijelentem és *megesküszöm, hogy Dreyfus irta a bordereaut.*

Egy biró: Azt kérdezi *Bertillon*tól, hogy *Esterházy* irását is meg lehetne-e magyarázni az ő rendszerével.

Bertillon: Minden bizonnyal, csak meg kell találni a kulcsot.

A biró: Nem lenne szives ezt nekünk megmagyarázni?

Bertillon hosszasan fejtegeti, hogy az ő rendszerével *Esterházy* irásához is meg lehetne találni az analogont. Ez a fejtegetés eltart fél óra hosszáig, *a nélkül, hogy bárki is valamit értett volna* belőle. Egyszerre dühre fakadva igy kiált föl:

— *Esterházy a stróman volt*! Ez a nyomorult minden idejét arra forditotta, hogy a *bordereau* irását utánozza. (Zajos derültség).

Demange: Tett-e ön hasonló kisérleteket *Esterházy* irására is?

Bertillon: Oh, igen.

Demange: Ezekhez a kisérletekhez *Esterházy*nak több iratát mutatták meg önnek?

Bertillon: Oh, igen, nagyon sokat.

Demange: És milyen eredményre jutott?

Bertillon: Rájöttem, hogy *Esterházy*nak sok irata ugyanazzal a kulcscsal volt irva. (Nagy mozgás.)

Labori: *Bertillon* ur 1894-ben azt a véleményét fejezte ki, hogy a *bordereau Dreyfusnak természetes irása* és azt a hipotézist állitotta föl, hogy saját természetes irását csak azért utánozta, hogy esetleg ez a rendszer védőeszközül szolgáljon neki. Azt kérdem már most a tanutól, miként egyeztetheti össze az *Esterházy* irásáról vonatkozólag fölállitott uj itéletét akkori fölfogásával?

Bertillon: Ez a két vélemény kiegészíti egymást.

Labori: Ön azt mondta, hogy az irások vizsgálatánál a nagyitás eszközével dolgozik. *Esterházy* irását is nagyobbitotta?

Bertillon: Igen.

Labori: És milyen eredményre jutott, amikor az ő irását a *bordereau* irásával összehasonlitotta?

Bertillon: Arra, hogy *Esterházy* irásában megvannak *ugyanazok a karakterisztikus vonások, mint a bordereau irásában.*

Labori: Hogyan egyeztetheti ön össze ezt a kijelentését iménti, esküvel megerősitett kinyilatkoztatásával, hogy a *bordereau* szerzője csak *Dreyfus* lehetett?

Bertillon megmarad előbbi kijelentésénél s ujra hosszasan magyarázza álláspontját.

Labori: *Lebon* volt gyarmatügyi miniszter itt kijelentette, hogy a *Weiler*-féle hamisitványt nem az eredetiben, hanem *pontos másolatban* küldték el *Dreyfus*nak az Ördögszigetre. Tudja-e ön, hogy ki készitette ezt a másolatot?

Bertillon: *Én magam készitettem*, de hozzáteszem, hogy a rendőrfőnök parancsára.

Elnök (*Dreyfus*hoz): Van-e valami megjegyezni valója?

Dreyfus: Igen, ezredes ur. *Bertillon* az imént azt mondta, hogy 1894-ben a katonai törvényszék előtt azt mondtam neki, hogy *nyomorult ember*, mert megijedtem, amikor a *gril* szót kimondta s mert éreztem, hogy le vagyok leplezve. Erre kijelentem a következőket: *Bertillon* az emlitett alkalommal folytonosan ellenem fordult s *esküdözött, hogy bünös vagyok*; ez volt az oka annak, hogy nyomorult embernek neveztem. (Minden szót megnyomva.) Azt az egyet bizonyosan tudom, hogy *nem én vagyok a bordereau szerzője. Bertillon* azt is mondta, hogy mappámban megtaláltak egy darab itatópapirost, amelyen egy levél másolata volt látható. Azt is mondta, hogy ez az irás nem feleségemnek irása, hanem az enyém s hogy én utánozni igyekeztem feleségem irását. Erre kijelentem, hogy a szóban forgó levél a feleségem irása. *Dreyfusné* maga kijelentette ezt s remélem, *senki sem fog arra vetemedni, hogy Dreyfusné szavát kétségbevonja.*

(Az anyagi bizonyiték.)

A következő tanu **Valérien** százados katonai irásszakértő.

Valérien vallomásában egészen *Bertillon* álláspontjára helyezkedik s azt mondja, hogy a *bordereau* irását *egy meghatározott kulcs szerint hamisitották.* Ez a kulcs az *intérêt* szó s ezt a szavat megtalálták a *Dreyfus* mappájából kivett itatópapiroson s határozottan állithatja, hogy *az itatóspapiroson levő irás Mathieu Dreyfusé.* Egyébiránt vannak a *bordereau*ban szavak olyan iratokból is, amelyeket *Dreyfus* a hadügyminisztériumban utánzott. Ez a rendszer a *bordereau* szerzőjének a védelem két utját nyitotta meg. Először tagadhatta, hogy ő irta a *bordereaut*, mert eltérések vannak benne rendes irásától s másodszor azt állithatta, hogy makinációk folynak ellene s az ő irását utánozták. A tanu előadásának további folyamán ismétli *Bertillon* fejtegetéseit, amennyire ezek megérthetők s azt mondja, hogy ő ezt a rendszert tökéletesen megértette. A *bordereau*ból konstatált jelenségeket csakis *Bertillon* rendszerével lehet megmagyarázni. *Lehetetlennek tartja, hogy Esterházy irta volna a bordereaut.*

Egy biró: De az imént azt hallottuk, hogy *Esterházy kitünően másolta a bordereau irását.*

Valérien megmarad annál, hogy *Esterházy nem irhatta a bordereaut.* A tanu igy fejezi be vallomását:

— Azt hiszem, hogy *a katonai biróság Bertillon rendszerével megkapta Dreyfus bünösségének anyagi bizonyitékát.*

(Óriási szenzáció.)

A Dreyfus-pör egész eddigi tárgyalása alatt nem volt még olyan szenzációs jelenet, mint amilyen most következett, mikor az elnök **Freystaetter** századost szólittatta elő tanunak. Freystaetter százados tagja volt az 1894-iki haditörvényszéknek, amely Dreyfust egyhangulag elitélte, s csak ma tudtuk meg igazán, micsoda alapon. Az ismeretes négy titkos irat alapján, amelyeket Mercier hadügyminiszter pecsét alatt *Maurel* ezredes hadbirósági elnöknek átküldött s amelyekről Maurel tegnapelőtt hit alatt azt vallotta, hogy belőlök *csak az elsőt* olvasta. Freystaetter *meghazudtolta Maurel ezredest*, aki most már nem is tagadta, hogy mind a négy iratot felolvasták a birák előtt. *Meghazudtolta Mercier tábornokot is*, aki azt állitotta, hogy a *Panizzardi-féle* táviratot nem közölte a birákkal — sem a helyes forditását, sem a helytelen, hamisitott szövegét. Freystaetter kijelenti, hogy igenis közölték velök ezt a hamisitványt és ez volt a „bizonyitékok" közül a *legmeggyőzőbb.*

Ime a vallomás és a hozzáfüződött drámai jelenetek *Freystaetter*, *Maurel* és *Mercier* közt.

Freystaetter az elnök kérdésére, hogy Dreyfus bünösségéről mi győzte meg, a következő kijelentést teszi:

— Meggyőződésem az *irásszakértők* vallomásain, továbbá a *Henry* és *Du Paty* vallomásain alapult és megerősitett benne azoknak a *titkos aktáknak az olvasása*, amelyeket velünk a tanácskozó szobában közöltek. *(Hosszantartó mozgás.)*

A titkos iratcsomóban a következő iratok voltak:

1. Egy életrajzi följegyzés, amely Dreyfusnek terhére rója, hogy a bourgesi pirotechnikai iskolában, a hadiiskolában és a vezérkarban való tartózkodása idején árulásokat követett el;

2. a *Ce canaille de D . . .* szavakat tartalmazó irat;

3. egy levél, amely összehasonlitás utján megerősithette az előbbi iratnak a hitelességét s amely *lettre Davignon* név alatt ismeretes; (Nyugtalanság a hallgatóság soraiban.)

4. egy *idegen attasénak* a távirata, amely *nagyon világosan mutatta* ki a vádlott bünösségét. Ez a távirat, ha jól emlékszem, igy szólt:

„Dreyfus le van tartóztatva, az emisszárius értesitve van."

(Freystaetter és Maurel.)

Leirhatatlan nyugtalanság támadt erre a szenzációs kijelentésre. A birák bámulva néznek össze s *Maurel* és Mercier izgatottan szót kérnek.

Az **elnök** előbb Maurel ezredesnek adja meg a szót:

Maurel ezredes előbb mondott következő szavait: *Én csak egy iratot olvastam*, azzal magyarázta meg, hogy *nem akarta megszegni a tanácskozóterem titkát* és nem akarta, hogy *Labori* arra kényszeritse, hogy többet mondjon, mint amennyit mondani szándékozott. — *Nem azt mondtam* — mondja — *hogy csak egy iratot olvastak fel.* Én csak egyet olvastam és azután az *iratcsomót átadtam a jegyzőnek* a következő szavakkal: *Fáradt vagyok.* (Zaj és izgatottság, fölháborodott *ohó*-kiáltások.)

Jouaust elnök csöndet parancsol.

Maurel ezredes nagyon izgatott, keze reszket. A hallgatóság nyugtalankodása leirhatatlan.

Maurel válaszol Labori kérdéseire és azt mondja, hogy ő *nyiltan és őszintén válaszolt.* Én, ugymond, *csak szórakozottan figyeltem az iratok fölolvasására.* A dolog *nem volt érdemes* . . . Ez minden; egyébre nem emlékszem. (Mozgás.)

Az Én Ujságom

Április havában a tizedik évfolyamába lépett. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörü képeivel a legszebb, legjobb kétheti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt.
Kiadóhivatal: **Budapesten. Andrássy-ut 10. szám.**

Freystaetter százados: *Nem csak láttam* a titkos aktákat, de azt is tudom, hogy *Maurel ezredes kezében tartotta őket.* Sőt azt is állitom, hogy *Maurel ezredes minden egyes aktához, amely a kezén átment, kommentárt fűzött.*

Maurel ezredes (erős hangon): Erélyesen tiltakozom a *kommentár* szó ellen.

Azután kijelenti, hogy ő sokkal lelkiismeretesebb volt kötelessége teljesitésében, semhogy befolyásolni akarta volna annak a törvényszéknek a tagjait, amelynek elnöke volt. Ha ő biró lett volna és valamely elnök ő előtte ugy járt volna el, amint Freystaetter most ő róla állitja, figyelmeztette volna az elnököt kötelességére és nem várt volna öt esztendeig, hogy egy kihallgatás alkalmával incidenst idézzen elő.

Befejeztem, ami mondanivalóm volt és nem felelek többé Freystaetternek. (Élénk mozgás.)

Freystaetter: Fenntartom azt, amit mondtam, és hozzáteszem, hogy akkor *nem ismertem a jogszabályokat.*

Maurel: Befejeztem, ami mondanivalóm volt és *nem felelek többé Freystaetternek.*

Freystaetter kijelenti, hogy ő ez évi április 8-ikán levelet irt Maurel ezredesnek, amelyben kereken kimondta, mit szándékozik tenni, mert megtudta, hogy *helytelen dolog, a tanácskozóteremben iratokat közölni a birákkal.*

Maurel elismeri ezt a tényt és azt mondja, hogy Freystätter közölte vele, hogy *Henry hamisitása kétséget támasztott benne.* Ő erre semmit sem válaszolt, mert mindenkinek meghagyta véleményszabadságát.

Labori arra kéri a bíróságot, jegyezze meg magának, hogy Freystätternek azt az állitását, hogy a *november 2-iki táviratot az 1894-iki hadbirósággal a tanácsteremben közölték, ném cáfolták meg.* Ilyen körülmények között azt követelem — mondja a védő — hogy az elnök *Mercier* tábornoktól fölvilágositást kérjen arra nézve, hogy a haditörvényszék előtt *olyasmit vallott, ami most határozottan megcáfoltatik.*

(Freystaetter és Mercier.)

Mercier előlép és mindenekelőtt az kérdezi Freystaettertől, miről van szó abban az iratban, amelyet a haditörvényszékkel a bourgesi árulásokra vonatkozólag közöltek.

Freystaetter azt válaszolja, hogy egy *lövegről* van szó.

Mercier (erős hangon): Jól van, tehát nyilvánvaló *hazugságon* kaptuk rajta Freystaettert! (Ellentmondás.)

Mercier a legnyugodtabban ismétli ezt a nyilatkozatot, mig a teremben ujra ellentmondások hangzanak föl. A *Robin-féle löveget* — folytatta Mercier, — amelyről szó van, Németország csak 1895-ben vette át, mig mi az árulásról csak 1896-ban értesültünk. Ami pedig a november 2-iki táviratot illeti, *fenntartom azt a kijelentésemet, hogy azt nem közölték az 1894-iki haditörvényszékkel.*

Freystaetter azt válaszolja, hogy egész biztosan tudja, hogy látta a következő táviratot: *Dreyfus le van tartóztatva. Az emisszárius értesitve van.* Ami pedig a löveget illeti, ő csak azt mondta, hogy a kommentárban a bourgesi piroteknikai iskolára vonatkozó gyanusitásról és egy löveg elárulásáról volt szó.

Mercier fönntartja állitását.

Labori azt kivánja, hogy erre az incidensre való tekintettel *vizsgálják meg hivatalosan Du Paty de Clam állapotát,* mert Mercier vallomása szerint ő készitette elő a titkos aktákat tartalmazó csomagot.

Mercier helyreigazitásául megjegyzi, hogy ő azt mondta ugyan, hogy a titkos iratcsomót *Du Paty* vitte el a bíróságnak; de nem mondta, hogy ő tette boritékba is. A boritékot *Sandherr* ezredes pecsételte le.

Labori különösnek találja, hogy folyvást meghalt emberek tanuságára hivatkoznak.

Az **elnök** visszautasitja ezt a megjegyzést.

Ezzel az incidens véget ért. Azután még **Javel** rajzolót hallgatták ki, aki lecáfolta Bertillon módszerét s a tárgyalás 11 óra 40 perckor véget ért.

A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

* * *

(Uj tanuk.)

Rennes, augusztus 26.

Megerősitik, hogy a védelem kérésére megidézett ujabb tanuk között a következők vannak: *Freycinet, Brisson, Picot* rajztanár, dr. *Weil, Dreyfus* rabbi és *Andrée*, Bertulus vizsgálóbiró jegyzője.

(Esterházy nyilatkozata.)

Páris, augusztus 26.

A *Libre Parole* azt hiszi, hogy azt a német embert, aki *Dubreuil* vallomása szerint Bodsonéknál megfordult, *Clemens* Hermannak hivják.

Walsin-Esterházy azt irja a *Matin*ban, hogy *Jouaust* elnökhöz tiltakozást intézett *Strong* vallomása ellen.

(Bertillon őrültségei.)

Páris, augusztus 26.

A boulevardokon tegnap este sürün hangzott fel Bertillon neve. Az emberek ilyforma kérdéseket intéztek egymáshoz:

— Megértette Bertillont?

Természetesen senki sem találkozott, aki igenlő választ adhatott volna. A legtöbben nevetnek a hóbortos szakértő felett.

A reviziópárti lapok egyértelmüleg erősitik, hogy Bertillon fejtegetései ezuttal sem tudtak meggyőzni senkit; ellenben a nacionalista lapok azt mondják, hogy Bertillon magyarázata *Dreyfus elitélésére nézve döntő* erejü.

Jaurès ezt irja lapjában: Ha egy ártatlan embert *katonai brutalitásnak mathematikai őrültséggel* való párosulása révén elitélnének, akkor Franciaország számára, hogy az *erkölcsi sülyedés* és a *végleges elbutulás* elől meneküljön, nem volna egyéb hátra, mint a *forradalom.*

A *Figaro*-ban *Cornély* kifigurázza Bertillont és bejelenti, hogy egy *kriptografus* a haditörvényszék előtt a Bertillon-rendszer alapján *be fogja bizonyitani, hogy a bordereaut Bertillon irta.*

Clémenceau az *Aurore*-ban hevesen megtámadja *Gallifet* hadügyminisztert, amiért *Mercier, Roger* és *Chamoin* tábornokok, valamint *Cuignet* őrnagy ellen, akik a francia hadsereget Rennesben szégyenbe hozták, még nem lépett föl a törvény szigorával.

(Schneider ezredes Bécsben.)

Bécs, augusztus 26.

Schneider ezredes párisi osztrák-magyar katonai attasé *tegnap éjjel ideérkezett* s ma az egész napot a közös hadügyminisztérium épületében töltötte, ahol nemcsak báró *Beck* táborszernagygyal, a vezérkar főnökével, hanem a hadügyminisztérium összes főbb intézőivel feltünően sokáig tanácskozott.

*

Az *Agence de Paris* párisi magyar hiradó a következőket közli velünk:

Feltétlenül megbizható forrásból megtudtuk, hogy a *Mercier* tábornok által Rennesben felolvasott, de *Schneider* attasé által Emsből táviratilag hamisitványnak nyilvánitott jegyzék szövege valódi és hiteles. *Schneider* ezredes jelentéseihez jegyzeteket szokott csinálni s a most szóban forgó jegyzéket két héttel az *Esterházy*-féle pör előtt irta. Az *Esterházy*-pör folyamán azonban *Schneider* attasé véleménye *Dreyfus* bünösségét illetőleg teljesen megváltozott és ezért a jegyzetben foglaltakat jelentésébe nem is vette fel, azt kormányának soha el nem küldötte. A jegyzéket azonban az iróasztaláról ellopták. E jegyzéken sem dátum, sem aláirás nem volt. Az aláirást hamisitók utólag irták rá. *Schneider* attasé emsi dementijében az iratot egyszerüen hamisitványnak deklarálván, azt ugy fogták föl, hogy a szöveg hamis. Az ezredesnek azonban az emsi távirati dementihez kiegészitésül beküldött levelében már csak a *Mercier* tábornok által felolvasott dátumot és az aláirást állitja feltétlenül hamisitványnak, a szöveg hitelességéről azonban homályosan nyilatkozik. Ez a homályos nyilatkozat Párisban kinos feltünést keltett, az emsi és a mai nyilatkozat között lényeges eltérést látnak. Különben *Schneider* attasé a dátum kérdésével sincs tisztában. A rennesi tárgyaláson felolvasott kelet nem az iraté, hanem a francia hadügyminisztériumba való érkezésnek a dátuma. Igy tehát a dátumot sem lehet hamisitványnak mondani. Ezt *Schneider* ezredes félreértette, vagy nem értette meg.

Megjegyezzük, hogy a jegyzet szövege hiteles lévén, kitünik, hogy *Schneider* ezredes attasé a hármas szövetség másik két államának attaséi által az ügyekbe be nem avattatott, amit itt objektiv politikai körökben, noha a jegyzet pozitiv hitelességét még nem tudják, csak legfeljebb gyanitják, az osztrák-magyar attasé szempontjából nagy blamázsnak tartanák. Annak tartják különben *Schneider* következetlen dementálásait is. Ha mindjárt Emsből olyan dementit tesz közzé, amilyent a *Figaro* mai száma közöl, semmi baj nem lett volna, holott most utólag, ha nyilvánosan kisül majd a kategórikusan hamisnak nyilvánitott jegyzék szövegének hitelessége, az nagy zavarodást fog okozni, és a nacionalista párt azt a maga céljaira nagyon ki fogja használni. Ha Emsből nyomban a valódi tényállást, félre nem érthetően hozza nyilvánosságra, az ügynek semmi jelentősége nem lett volna, mert a jegyzetben foglalt az a nézet, hogy *Dreyfus* bünös, *Schneidernek* — éppen tájékozatlansága folytán — pusztán magánvéleménye és egyéni impressziója volt, mely semmiféle bizonyitékon nem alapulván, semmit sem bizonyithat. Igy azonban a nacionalista sajtó *Schneider* eljárását meg fogja gyanusitani, a sulypont, ha nem is a hadbirósági itélet, de mindenesetre a félrevezethető francia közvélemény szempontjából a lényegről áthelyeződik a formára. A francia közvélemény csak azt fogja látni, hogy a *Schneider* attasé által eleinte letagadott és hamisitványnak minősitett szöveg — hiteles és valódi.

(A potsdami látogató.)

Potsdam, augusztus 26.

Mertian de Muller vallomását itt mosolyogva olvasta mindenki. A legjobb cáfolata e vallomásnak az udvari jelentés, amely szerint 1894. novemberében, amikor Muller állitólag megfordult a potsdami régi kastélyban, a császár nem is lakott ott, hanem az uj palotában. Ide pedig még nehezebb bejutni, mint a régi kastélyba. (*nwt.*)

Fekete zászló alatt.

— Guérin és társainak ostroma. —

Budapest, augusztus 26.

Guérin ur, aki lankadatlanul vivja párbaját Franciaországgal, ma kitüzte beltelki várára a gyászlobogót. Ki tudja, mit jelent ez az uj jel? A Chabrol-utca kofái azt állitották, hogy a nagy antisemita vezér nyilvár összes társaival öngyilkosságot követett el, föláldozván magát, mint a mesebeli király, a hazáért. Mások azt hitték, hogy valaki meghalt az erődített házban. Délutánig senki sem tudott semmi bizonyosat a rejtélyes, romantikus izü jelről. Az emberek körülállják a „várat“ s kiváncsian lesik, mi fog történni. Feltünik itt is, ott is egy ismert női alak: *Martel* grófné, irói nevén *Gyp*, aki minden áron be akar jutni elzárkózott elvtársaihoz. De a rendőri kordonon nem bir körösztültörni. Bánatosan megy odébb, mint egy bolygó kisértet. Azalatt az emberek a rendőri kordon mögött egymásnak adogatják a hireket a „vár“ legutóbbi eseményeiről. Tegnap — ugymond — nagy trombitálással rontott a rue Chabrol-beli erőd felé a tüzoltóság. *Guérin* ugyanis az épület egyik terraszán nagymennyiségü fát és ócska széket halmozott fel, némelyek azt mondják, hogy petroleummal jól meg is locsoltatta a máglyát. A szomszédok attól tartottak, hogy az ostromlottak magukra gyujtják a „várat“, amiből fenyegető tüzvész támadhatna. Gyorsan előhivatták tehát a tüzoltókat, akiknek láttára *Guérin* behordatta az egész máglyát. Félt, hogy alaposan meglocsolják.

Az ostromlottak közt ujabb megbetegedés történt. A kormány azonban nem enged be többé orvost a „várba“, hanem követeli, hogy a beteget adják ki kórházi ápolásra. A beteg kijelentette, hogy inkább meghal, de bennmarad az erősségben. Erre *Guérin* hirül adta, hogy magánál tartja beteg elvtársát, s ha meghalna, kitüzi a gyászlobogót. Még a holttestét sem adják ki, ott temetik el a házban a *Grand Occident* szertartásai közepette.

Szó esett arról is, hogy *Guérin* künnlevő barátai mozgósitják a kofákat elzárkózott elvtársuk megszabaditására. Ezt kürtölték az antisemita lapok, mire száz meg száz ember tódult a rue Chabrolba, hogy lássák a kofák rohamát. A hir kacsának bizonyult. Madame *Suppy*, a kofák szövetkezetének elnöke ma egy riporternek kijelentette, hogy a kofák teljesen semleges állást foglalnak el politikai és vallási kérdésekben és eszük ágában sincs testi épségüket *Guérin* ur érdekében kockáztatni.

Páris, augusztus 26.

Tegnap este tizenegy óra tájban egy ember egy *levélcsomót akart az ablakon át abba a házba bedobni*, amelybe *Guérin* és társai bezárkóztak. A csomag azonban a gyalogutra esett s egy rendőr fölvette. Azt az embert, aki a csomagot fölhajította, letartóztatták.

Guérin az ablakhoz ment s szidta a rendőröket, azután pedig *revolverrel kétszer az utcára lőtt, de senkit sem talált.* A lapok nagyobb része azt állítja, hogy a revolverben csak vaktöltés volt, de az *Eclair* jelentése szerint *a rendőrség két golyót talált.*

Páris, augusztus 26.

Ma reggel négy órakor *Guérinék* házának egyik ablakán *fekete zászlót tüztek ki.* Azt hiszik, hogy *Guérin egyik társa meghalt*, de bizonyosat erről nem lehet tudni, mert a bezárkózottak nem érintkezhetnek a külvilággal.

Páris, augusztus 26.

Még most sem tudják, miért tüzette ki *Guérin* a fekete zászlót. *Desert* abbé, a St.-Vincent de Paul templom lelkésze, engedelmet kért arra, hogy a bezárkózott antisemitákkal érintkezhessék. Az engedelmet megkapta s fél óra hosszat csöngetett *Guérinéknél*, de választ nem kapott. *Desert* azt mondja, hogy hallgatózott az ajtón és *semmiféle neszt nem hallott*, hanem azért *még sem hiheti, hogy a bezárkózottak öngyilkosságot követtek volna el.*

Páris, augusztus 26.

A rue Chabrolban változatlan a helyzet. A *Grand Occident* házával szemben lévő háznak egyik lakója azt mondta, hogy *Guérint* reggel hat órakor *a háztetőn látta.* Azóta a bezárkózottak egyike sem adott életjelt magáról. Az ablakok hermetice el vannak zárva s igy nem lehet látni, hogy mi történik a szobákban.

Reggel kilenc óra tájban *Desert* abbé ujra odament s többször csöngetett. Be is kiáltott a házba, hogy hangjáról megismertesse magát, de nem kapott választ és a sok hiábavaló kisérletezés után elment.

Páris, augusztus 26.

Az államügyészség elhatározta, hogy az összes lapok ellen, amelyek az utóbbi időben olvasóikat utcai tüntetésre hivták fel, az 1848. junius 14-iki törvény értelmében meginditja az eljárást.

Páris, augusztus 26.

Jules *Guérin* ellen gyilkosság kisérlete miatt meginditották a vizsgálatot, mert megállapitották, hogy tegnap nem vaktöltésekkel lőtt. A rendőrség kommünikéje szerint Guérin beteg társának állapota éppenséggel nem aggasztó.

HIREK.

Az asszony.

Nyugodtan hallgatja a vádlottak padján, amint az ellenséges érzületü tanuk gyalázattal halmozzák el. Még csak össze se rezzen, amikor az olyan félkegyelmü ember, mint *Bertillon*, az irásszakértő, fölkiált:

— Ez a nyomorult ember a bünös!

Átkot szórtak a nevére, mialatt a távoli Ördögszigeten szenvedett és most, hogy visszatért birái elé, hetek óta káromló szidalmakat kénytelen eltürni.

És ő mindezt nyugodtan hallgatja, majd amikor a védelem sora rákerül, emlegeti ártatlanságát. Mindig vádlott, mindig deklasszifikált ember, mindenkinél kevesebb abban a teremben, — senki se néz reá ugy, ahogy szabad férfiu a szabad férfiura néz, — lovagias bátorsággal és az egyenranguság elismerésével. Még azok is, akik ártatlan áldozatot látnak benne, azzal a részvéttel bánnak vele, amely az elhagyatottság és a gyöngeség öntudatát tételezi föl a boldogtalanban.

Ma történt meg először, hogy a rennesi tárgyaló teremben egy percig mindenki, barát és ellenség, biró és vádló, ügyész és tanu, ugy tekintett *Dreyfusre*, mint szabad lovagias férfiura. Önkéntelenül, az igazság hatása alatt.

Az asszonyról volt szó. Arról a hősies asszonyról, arról a szép, karcsu, korán megőszült vértanuról, aki esztendők óta védi a hatalom ellen férje becsületét és aki a női eszménytől megfosztott francia fantáziának költészete lett és az emberi korrupció egyik sötét pillanatának kiengesztelő gloriája.

Bertillon vallomása közben azt mondta, hogy valami itatós papiroson, amelyet *Dreyfus*nél találtak, nem a *Dreyfusné* irása látható. Erre *Dreyfus* fölpattant és óriási fölindulásában megtalálta ezeket a lovagiasan egyszerü szavakat:

— Kijelentem, hogy ez a feleségem irása. *Dreyfusné* maga mondta ezt és remélem, senki se fog arra vetemedni, hogy *Dreyfusné* szavát kétségbe vonja. Legkevésbé önök, biró uraim!

Nagy csönd. Semmi ellenmondás. Mindenki megilletődve hallgat.

Ma történt meg először, hogy a tárgyaló teremben *Dreyfus* ajkáról elhangzott feleségének a neve. És ez a pillanat őt diadalmas lovaggá avatta még ellenfeleinek szemében is.

Ilyen csudákat mivel *az asszony.*

(G—ly.)

Budapest, augusztus 26.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 31-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Személyi hirek.** *Erzsébet* főhercegnő ma délután 3 órakor a hannoveri királyné látogatására Ischlbe érkezett. — A *görög* király Aix les Bainsből Genfen és Bazelen át Kopenhágába utazott. — Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter tegnap este Gasteinból Bécsbe érkezett, ahonnan leánya látogatására Vasmegyébe utazott, honnét augusztus 31-ikén Budapestre tér vissza. — Dr. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter e hó 27-én Türjére érkezik, hol mint Kuncz Adolf csornai prépost vendége, részt vesz a vadászatokon. — *Lukács* László pénzügyminiszter, aki nemrég érkezett ide Bécsből, néhány napra zalathnai birtokára utazik.

— **A király Veszprémmegyében.** A király szeptember hó 13-ikán reggel 7 óra után érkezik Pápára, a csoóti lovassági hadgyakorlatokra. Pápán a pályaháznál *Fenyvessy* Ferenc főispán fogadja ő felségét a kormány és a vármegye nevében s ott lesznek a fogadáson a megyei és városi hatóságok s a megyebeli országgyülési képviselők. Pápa városa, ahol még soha sem volt a király, nagy előkészületeket tesz az uralkodó ünnepies fogadtatására. A pályaudvart és azt az utvonalat, melyen a király keresztülhalad, pompásan feldiszitik s diadaliveket állitanak fel. A megye is mindent elkövet, hogy a király fogadtatásán méltó módon fejezze ki hódolatát. A pápa-kisbéri törvényhatósági utnak pápa-csoóti szakaszát kijavittatják s diadalivet állitanak fel rajta. A pápai pályaudvarról ő felsége egyenesen Csoótra megy, ahol lóra ül. Ő felsége kiséretében lesznek gróf *Paar* lovassági tábornok és *Bolfras* táborszernagy főhadsegédek, *Dietrichstein* alezredes, *Wessely* őrnagy és *Pittlik* őrnagy szárnysegédek. A hadgyakorlatokon részt vesznek a német, olasz és angol attasék is; azonkivül három porosz tiszt, akik mint József főherceg vendégei időznek Magyarországon.

— **A trónörökös házassága.** *Ischlben* ismét az a hir terjedt el, hogy *Ferenc Ferdinánd* főherceg, a trónörökös el fogja jegyezni *Erzsébet* főhercegnőt, *Stefánia* özvegy trónörökösné leányát. Ezt a hirt beavatott körökben nem hiszik el, s arról beszélnek, hogy Erzsébet főhercegnőt a württembergi hercegnek szánták, de az eljegyzés csak egy-két év mulva történik meg.

— **Ajándék Vilmos császárnak.** A kassai 34-ik számu gyalogezred tulajdonosától, *Vilmos* császártól már többrendbeli kitüntetésben részesült. A császár ugyanis már több tisztjét kitüntette az ezrednek s a saját, olajfestésü arcképével is megajándékozta. Az ezred most viszonzásul megküldi Vilmos császárnak a tisztikar csoport-képét. A képet, amely két méter magas s harmadfél méter széles, a napokban küldik el Berlinbe.

— **A gyermekvédők kongresszusa.** A nemzetközi gyermekvédő-kongresszus, amely szeptemberben lesz a fővárosban, a tömeges jelentkezésekből itélve látogatottnak igérkezik. Eddig a magyarországi orvosok közül 22-en, a külföldiek közül pedig 6-an jelentették be előadásokat. A külföldi résztvevők között van egy orosz doktorkisasszony is, aki francia nyelven tartja meg előadását a gyermekvédelemről.

— **Girardi családi öröme.** Egy bécsi lap nyomán tegnap azt irtuk, hogy *Girardit*, a bécsiek kedvelt komikusát, felsége ikrekkel ajándékozta meg. Ugyanaz a lap most helyreigazitja ezt azzal a megjegyzéssel, hogy „hire még korai.“

— **Arany János emlékezete.** Kegyeletes és hazafias ünnepre gyülnek holnap Nagy-Szalontán az irodalmi és tudományos társulatok képviselői. Emlékét ünneplik ott a lelkes község nagy szülöttének *Arany* Jánosnak, hogy megnyitják ereklyéinek muzeumát a hires Csonkatoronyban, amelyet a költő fiának áldozatkészsége e célra átalakitott. Az ünnepség csak szerény méretü lesz, de azért tanuskodni fog róla, hogy a müvelt magyar nép ma is lelkesen őrzi szivében a költő emlékét, kinek remekeiben legigazabb érzései szólaltak meg. Az ünnepségre, amely délelőtt 10 órakor kezdődik, már ma sokan leutaztak a fővárosból: Programmja a következő:

Hymnus. Előadja a nagyszalontai dalárda. 2. Megnyitó. Tartja *Széll* Kálmán egyleti elnök. 3. Alkalmi költemény *Lévay* Józseftől. 4. Alkalmi beszéd. Tartja *Rádl* Ödön, a nagyváradi Szigligeti Társaság elnöke. 5. Alkalmi dal. *Költő* Kálmántól. Előadja a nagyszalontai dalárda. 6. Üdvözlő beszédet tartanak, a Magyar Tudományos Akadémia nevében Szász Károly a Kisfaludy Társaság nevében Gyulai Pál, a Petőfi Társaság nevében Bartók Lajos. 7. Szózat. Előadja a nagyszalontai dalárda. Ezután az Arany-szobák megnézése következik. Egy órakor közebéd a népkerti vendéglőben. Este 8 órakor az Arany-emlékalap javára szinielőadással kapcsolatos táncmulatság.

— **A Szent Jobb.** Szent-István jobbját régidők óta a királyi palota Szent-Zsigmond kápolnájában őrizték egy kis fülkében. Most, hogy a Szent-Zsigmond kápolnát átalakitják, a királyi palota egyik termébe zárták el az ereklyét a koronázási jelvények mellé. Ugy tervezték, hogy a Szent Jobbot végképpen átviszik a Mátyás-templomba, ahol külön kápolnát épitettek részére, a király azonban azt az óhajtását fejezte ki, hogy továbbra is a királyi palotában őrizzék a szent ereklyét. Ezért a Szent-Zsigmond kápolnában, az oltár mögött külön helyet épitenek, ahova elhelyezik István király jobbját.

— **A három Dumas tere.** A párisi községtanács elé azt a javaslatot terjesztették, hogy egy teret nevezzen el igy: *Place des Trois-Dumas.* Igy akarják megtisztelni a nagyapának: Dumas generálisnak, az apának: idősb Dumasnak és a fiunak: ifjabb Dumasnak emlékét.

Valóban, a három közül mindenik megérdemelne egymaga is egy teret . . .

— **Erzsébet királyné emlékezete.** A hercegprimás kegyeletes példájára most Kalocsa nagytudományu érseke, *Császka* György is körlevélben fordul hiveihez, hogy a nagy gyásznap első évfordulóján imádságba foglalják a megdicsőült Erzsébet királyné emlékét. A pásztorlevél igy szól:

> Nemsokára egy éve lesz már annak, hogy felejthetetlen Erzsébet királynénkat oly felettébb gyászos módon elvesztettük. És noha ezen év alatt szivük első égető fájdalmát a keresztény megnyugvás édesbus érzete váltotta fel; de ezen idő éppen nem csökkentette, sőt növelte bennünk dicsőült Erzsébet királynénknak hálás kegyeletlel párosult drága emlékezetét. Mert hisz csak most, az első nagy fájdalom csillapultával vagyunk képesek kellőképp méltányolni egyrészt azon kiváló nagy szeretetet és jóakaratot, melyet az elköltözött nagy királyné hazánk és nemzetünk iránt tanusitott: másrészt azon megbecsülhetetlen jótéteményeket, melyeket az ő áldásos közbenjárásának köszönhetünk. Hálás kegyeletünk lerovására igen kedvező alkalmul kinálkozik Istenben boldogult nagy királynénk gyászos elhunytának első évfordulója. Miért is ezennel elrendelem, hogy a f. évi szeptember hó 10-dikére eső vasárnap helyett, *ugyanazon hó 11-én, hétfőn*, főszékesegyházamban és főegyházmegyém valamennyi plébániai és szerzetesi templomaiban, a hivek előzetes értesitése mellett Erzsébet királyné lelke üdvéért, ravatal felállitásával és Liberával, ünnepélyes *gyászmise* tartassék, melyre a közhatóságok és katonaság, a tanintézetek és egyesületek meghivandók. Ahol a helyi körülmények azt megengedik, igen célszerü lenne ezen kedvező alkalmat arra felhasználni, hogy a boldogult Erzsébet királyné emlékére Budapesten emelendő Örökimádás temploma javára, (melynek ügyét mult évi 5341. számu és folyó évi 3924. számu körleveleimben lelkészkedő papságom figyelmébe ajánlottam) gyüjtések rendeztessenek. Különösen városokban kétségkivül fognak találkozni buzgó uri nők, kik a templomi gyüjtések rendezésére készséggel és eredményesen vállalkoznak.

— **Kossuth nevenapja.** *Kossuth* Lajos névünnepének tegnapi fordulóján *Kossuth* Ferenc — aki tegnap érkezett haza Nápolyból — a maga és öccse nevében koszorut tett Kossuth sirjára a következő felirattal: *Ferenc és Lajos — szeretett atyánknak.* Kossuth Lajos nevenapját a fővárosi ünnepélyeken kivül többek között megünnepelték a báziási és nagykanizsai asztaltársaságok is, amelyek Kossuth Ferenchez üdvözlő táviratot intéztek.

— **A halál halála.** Igy nevezi *Jacobs* József a *Fortnightly Review* legujabb számában korunk egyik nevezetes jelenségét. Ámbátor még ma sincs orvosság a halál ellen, de mint *indító ok* végsőt vonaglik a halál.

A dolog egészen másként volt a középkorban, akkor a *halál* és az *ördög* kegyetlen zsarnokként uralkodott a szellemek országában s az volt a főkérdés, hogy mi lesz velünk halálunk után? Gondoljunk csak Dante vándorlásaira. Az *egyház* is ezekre a képzetekre alapitotta hatalmát, de a modern ember nem igen fél ma már a pokoltól s a haláltól való félelem helyébe az élet örömeinek hajszolása lépett. Ennek a jelenségnek sokkal mélyebben fekvő okai vannak, mint ahogy azt közönségesen hiszik s nem a puszta felvilágosodottság okozza ezt a változást. A modern élet nem enged időt arra, hogy elegikus hangulatban a sirokat látogassuk s gyászunk feletti fájdalmunkban olvadjunk fel. Olyan sok mindenre kell gondolnunk, hogy semmire sem gondolhatunk sokáig. A falu halottjaira itt-ott gondolnak az emberek, de a városokban elfeledik halottjaikat. A modern ember tovább él s a hirtelen, fiatal életet rabló halál oly ritka, hogy valóságos jólelkü, nyugodalmat adó aggastyánnak képzeljük a halált. Még az egyház is hozzásimul a közfelfogásban végbement változáshoz. A lelkész eddig hiveit a halálra készitette elő, ma a lelkész szociális reformátor és ethikus s minden törekvése oda irányul, hogy a földi életet tegye boldoggá és elviselhetőbbé. De azért ne higyjük, hogy a halál iránti közönyösségünk uj dolog. Nem egyéb ez, mint öntudatlan visszatérés az ó testamentombeli felfogáshoz.

— **A német császár hálószobája.** A rennesi tárgyaláson elhadart hazugságok közt nem az utolsó Mertian de Mullernek az a meséje, hogy ő a potsdami kastély megtekintésekor megfordult a német császár hálószobájában és ott látta a *Libre Parole* egy számán, kék ceruzával aláhuzva e szavakat: „*Dreyfust* elfogták". Mint a berlini lapok egybehangzóan jelentik, Beaurepaire ez a kitanitott tanuja ellentmond nemcsak az igazságnak, de azoknak a rendeleteknek is, amelyek a potsdami kastély látogatóinak kiváncsiságát korlátozzák. Igy van ez Berlinben, s igy a többi európai udvaroknál is. Az uralkodó család távollétében bizonyos órákban az idegenek megtekinthetik ugyan a kastélyt és termeit, de az ott levő tárgyak érintése a legszigorubban tiltva van és a szolgák a leggondosabban vigyáznak arra, hogy a látogatók e tilalom ellen ne vétheszenek. A potsdami kastélyban nagyobbrészt öreg szolgák őrködnek, akiket megvesztegetni egyszerüen lehetetlenség. Ostobaság még elhinni is, hogy a *Libre Parole* ott hevert a hálószobában. A császárt az utolsó szolgája is ugy ismeri, mint rendszerető embert, aki sohasem szokott addig távozni dolgozószobájából, mig rendbe nem hozta iróasztalát és ha véletlenül mégis ott felejtett valamit az asztalán, azt a szolgák rakják félre. Muller ur vallomása tehát nem egyéb, mint rosszul kieszelt szédelgés, egyébként is kérdéses lévén, vajjon nem talál-e magának a németek császára komolyabb és hasznosabb olvasmányt a párisi antisemita ujságnál. Azután sohasem terjesztik a császár elé egész terjedelmében azt az ujságot, amelyben valami érdekesebb közlemény van, hanem ezt a közleményt kivágják, megjelölik s ezt mutatja be a miniszter a császárnak. Ha aztán ez elolvasta, a miniszter megint visszarakja a mappába.

— **Az ellenőrző szemlék.** A katonai ügyosztály most folytat tárgyalásokat a hadkiegészitő parancsnoksággal az őszszel megtartandó fő- és utóellenőrző szemlék idejének megállapitása tárgyában. A közös hadsereg tartalékosaival ez idén is a Mária Terézia-laktanyában, a honvédség tartalékosaival a fegyvergyári kaszárnyában tartják meg a szemléket október 8-tól kezdve. A népfölkelők szemléje ez idén valószinüleg ismét a Karoly-kaszárnya középső épületében lesz, ha a főváros tanácsa a katonai ügyosztálynak erre vonatkozó javaslatát elfogadja. A szemlék sorrendjét annak idején az ügyosztály falragaszok s hirlapok utján fogja közleni az érdekeltekkel.

— **Goethe kortársnője.** Németországban augusztus 28-ikán ünneplik Goethe születésének 150-ik évfordulóját. A berlini lapok mint nagy érdekességet közlik most, hogy van Berlinben egy weimari születésü nyolcvanhét éves matróna, aki iskolásleány korában két izben is járt Goethenél. Egy ujságiró most meglátogatta ezt a hölgyet s ekképpen beszéli el látogatását:

— Barátságosan üdvözölt az agg urnő és mosolyogva fogadta mentegetőzésemet, hogy ilyen késői órákban teszek nála látogatást. Félretette a kezében volt ujságot s a szomszédos szobába vezetve szives barátsággal mondotta el, hogy mint kis leány kétszer tisztelgett társnőivel Goethénél annak nevenapján, amely nap ünnepszámba ment a weimári iskolákban. Ezen a napon kiválogatták a legszorgalmasabbakat, s azok gratulálni mentek hozzá, virágcsokrot vive a legnagyobb német költőnek. Két ilyen alkalommal volt nála Castnerné asszony.

— **Baltazzi Hektor — magyar állampolgár.** Tizenegy évvel ezelőtt a mayerlingi katasztrófa után sokat emlegették a nevét Baltazzi Hektornak. Ausztria legelső sportsmanje volt akkor is, de a hir azért vette szárnyára, mert nagybátyja volt *Vetsera* Mária bárónőnek. Ugy mondták, ő is ott volt Mayerlingben, amikor eldördült az a borzasztó lövés, mely két hatalmas birodalmat döntött gyászba. *Baltazzi* Hektor most magyar állampolgár lett; azzá lett, hogy elválhasson a feleségétől, Ugarte Anna grófnőtől, ami tegnap meg is történt.

— **A jól értesült tanu.** *Capus* megint virágjában van a *Figaro* hasábjain. Ma a következő sikerült karcolattal csipkedi a rennesi pör tanuit:

Elnök (a százhetvenötödik tanuhoz, aki jönni fog Dreyfus bünösségét bizonyitani): Kérem, mondja el okait, amelyeknél fogva Dreyfust bünösnek tartja.

Tanu: El fogom mondani.

Elnök: Hallgatom.

Tanu: Mindent megmondok.

Elnök: Beszéljen.

Tanu: Kivétel nélkül terjesztem elő minden bizonyitékomat.

Elnök: Halljuk az elsőt.

Tanu: Elnök ur, önnek igaza van. Tehát ... de a többi sokkal fontosabb.

Elnök: Majd meglátjuk.

Tanu: 1895-ben ... a hónap nem jut eszembe ... különben az mindegy. Szóval meggyőződtem Dreyfus bünösségéről. Akkor kezdtek befolyni hozzám a bizonyitékok. Minden nap kaptam. Már nem is tudtam, hova tegyem őket. Külön szekrényt kellett venni.

Elnök: Kérem pontosabban.

Tanu: Hetekig tartana, ha elő akarnám sorolni mind a bizonyitékot. A legfontosabbakat elmondom. Először is Dreyfus vallomása ... izének ... a nevét elfeledtem ...

Elnök: Talán Lebrun-Renaud?

Tanu: Az. Lebrun-Renaud vallomásokat tett Dreyfusnak. Lebrun-Renaud igy szólt Dreyfushoz: „Ha kiszolgáltattam okmányokat ..."

Elnök: Talán az ellenkezőjét akarja mondani? De menjünk tovább. Lássuk a többi bizonyitékot.

Tanu: A titkos dossier ... Be fogom bizonyitani, hogy a titkos dossiert csak Dreyfus irhatta.

Elnök: Talán a bordereau ...

Tanu: Bordereau? Igen, a bordereau. A Schneider-féle irat teknikai beosztása ... azt mondták, hogy a Schneider-sürgöny Esterházytól van. Ez téves. Dreyfus irta, esküszöm. Előkelő embertől tudom. Hallgassák ki a Pompes Funébres tisztjeit. Tessék D ... nét megkérdezni, ez egy olasz asszony, akinek nem tudom a cimét, de aki egy őrnagy kedvese volt. Dreyfus hihette, hogy hadgyakorlatra megy ... honnan tudta Esterházy a fedezőcsapatok terveit? Tessék első vallomásomat megnézni. És aztán ő is bevallotta ... (*Homlokát törli.*)

Elnök: Visszavonulhat.

— **Kedélymérő.** Pletysmografnak hivják azt a legujabb csodagépet, amelyet *Hallion* és *Comte* francia fiziologusok fedeztek fel. Aki masina nélkül nem érzi meg a kedélyében végbemenő hullámzásokat, az a kezét ráteszi egy kaucsuk korongra. Az érzékeny lemez megérzi a vér legkisebb hullámzását is és a mozgásokat egy ellenőrző türe viszi át, amely az eléje tett hártyalemezre lerajzolja a vér hullámzását. A zenei müvek hatását nagyon jól meg lehet mérni a Pletysmografon s az eddigi kisérletekből az tünt ki, hogy a drámai zene hatása a legnagyobb az emberre.

— **Fölfüggesztett szolgabiró.** *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozza tudósitónk: A sátoralja-ujhelyi pénzügyigazgatóság nemrég följelentette *Bencsik* Istvánt, a bodrogközi járás főszolgabiráját, hogy a végrehajtási ügyeknél szabálytalanságokat követett el. A belügyminiszter ma érkezett leiratában a főszolgabirót állásától fölfüggesztette és elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot.

— **Véres kardpárbaj.** Nyiregyházáról irják nekünk, hogy *Péchy* Gábor kállai szolgabiró és *Gora* Miklós földbérlő ma kardpárbajt vivtak és mind a ketten megsebesültek.

— **A jó falusiak.** Ők jók ugyan, de a tréfáik már nem azok. Mert utóvégre is vannak a humornak olyan nyilvánulásai, amelyek ha megérték ötven éves jubileumukat, csak szánalmat tudnak kelteni. No, meg néha kellemetlenséget is okoznak. Ilyen elavult tréfák azok az izléstelen gondolatok, amelyek tollat adnak egy vidéki unatkozó hölgynek, vagy ifjunak a kezébe, aki felkér bennünket annak a közlésére, hogy X ur eljegyezte Y kisasszonyt. X ur sohsem látta Y kisasszonyt, esetleg talán haragszanak is egymásra, de hiszen éppen ez a vicc a kis unatkozónak félhomályt mutató szemeiben. A közleményre aztán egy elkeseredett dementi következik, amely kellemetlen ugyan nekünk, de teljesen közönyös annak az éretlen elmének, amely a régi, de rossz tréfát elkövette velünk is, meg a jegyesekkel is. Hát bizony ez igy van és nem védekezhetünk ellene. Ez szolgáljon megnyugtatásul *Vajda* (Weidlinger) Henrik urnak, a bajai Kereskedelmi és Iparbank főkönyvelőjének és *Rubinstein* Sárika kisasszonynak Baján.

— **Rulikovszky Kázmér emléke.** *Nagyváradról* jelentik, hogy a város közönsége holnap ünnepli *Rulikovszky* Kázmérnak, a volt orosz kapitánynak emlékezetét. Rulikovszky *Paskievics* seregével jött Magyarországba, hogy a szabadságunk ellen harcoljon. Itt látta, hogy a magyar szabadságharc végéhez közeledik és csak a vakmerőség mentheti meg a szabadság ügyét. A kétségbeesett helyzetben ő is a magyarok mellé akart állni. Levelet irt Görgeinek, hogy több kozák-csapattal átmegy a seregébe. Görgei a levelet elküldte Paskievicsnek, aki haditörvényszék elé állitotta az orosz dsidás-kapitányt. Hamarosan végeztek vele s holttestét bedobták egy sirgödörbe, amelyet a magyar asszonyok rózsával halmoztak el. Sirja fölé diszes emléket állitottak a nagyváradiak, amelyen a következő felirás van:

Rulikovszky Kázmér
lengyel születésü
volt orosz dsidás-kapitány
A magyar szabadság pártolásáért
kivégeztetett.

— **Sátortábor Téténynél.** Ismeretes, hogy József főherceg nem adja toyább bérbe pilis-csabai földjeit a katonaságnak a sátortábor céljaira, mert a földeket villatelkekre parcelláztatta és a telkeket eladja. A katonai kincstárnak igy uj hely után kellett nézni, melyen a sátortábort fölállithatja. És mivel a katonaságnak nagyon kellemetlen, hogy esetleg folyton vándoroljon egyik helyről a másikra, a katonai kincstár elhatározta, hogy alkalmas helyet örök áron meg vesz. Hosszas keresgélés után a katonaság ezt az alkalmas helyet Tétény, Török-Bálint és Diósd között megtalálta. Ez a terület több ezer hold terjedelmü és mindenben megfelel a katonai kivánalmaknak. A katonai kincstár tehát most alkudozásba bocsájtkozott az oda való birtokosokkal a terület megvétele iránt. A birtokosok ugyan kissé drágára szabták a terület árát, (négyszögölenkint 1 forintra, holdanként tehát 1600 forintra) de kilátás van rá, hogy megegyeznek, mert a katonáknak szükségük van a területre. Mihelyt az egyezség létrejön, a katonaság a területen modern lövőházat épittet és a sátortábort elrendezi.

— **Házasság.** *Gerlóczy* Béla, a Pesti hazai első takarékpénztár főtisztviselője, eljegyezte *Mattyasovszky* Ilonkát, Mattyasovszky Vilmos, Esztergom varmegye tiszti főügyészének leányát.

Klepp Mihály eljegyezte *Kitzinger* Flóra kisasszonyt.

Dr. *Horn* Ignác, Herczel egyetemi tanár asszisztense, eljegyezte *Halmi* Margit kisasszonyt, özvegy *Hatschek* Zsigmondné leányát Budapesten.

Salamon Frigyes eljegyezte *Neuvirth* Olga kisasszonyt, Neuvirth Armin leányát Budapesten.

Roth Adolf Ongáról eljegyezte *Krausz* Regina kisasszonyt Sóvárról.

— **Robbanás a bányában.** *Lugosról* telegrafálják, hogy a *resicai kőszénbánya* egyik aknájában az éjjel robbanás történt, amely emberhalált is okozott. Mindjárt megtették a mentési kisérleteket és több életveszélyesen megsebesült munkást kimentettek a romok alól, de egy munkást már csak holtan huztak ki. A szerencsétlenséget állitólag egy dohányzó munkás okozta.

— **Halálozás.** *Weisz* Julia asszony 92 éves korában Ujpesten meghalt. A boldogult matronát tegnap temették az egész környék nagy részvéte mellett.

— **Életunt asszony.** *Orosházáról* táviratozza tudósitónk: *Szücs* Pálné, akiről azt állitották, hogy gyilkosság áldozata, mint a vizsgálat kideritette, öngyilkossá lett. Az elraboltnak hitt 154 forintot napernyőjében találták meg.

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Bányászati kongresszus.** *Iglóról* táviratozza tudósitónk: Holnap ül itt össze a bányászati kongresszus és már ma számos vendég érkezett a városba. A délutáni vonattal jött többek között dr *Wekerle* Sándor, a bányászok egyesületének a védnöke és gróf *Teleki* Géza. A vendégeket az állomásnál küldöttség fogadta, amelynek nevében *Folgens* polgármester mondott üdvözlő beszédet. *Wekerle* néhány szóval köszönetet mondott a szives fogadtatásért, azután *Münnich* Aurél országgyüiési képviselő házába szállt.

— **Az asztaltársaság.** Azelőtt jóravaló kocsisok és egyéb derék emberek jártak oda, s *A három lépcsőhöz* cimzett korcsmának Rennesben megvolt a maga egyszerü karaktere. Persze a nagy pör kiforgatta a becsületes korcsmát is a természetéből. A párisi urak ott a központban, a Szajna partján eleget kiélvezhetik a fényes restaurantokat és egyéb nagyvárosi lokalitásokat, künn a vidéken más kell az urfajtának, falusi egyszerüség, amolyan füszagu eredetiség. Hát a Picquart ezredes ur fedezte fel *A három lépcsőhöz* cimüt, a pompás kis korcsmát, ahol egy derék asszonyság alaposan érti a hamisitatlan konyhatudományt. Hát még, amikor megtudta, kinek főz. A pártküzdelmek kavargása nem sodorta magával, ő csak főzött lelkes ambicióval. Aztán, hogy megnépesedett az asztal, érezte csak magát igazán az elemében. Jött a *Forzinetti* őrnagy ur, majd meg a Ranc szenátor ur, később Octave Mirbeau, az iró ur, meg még többen, akik ugy csábitották el egymást lassankint a nagyszerü asztalhoz. Amikor végül Havet és Psichari tanár urak is oda gyültek a finom konyhaszagra, a jó asszonyság már nem győzte, elküldött az unokatestvéreért Saint-Maloba. Csinos fruska, ért ő is a konyhához, meg meleg, eleven a nézése is. Hát most már egészen jól van az asztaltársaság, csak éppen még egy bizonyos kapitányt is szeretne ott látni az egyik széken. Tán az első helyet is átengednék neki. . . .

— **Az ó-gyallai csillagvizsgáló.** Az *ó-gyallai* meteorologiai obszervatorium épitését megkezdték s most javában folyik az épitkezés, amelyre *Konkoly-Thege* Miklós, az intézet igazgatója ügyel fel. A csillagvizsgáló állomás 2160 négyszögméter területen épül, amihez később még hozzávesznek 7600 négyszögmétert. Az obszervatorium egy része emeletes, más része kétemeletes lesz.

Az obszervatorium épületétől nem messze épitik a földmágnességi épületet. Ez egy dombra kerül, a régi bódétól mintegy 60—70 méter távolságra. A régi bódét meghagyják és az abszolut meghatározásra használják. Az uj épületben csak a magnetografiákat helyezik el. Az épület igen egyszerü földszintes ház lesz, egy előszobával, ahova egy mágneses teodolitot állitanak föl. Ezt a szobát nehéz függönyökkel elzárják a belső helyiségtől. Azután jön egy másik előszoba, ahol egy kivülről fütheto vörösrézkályha lesz. Ha az ember be akar menni a belső helyiségbe, hogy hideg levegőt ne bocsásson be a terembe, egy folyosón kell majd végigmennie, amely mindössze csak 70 centiméter széles s csak egy ember járhat benne. Az épület falait duplán épitik és hamuval töltik ki. Az uj obszervatórium épitése, a földmágnességi pavilonnal együtt ötvennégyezer forintba kerül s még ebben az évben elkészül. A földmágnességi pavillont az igazgató még ebben az évben teljesen berendezi, hogy az adatok 1900 január elsejétől földolgozhatók legyenek. A meteorológiai épületet csak a tél folyamán rendezhetik be és tavaszszal ünnepiesen meg fogják nyitni, amikorra meghivják a külföldi obszervatóriumokat is.

— **A bankett vége.** A párisi *Le Journal* közli a következő hirt: *Ferenc József* császár születésnapján, egy katonatiszti banketten történt, hogy amikor a pezsgőt fölszolgálták és ő felsége egészségére üritették a pohárt, egy cseh tiszt az általános *Hochba* belekiáltotta azt, hogy:

— *Slava!*

Erre fölugrott a szomszédja és arculcsapta. A cseh tiszt visszaadta az ütést és verekedés lett a dologból. Másnap egy pap fölügyelete alatt (!) pisztolypárbajt vivtak. A golyó az egyiket mellen találta, ugy, hogy a szerencsétlen egy perc mulva meghalt. — Ugyanez a lap arról is beszél, hogy egy német őrnagy Vilmos császárért hasittatta szét a fejét párbajban a minap, ugyanilyen ügyből kifolyólag.

— **Szerencsétlen kocsikázás.** A minap arról értesitettek bennünket, hogy az uj-szivaci jegyző kocsija nemrégiben felfordult s a benn ülő családtagok mind sulyosan megsérültek. Most azt irják, hogy a baleset korántsem volt ilyen sulyos természetü s a jegyzőnek és családjának az ijedtségen kivül semmi baja sem történt.

— **Birtokosero.** Schmid Ödön szajáni, torontálmegyei 2400 holdas birtokát, 410.000 forintért megvette Nagy Ferenc, Mahits György fővárosi ügyvéd megbizottja által.

— **Testi hibák a büróban.** A pénzügyminiszter a tisztviselők szolgálati szabályzatának egyik paragrafusát megtoldotta a következő rendeleti utasitással:

A szolgálati szabályok 6. §-ának d) pontja az állami szolgálathoz megkivántató egyik általános kellék gyanánt megállapitja, hogy állami szolgálatra csak az alkalmazható, „aki igazolja, hogy oly egészségi állapotban van, amely őt a szolgálattal egybekötött kötelességek teljesitésére képessé teszi.“ E szövegezésből félreismerhetetlenül kiderül a rendelkezésnek az a célzata, hogy itt nemcsak a szószerinti értelemben vett betegség, — vagyis az egészség hiánya, — hanem *minden oly fogyatkozás is értendő*, amely a kötelesség teljesitésére, tehát a hivataloskodásra szükséges *teljesen alkalmas voltát leszállitja, csökkenti.* Meghagyom tehát, hogy az állami szolgálatban való alkalmazásra csak olyan, egyéb minden más kellékekkel biró egyének hozassanak bizottságilag javaslatba, illetőleg saját hatáskörben csak olyan egyének neveztessenek ki, akik testileg és szellemileg egészségesek és teljesen épek, azaz *semmiféle testi vagy lelki hibában vagy fogyatkozásban nem szenvednek.*

Értjük a pénzügyminiszter intencióit, aki aggodalommal látja, mint szaporodnak évről-évre a nyugdijakra forditott kiadások. De azért nyiltan megvalljuk, hogy erre a rideg utasitásra még se volt szükség. A testi fogyatkozás nagyon tág fogalom és félő, hogy alárendelt közegei azt olyképpen fogják magyarázni, hogy eljárásuk bizonyára éppen a miniszter humánus érzelmeit sértené legjobban.

— **Bejelentett öngyilkosság.** *Falkenflug* Leo kőfaragó ma egy levelezőlapot kapott apósától, *Schwarz* Náthán budapesti születésü hatvanötéves szobafestőtől, amelyben ez bejelenti, hogy öngyilkossá lesz.

— Bocsáss meg, kedves Leó, — irja — de ha ezt a kártyát megkapod, én már nem vagyok az élők között, mert undorodom az emberektől, akik mind hamisak.

Falkenflug rögtön jelentést tett a rendőrségnél, amely az életuntat körözi.

— **Lezuhant szikla.** Rettenetes hir terjedt el ma este tizenegy óra után a fővárosban. Azt beszélték mindenfelé, hogy a budai oldalon levált a Gellért-hegyről egy óriási szikla és több embert agyonzuzott. A hir szerencsére tulzott volt ebben a formában. Tizenegy órakor a Gellért-hegy egy kiálló sziklája, amely a Ferenc József-hid mellett levő villamos megálló fölött volt, nagy zajjal lezuhant és a *villamos megálló vaszerkezetü házikóját összezuzta.* Az állomáson három ember tartózkodott, közülök kettő a robbanás zajára elszaladt és semmi bajuk sem történt, *a harmadikat azonban a szikla sulyosan megsebesitette.* Borzasztó katasztrófa történik, ha a szikla egy pillanattal később zuhan alá, a mikor a Gellért alatt egy megtelt villamos kocsi robogott el. A szikla szerencsére éppen a kocsi előtt esett a sinek közé. A mérnöki hivatal és a rendőrség még az éjjel megtartotta a helyszini szemlét. Az eset pedig szomoru cáfolata a rendőrség nyilatkozatainak, amelyek legutóbb is azt jelentették, hogy a Gellérthegy sziklái nem fenyegetik veszedelemmel a környéket.

— **Züllés.** *Cherny* József veszprémi születésü joghallgató néhány nappal ezelőtt panaszt tett a VIII. kerületi kapitányságnál, hogy József-körut 28-ik szám alatt levő lakásáról valaki ellopta a felöltőjét, amelyben két értékes gyürü és negyven forint készpénz is volt. Másnap *Cherny* szállásadónője is megjelent a rendőrségnél és bejelentette, hogy a tolvaj ő tőle körülbelül száz forint értékü ékszert lopott el. A lopást csak olyan ember követhette el, aki a helyi viszonyokkal teljesen ismerős volt. A rendőrség e panaszok alapján meginditotta a nyomozást, amelynek meglepő eredménye lett. A helyszinen járt detektiveknek első sorban feltünt az, hogy a tolvaj csak az ékszereket lopta el, mig a nagyértékü ezüstneműeket nem bántotta. A nyomozás közben sok sajátszerü momentum merült fel, amelyek azt a gyanut érlelték meg, hogy Cherny maga lopta meg szállásadónőjét, koholt panasza pedig csak arra való volt, hogy a gyanut magáról elháritsa. Vallatóra fogták Chernyt, akit a keresztkérdések annyira zavarba hoztak, hogy végül töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy ő a tolvaj. A rendőrség a jó családból származó, megtévelyedett fiatal embert átkiséri az ügyészséghez.

— **Időjárás.** Az országos meteorológiai intézet utolsó jelentése szerint hazánkban ismét csak keleten és elvétve az északi részeken volt kisebb eső. A hőmérséklet ma reggelre sülyedt, a felhőzet változó, a szelek helyenkint élénkek.

— **Öngyilkos háztulajdonos.** *Aradról* telegrafálják: *Román* Lajos háztulajdonos ma főbelőtte magát. Azért lett öngyilkossá, mert az egyik lábát amputálták.

— **Gyujtogatás.** A szabolcsmegyei *Kemecsén* negyvennyolc óra alatt öt tüzeset volt. Nyiregyházi levelezőnk szerint a tüz gyujtogatásból ered. A lakosság között nagy a rémület.

— **A magyar minta-tejtelep részvénytársaság** szeptember 1-én veszi át a dr. Hainiss és dr. Pécsi-féle tejtermelő intézetet. Az uj társaság megfelelő alaptőkével rendelkezik s főfeladatául tüzte ki a főváros lakosságának nemcsak legmagasabb zsirtartalmu, tehát tápláló, hanem minden tisztátlanságtól és kórokozó csirától mentes tejjel és tejtermékekkel: vajjal, tejszinnel stb. való ellátását. Berendezése a legujabb vivmányoknak megfelel s állandó orvosi felügyelet alatt készit sterilizált gyermektejet, gyomor- és tüdőbajosoknak, cukorbajos betegeknek, Soxleth-féle készülékhez való tejet, kefirt s mindezeket oly olcsón bocsátja forgalomba, hogy bárkinek is módjában áll e mintaintézet termékeit megvenni.

— **A walesi herceg Königswarton.** E hónap 21-ikén érkezett Königswartra a walesi herceg kiséretével, hogy az ismert fürdőhelyet megtekintse. *Metternich* herceg családja fogadta a fenséges vendéget, akit a nagy számmal egybegyült fürdővendégek hódolatteljesen üdvözöltek. Amikor a magas vendég a pompásan feldiszitett Metternich-villába ért, amelyen az angol lobogó lengett, a bécsi szalonzenekar az angol himnuszt játszotta. *Metternich* hercegnő bemutatta a walesi hercegnek *Wolff* Károlyt, a Bristol-szálló tulajdonosát és a fürdőhely bérlőjét, aki a fürdőorvossal együtt kalauzolta a magas vendéget. A secesszionista módra berendezett villa rövid ideig való megtekintése után a magas vendég beirta nevét az emlékkönyvbe és azután a Richard-forráshoz indult, ahol *Wolff* bérlő egy pohár gyöngyöző forrásvizet nyujtott át. A walesi herceg a vizet kitünőnek találta. A kiséretből való néhány vendég a forrásvizet whiskyvel keverte és kijelentette, hogy igy a világ legjobb asztalvize. A magas vendég érdeklődéssel hallgatta a kitünő gyógyhely fellendüléséről szóló adatokat és megelégedéssel vette tudomásul, hogy a jövő évben villamos automobil-kocsik közvetitik majd a forgalmat Königswart és Marienbad között. *Wolff* bérlő még megköszönte a magas vendégnek a kitüntető látogatást, aki barátságos bucsuzás után a Metternich herceg közelfekvő uradalmába indult vadászatra. Augusztus 18-ikán a király születésnapja alkalmából a remekül diszitett vendéglőben fényes ünnepség volt, amely azt is bizonyitotta, hogy a vendégek minden tekintetben kellemesen érzik magukat ezen az elsőrendü fürdőhelyen. Az ünnepséget táncmulatság követte, amelyen hajnalig vigadtak a vendégek. Königswart vonzó erejét az is igazolja, hogy Karlsbadból és Marienbadból naponkint érkeznek vendégek utókurára.

— **Ősbudavárában** holnap vasárnap délután 6 óráig 20 kr., azontul 30 kr. a belépő-dij. Pénztár és kapunyitás 3 órakor. A nyilt szinpadokon 8 különböző variété és szini előadást tartanak. Az első variété előadás d. u. ½5 órakor kezdődik, ehhez a variété előadáshoz az első 800 belépő ingyen páholy vagy zártszéket kap. Ez előadás után következnek d. u. 6, 7, este 8, ½10, 10, ½11 órakor a két szinpadon váltakozva variété és szini előadások. A világhirü O-Kabé japán-csoport, valamint Ganivet és Carmencita a délutani 6 órai előadásban külön müsorral lépnek fel, 10 órakor este nagy nemzetközi variété előadás.

— **Uj magyar gyár.** Minden tekintetben gyarapodása a magyar gyáriparnak az az uj sodronyszövet-, fonat- és keritésgyár, amely az utóbbi félesztendő alatt a főváros egyik látványossága lett. Az Üllői-ut 48-ik szám alatt levő telep tulajdonosa és vezetője *Haidekker* Sándor, aki szakmájában már rég nevet szerzett magának. Azok, akik megtekintették mintagyüteményét és átnézték az adandó alkalmakra készitett költségvetését és ezután szükségleteiket az uj gyárból szerezték be, valamennyien nagy megelégedéssel mondják, hogy ezuttal nemcsak a hazai ipar iránt tartozó kötelezettségüknek tettek eleget, hanem egyszersmind a legüdvösebben képviselték a saját érdekeiket is s jutányos áron kitünő gyártmányoknak jutottak a birtokába.

— **Katonazene és cigánymuzsika a Hirmondóban.** Holnap (vasárnap) délután 4 órától 7-ig a *honvédzenekar* hangversenyét, este 8 órától 11 óráig pedig felváltva egy katonabanda és egy cigányzenekar játékát közvetiti hallgatói szórakoztatására a *Telefon Hirmondó.*

(x) **Ki akár egyéves önkéntes lenni?** Lásd *Lichtblau* A. debreceni katona-iskolájának hirdetését.

(x) **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzugásból dr. *Nicholson* mesterséges dobhártyájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhártyát, ingyen megkapják azt. Levelek Institut Nicholson *Longcott*, Gunnersbury, London. W. England cimére küldendők.

Szabadalmakat Értékesitő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.
Kieszközöl szabadalmakat, finanziroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket.
Felvilágositás dijtalan.

(x) **Megszűnő látványosság.** *A Hódoló diszfelvonulás* óriási körkép immár csak nagyon rövid ideig lesz látható, minthogy a szépművészeti palota céljaira át kell engedni a telket s ezért a körképpalotát szeptember 14-en már lerombolják. Szinte felesleges hangsulyozni, hogy a gyönyörü óriási festmény, amely egyetlen megörökitése a millenniris ünnepélyek legragyogóbb mozzanatának, különösen azok részéről érdemli meg a megtekintést, akik magát a diszfelvonulast nem láthatták. Legu óbb a palota lerombolásának hirére tömeges is volt a látogatás, különösen Szent István napján, amikor alig fértek el a látogatók, akik még mindig külön belépő dij nélkül megtekinthetik a *Szines tényképezést*, az *Utazás a világ körül 45 perc alatt*, *Lumière szinfényképeit*, stb., amelyek a társaság nagy angol vetitő gépének segitségével mindenképpen rendkivül érdekes látványosságot nyujtanak. Figyelmeztetjük egyuttal a sárga-zöld és barna jegyek tulajdonosait, hogy e jegyeket szeptember 14-ig használják föl, mert különben azok érvényüket vesztik.

(x) **Mi a Sodor?** Sodor elnevezés alatt a Zürichi Sodor-gyár részvénytársaság egy uj cikket hoz forgalomba, mely hivatva van, hogy széles körben érdeklődést keltsen. Sodor alatt egy folyékony szénsavval telt acélhüvelyt értünk, melynek segélyével az e célra szerkesztett palackban mindenki saját izlése szerint bármely pillanatban és barhol vegytiszta üditő szódavizet, málna gazőzt, szénsavtartalmu limonádét, habzó pezsgőt, kefirt stb. készithet. Megtöltünk például egy speciál palackot közönséges fehér asztali borral, kevés cukrot adunk hozza és egy Sodor hüvely igénybevételével kész a legfinomabb pezsgő. A Sodor előnyei oly szembetünőek, hogy természetesnek találjuk, ha az nélkülözhetlenné fog válni minden családban. Bővebbet a mai hirdetések között.

Bertillon.

— Operett egy felvonásban. —

Olvasta mindenki, hogy miként folyt le Rennesben Bertillonnak, a kitünő irásszakértőnek kihallgatása. Komoly törvényszéki formák közt. Most kitünik, hogy ennek a kihallgatásnak nem ugy kellett volna lefolyni, hanem igy:

Elnök (a szolgához):

Szólitsa be, aki szót kért, őt,
A hirneves irásszakértőt!
Tillalla, trullalla,
A hirneves irásszakértőt!

Szolga:

Kutya legyek,
Kutya legyek,
Ha érte nem megyek!

(*Bertillon belép. Mögötte husz katona hozza az irásokkal telt ládákat.*)

Elnök:

Unalmas volt már itt az élet,
Hipp, hopp! Hipp, hopp!
De mostan majd minden föléled,
Kipp, kopp! Kipp, kopp!
Meglátjuk, iráshoz hogy ért ő,
A hirneves irásszakértő,
Itt a kezem, itt egy pacsi,
Üljön le, kis csacsi!

Kar:

Az íráshoz jól ért ő,
A mü-irásszakértő,
A szép Bertillon bácsi,
Ki nem szamár, csak csacsi.

Bertillon (belépő, keringő)

Itt vagyok!
Ragyogok!
Most jönnek az erős okok.
Zöld, mint a rét,
Az *interêt*
Ide-oda csavarít,
Főszavam: a *gabarit*.
Csip-csup, lárifári,
Jutka, Panna, Panca, Mári,
Pista, Sári.
Ember, hova mégy?
Egyszer egy az négy.
Kétszer kettő huszonkettő,
Zöld a föld, s az ég,
Istenuccse kék.
Jobbra fordulj, balra át,
Ide nézz, a vakapád!
Hókusz-pókusz, regiment,
Ez aztán az argument!
Mérték, méret, mérv,
Ez aztán az érv.

Elnök:

Folytassa hát, édes barátom,
Hogy komplikált, azt én belátom,
Azt is belátom szintén,
Ön jobban érti, mint én.
Sőt, bocsánat, ha sértem —
Egyáltalán nem értem.

Bertillon:

Jaj de kedves oktatás!
Édesebb a folytatás.
Hallga hát, kis angyalom.
Hadd folytatom a dalom.
Cini-cini hegedű,
Kis betű és nagy betű.
Óka, móka, kóka
Ravasz dög a róka.
Ikusz, fikusz, pikusz,
Én vagyok a fizikusz.
Inckó, hinckó, palinckó,
Bertillon ravasz fickó.
Ime borúra derű,
Az egész mily egyszerű!
Egy-két mérés itten, ottan!
S mindent bebizonyitottam!
Einfus, Zweifus, Dreyfus
Bünös ez a Dreyfus.
Mérték, méret, mérv,
Ez aztán az érv!

Elnök:

Ön bennünket meglepe,
Felforr bennünk az epe.
Jobbra fordulj, balra át,
Ön engem többet nem lát!

(*Bertillon a husz katonával kivonul.*)

Kar:

A világ tehát im tudja már,
Tudja már,
Tudja már,
Tudja már, hogy Bertillon úr —
Tudja már, — hogy mily szamár!

(*Függöny.*)

— o. —

FŐVÁROS.

(*) **Templomszentelés.** Október 15-ikén lesz a karmelita-rend Huba-utcai diszes szentegyházának felmentelési ünnepe. A király megigérte a rend főnökségének, hogy ott lesz a felavatás ünnepélyén. Erre való tekintettel a zárdafőnök azzal a kéréssel fordult a fővároshoz, hogy a külső Váci-ut, Arena-ut és Fóthi-ut még rendezetlen részeit helyeztesse a kellő állapotba, mert ezen az utvonalon érkezik a király.

(*) **A közmunkatanács évi jelentése.** A fővárosi közmunkák tanácsának mult évről szóló jelentése és a kezelése alatt levő alapok zárószámadása most készült el. A terjedelmes munkából adjuk a következőket.

A belügyminiszterhez intézett *bevezető szakasz* foglalkozik a néhány év óta folyó nagymérvü kisajátitási müveletekkel, amelyek a közmunkatanács rendelkezésére álló milliókat teljesen lekötötték. A kisajátitások kevés haszonnal jartak, mert a spekuláció ma is a kültelkekre utazik, s meggátolja a belső területeken kisajátitott ingatlanok értékesitését. Ohajtandó, hogy a főváros mielőbb elkészitse az extenziv fejlődésre vonatkozó szabályrendeletét. A következő fejezet a *királyné emlékének* van szentelve. Az 1898. szeptember 15-én tartott ülés jegyzőkönyvét tartalmazza azzal a megjegyzéssel, hogy a királyné szobra helyeül a Gizella-teret jelöli meg. A szobor ugyan nem kerül a Gizella-térre, de azért a teret a közmunkatanács nagy költséggel parkozni fogja. A jelentés azután felsorolja a jelentősebb szabályozási munkálatokat és bejelenti, hogy az esküteri hidat 1901. év őszén adják át a forgalomnak, amikor elkészül a Gellért-hegy homlokzatanak diszes kiképzése. Majd megerősiti azt, hogy a regi kuria telkének egy részét a királyi családi alap vásárolta meg és aztan hangsulyozza, hogy a régi nagy kaszárnyak: Ujépület, Károlykaszarnya, Citadella, Floriani-kaszárnya átvétele befejeződött és azokért 6,400.000 forint készpénzt és 2,350.000 forint értékü telket adtak. A mult évben megalapitottak a Halászbástya kiepitését és az épitési költségek harmadreszét (141.759 frt) az állam adja. Érintven a budai oldalon meghosszabbitott harminc éves adómentesség ügyét és a lóvasut átalakitasat, veleményt mond a Hungária-köruti magas vasutról, a Kerepesi-uti földalatti vasutról és aztán beszámol az uj épitkezésekről. 1898-ban 35 negyemeletes, 230 háromemeletes, 79 kétemeletes, 319 földszintes hazat épitettek. A zárószámadasok közt a rendes bevétel 544,000 forint, a kiadas 421,000 forint.

(*) **A Károly-kaszárnya vételára.** A székesfőváros a Károly-kaszarnya vételárának egy részletével: 1,600.000 forinttal még mindig hátralékban van. Minthogy ez idő szerint a főváros nem a legjobb pénzügyi helyzetben van, a hatóság folyamodott a belügyminiszterhez, hogy eszközölje ki a fizetésre a haladékot. A miniszter most tudatja, hogy az 1900. januar hónap elején esedékes összegre nézve megadható a haladék 1900. április 1-ig.

(*) **Eladó fővárosi telkek.** A fővárosnak még két nagyobb telke van a Lipót-körúton, ezek közül az egyik nagyon értékes, amennyiben saroktelek, a Lipót-körut és Szemere-utca sarkan. Az utóbbi telek 555 négyszögöl, mig a masik 267 négyszögöl. Mind a két telket szeptember 29-ikén délelőtt 10 órakor adják el, nyilvános árverésen, a pénzügyi és gazdasági bizottság ülése alkalmaval. A Lipót-körut és Szemere-utca sarkán levő sarok telek kikiáltási ára 420 forint lesz, mig a másiké 350 forint, négyszögölenként.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Hirek a Nemzeti Szinházból.** A *Nemzeti Szinházban* az előadásokat harmadfél havi szünet után, pénteken, szeptember 1-én kezdik meg Berczik Árpád *Himfy dalai* vigjátékával. — *Csillag* Teréz szabadságideje után, szombaton, 2-ikán lép fel először Bisson *Házi béke* vigjátékában; *Jászai* Mari pedig szeptember 4-ikén *Medeában*. — *P. Márkus* Emilia, kinek szabadságideje csak szeptember 17-én jár le, szeptember második felében kezdi meg ujra müködését. Első fellépte *Folt, amely tisztit* drámában lesz.

Szeptemberben két ujonnan szerződtetett tag is bemutatkozik és pedig *Beregi* Oszkár, ki 8-ikán lép fel először *II. Rákóczy Ferenc fogságában*, mint Rákóczy; és *Molnár* Rózsi, aki *Figaró házasságában* Chérubin apród szerepét fogja játszani.

** **Gróf Keglevich István a Vigszinház tagjainak.** A *Vigszinház* igazgatósága és müvészgárdájának tagjai, mint annak idején emlitettük, a szinháztól megvált gróf *Keglevich* Istvánnak egy müvészi keretbe foglalt arcképeiket adtak emlékül. Az intendáns ezt a gyöngéd figyelmet azzal viszonozta, hogy a nyári szünet alatt, izléses japán-stylü keretbe foglalt hatvan darab arcképét küldte a *Vigszinház* igazgatóságának egyik tagjához, *Faludi* Gaborhoz, azzal a kéréssel, hogy a *Vigszinház* tagjaihoz juttassa. Az intendáns a következő levele kiséretében küldte meg arcképeit:

Igen tisztelt Faludi ur!

A *Vigszinház* müvészszemélyzete s vezetőik a müintézettől való távozásomkor arcképeiket egy nagy izlessel készitett monumentális rámába foglaltattak egybe s emlékül nyujtották át nekem.

Nem mondhatom, mennyire meghatott e kiváló müvésztestület kedves figyelme; szinte nem találom a kifejezést, hogy kellőképpen köszönetet mondhassak érte.

Vegyék köszönetül annak nyilvánitását, hogy arcképüket annál nagyobb becsben fogom megőrizni, mert távozásomkor mindnyajuk emléket már szivembe foglaltam.

Kérem, tisztelt Faludi urat, sziveskedjék soraim tartalmát a személyzettel közölni s az adományozók mindegyikének a csekély viszonzásképp emlékül küldött arcképeimből egy-egy példányt atadatni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1899. julius 11.

Keglevich István.

** **A Nemzeti Szinház első premiérje.** A *Nemzeti Szinház* igazgatósága szeptember tizenötödikére tüzte ki ide évadjának első premierjét. Három egyfelvonásos eredeti vigjáték kerül bemutatóra: *Dombay ur felesége* Hajó Sándortól, *Másodvirágzás* K. Borostyáni Irmától és *Az anyósok* Gabányi Árpádtól. Az elsőben *Csillag* Teréz, *Gyenes* és *Dezső*; a másodikban Cs. *Alszeghi* Irma, *Nagy* Ibolya, *Ujházi*, *Horváth*, *Dezső* és *Gabányi*; az utolsóban pedig *Rákosi* Szidi, *Vizváriné*, *K. Gerő* Lina, *Vizvári*, *Zilahy*, *Horváth* és *Latabár* játszszák a főszerepeket.

** **Jubileumok.** A *Népszinház* szinészgárdájának két kedvelt tagja ma egész csöndben jubilált. Az egyik *Szelepcsényi* Linka, ez a tehetséges fiatal müvésznő, aki ma játszotta huszonötödször Antónia szerepét a *Görög rabszolgában*. A müvésznő, aki — mint már emlitettük — kilép a szinház kötelékéből és tanulmányai folytatására *Párisba* megy, ebben a jelentéktelen szerepben is szép sikereket ért el. Ma is jól játszott és nagy finomsággal énekelte dalait, amelyeket zajos taps követett. A másik jubiláns *Kenedich* Kálmán, a szinház kitünő tenoristája, aki Archiast játszotta huszonötödször. Diskréten és természetességgel játszotta ma is szerepét, amelynek humorát teljességgel kiaknázta.

** **Komáromy Mariska fellépése.** *L. Komáromy* Mariska asszony, a *Magyar Szinház* primadonnája, aki a nyarat *Norderney*ben töltötte, pénteken lép fel először. A müvésznő a *Rákosi—Szabados*-féle operettben, *A bolond*ban játszik először, amelyben a mult évadban szép sikert aratott.

** **Gergely Giza jutalomjátéka.** A *Siófokon* müködő *Dobó-féle* szintársulat kedvelt primadonnája, *Gergely* Giza, a minap tartotta meg jutalomjátékát a *Baba* cimü operetteben. A népszerü primadonnának a megelőző napokban kellemetlen összetüzése volt direktorával, aminek az lett a vége, hogy összes szerepeit rendelkezésére bocsátotta igazgatójának. A közönség körében azonban bizottság alakult, amely felkérte a müvésznőt, hogy tartsa meg jutalomjátékát. Ez a jutalomjáték valóságos ünnepi estté fejlődött ki. Mikor a kedvelt müvésznő a szinpadra lépett, percekig tartó tapssal fogadták s a közönség virágot szórt a szinpadra. Előadás után folytatták az ünneplést.

** **Hirek a Népszinházból.** Holnap, vasárnap este kerül először szinre uj szereposztással *Vachot* Imre népszinmüve, a *Huszárcsiny*, melynek főbb szerepeit *Blaha* Sárika, *Gazsi* Mariska, *Izsóné*, *Szirmai*,

Kiss, *Szabó*, *Ujvári*, *Tollagi* játszszák. — A *Nap és Hold* operett reprize szeptember hatodikán lesz *Küry* Klárával és *Hegyi* Arankával a főbb szerepekben. — *Offenbach* operettje, a *Hoffmann meséi*, amelyet régebb idő óta nem adtak, szombaton ismét szinre kerül *Hegyi* Arankával a hármas fő női szerepben.

** **A Magyar Szinház premierje.** A *Magyar Szinház* kezdi meg a premierek sorát *Mérei* Adolf és *Huszka* Jenőnek *Tilos a bemenet!* cimü énekes bohózatával, amelynek szeptember másodikán, jövő szombaton lesz a bemutatója. Az ujdonságnak következő a szereposztása:

Bogár Cézár, végrehajtó — *Rózsahegyi*, Viki, a felesége — *Ledofsky* Gizella, Gál, müvajgyáros — *Dezséry*, Mártha, a neje — *Sz. Szilassy* Rózsa, Adél, a leánya — *Bilkey* Irén, Boross, festő — *Ráthonyi*, Barbarossza Eszter — *Láng* Etel.

Az uj darabban még *Odry*, *Bessenyei*, *Kardos*, *Giréth* játszanak. A bemutatóra szóló jegyek már holnaptól megválthatók a szinház pénztáránál.

** **A Városligeti Szinkör premierje.** A *Városligeti Szinkör*ben holnap, vasárnap este lesz a bemutatója A szinfalak varázsa cimü bohózatnak. A darab főbb szerepeit a következők játszszák:

Feld Irén, Lubrinc Julia, Erdei Berta, Marossy Adél, Madarasi Vilma, Szerencsy Julia, Polgár Károly, Nyilassy Mátyás, Kömlei, Bihari, Fehérváry, Kesztler, Hidvéghy, Borbély, Sajó, Juhay és Bihari.

A darabot *Szirmai* Imre, a *Népszinház* tagja alkalmazta magyar szinpadra.

** **Idegenben.** Szép tehetségü, fiatal müvésznő halálát jelentik nekünk Aradról. *Koronell* Róza operaénekesnő Münchenben meghalt. Atyja Aradon táncmester, akit ma értesitettek leánya elhunytáról.

** **Apja fia.** Mascagni október és november hónapban müvészi körutat tesz Németországban, a milanói Scala-szinház zenekarát fogja ott dirigálni. A müvészi körutnak legérdekesebb része az, hogy a kilencven tagu zenekarban az egyik hegedüs a nagyhirü mesternek kilenc éves fiacskája.

** **Szinházak müsora:** *Népszinház*: Vasárnap délután: *Lumpácius*. Vasárnap este: *Huszárcsiny*. Hétfőn: *Görög rabszolga*. Kedden: *Diákkisasszonyok*. Szerdán: *Görög rabszolga*. Csütörtökön: *Fehér csirke*. Pénteken: *Görög rabszolga*. Szombaton: *Hoffmann meséi*. Vasárnap délután: *Huszárcsiny*. Vasárnap este: *Görög rabszolga*.

Magyar Szinház: Vasárnap *A Gyurkovics lányok*. Hétfőn: *B. A. L. E. K.* Kedden: *A Gyurkovics lányok*. Szerdán: *A gésák*. Csütörtökön: *A Gyurkovics lányok*. Pénteken: L. Komáromi Mariska első föllépteül *A bolond*. Szombaton: *Tilos a bemenet* (először.) Vasárnap: *Tilos a bemenet* (másodszor.)

Fővárosi Nyári Szinkör: Vasárnap délután: *Aranyember*. Vasárnap este: (*Hegedüs* Gyula felléptével) *Kornevilli harangok*. Hétfőn: (*Hegedüs* Gyula felléptével) *Othello*. Kedden: (*Gyöngyi* Izsó felléptével) *Fatinica*. Szerdán: (*Gyöngyi* Izsó felléptével) *Fatinica*. Csütörtökön: (*Gyöngyi* Izsó felléptével) *Szabin nők elrablása*. Pénteken: (*Krémer* Jenő rendezői jutalomjátékául (először) *A beszélő kut*. Szombaton; (másodszor) *A beszélő kut*. Vasárnap délután: *Hunyady László halála*. Vasárnap este: (*harmadszor*) *A beszelő kut*.

Uj csillagok napja.

— A *Népszinház* karfelvételi próbája. —

Budapest, augusztus 26.

Szegény karfelvételi próbák! Bennök sincs már többé se poézis, se humor! Hol vannak azok az idők, amikor a szinpad sarkába tolt félelmetes zongora mögött félkörben ott ültek a *Népszinház* körülrajongott primadonnái, mint legnaivabb hallgatók s mögöttük ott sereglettek a blazirt kritikusok, ez egyszer szentimentálisan ellágyulva, hogy csaknem egy-egy könnycseppet morzsoltak szét a szempilláikon, ha éppen egy maliciózus megjegyzés nem röppent el gonosz szájukról.

Mennyi pajkos ötlet kavargott a levegőben, mialatt a kicsikék sorra jöttek egymasután a népszinházi urak elébe, akik ugy tünhettek föl előttük, mint az emberi sorsot intéző istenek, s több-kevesebb szerencsével vallogatták, hogy „rózsabokorban jöttek a világra“, vagy hogy „nem kell a szőke ő nekik, mert ők a barnát szeretik“!

Nagy idők voltak! Akkor libbentek ki az ismeretlenség homályából a népszinházi kórus Vénuszai; hangjuk annyi sem volt, mint a páváknak, de termetük hullámos vonalai még a megboldogult, öreg *Erkel* Lexi vaskos ujjait is megremegtették, amint próbálkozásukhoz a billentyüket verdeste.

— Nem hang köll, — mondta az öreg szinházi bölcs, — hanem termet!

És igaza volt! Karriert csináltak a kicsikék. Ismerek egyet közülök, akivel egyik előkelő bécsi szinház csakugy parádézott, mig el nem jött egy kilencagu koronas ur és nem szerződtette — feleségnek. Most a finom, külföldi arisztokráciához tartozik...

Igaz, hogy ismerek egy masikat is, aki ha nem vágyakozik a forró szinpad deszkáira, hanem kitart amellett a becsületes, kis hivatalnok mellett, aki feleségül akarta venni, ma talán egy boldog kis otthonban sütkéreznék a szeretet melegében is... nem feküdnék messze idegenben a — temető árkában!

De hát akár igy, akár ugy, a karfelvételi próbákon volt poézis, meg humor!

Volt — nincs!

*

Valami szürke unalom terül végig a szinpadon, *Porzsolt* Kálmán maga is félálmosan elnököl az asztal mellett s ha *Bokor* József nem huzná el olykorolykor egy maliciózus mosolygásra az arcát, azt hinnők, hogy siralomházban vagyunk.

S a szemben lévő lócákon egy nagy sereg leány ül. Amint egymásután a zongora elébe jönnek, megesik rajtok az embernek a szive, mielőtt még a szájukat kinyitnák. Csupa penészvirág; beteges, vézna, vér nélkül való teremtések, akiknek elcsenevészedett alakján ott ül a pincelakások fekete nyomora.

Szegénykék, hogy kiöltözködtek s hogy próbálják megtéveszteni a szinházi emberek gyakorlott szemét rzegényes eleganciájukkal. A szemök lázban ég, a testök remeg: egy fényes jövő vágya borzongatja őket. Nem tart, csak egy rövid percig: alighogy kinyitják a szájukat, a karmester rájuk szól:

— Elég! Elég!

Ebben a *hogarthi* sokadalomban szinte felüdülünk, mikor egy fiatal leányka lép a zongora elébe. Fehér ruhácskájában akár liljomnak is beválnék, — ha ugyan beválnék liljomnak. Szegényke annyira fél, hogy még a toll is remeg kalapján. Csinos a hangocskája is. A direktor és a karmesterek mogorva arca kiderül egy kicsit.

— Hány esztendős?

— Tizenhat.

— Szinpadra akar lépni?

— Kérem, már szerződésben vagyok — Ős-Budavárában.

Ime, a fénynek az árnyoldala, vagy ha tetszik, az árnynak a fényoldala!

*

Ami kis humor még megmaradt a karpróbán, azt a férfiak foglalták le magoknak. Nagy derültséget fakaszt egy elkeseredett honfi, aki a *Szózat* két utolsó sorát ilyen népies zamattal fujja:

Bölcsőd az s majdan *sírod* is,
Mely ápol...

De már nem fejezhette be, mert a nagy kacagás elfojtja a hangját.

Közfeltünést kelt egy jól öltözött, fiatal ur, aki odaszól *Barna* karmesternek:

— Kérem, magam fogom kisérni magamat.

S leül a zongora mellé. Megtapsolták az énekét és a játékát is. Egyike lesz azoknak a boldogoknak, akiket ott fogunk látni a — férfikórusban.

S még egy boldog társa akadt. Egy igénytelen emberke, akit alig akartak engedni szóhoz, vagyis inkább énekhez jutni. De a kis ember erősködik:

— Kérem, nekem tenorhangom van.

S a következő pillanatban kivág egy hatalmas magos C-t, amelyért még *Perotti* is megirigyelné.

Általános meglepetés és zugó taps. A kis ember büszkén néz szét: mintha egy fejjel megnőtt volna. S mint ahogy jónevelésü müvészemberek szokták, rögtön odamegy egy kritikushoz és beadja a névjegyét:

KOSZORU JÓZSEF

URI-, NŐI- ÉS ORTHOPÄD CIPÉSZ

BUDAPEST,

VIII. kerület, József-utca 56. szám.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Javitások elfogadtatnak.

Nem bánja-e meg, hogy nem maradt meg „Uri, Női és Orthopäd Cipész“-nek, hanem inkább a *Tamagnok* és a *Reszkék* kollegájának csap fel, azt majd a — boncolás (t. i. a kritikai boncolás) fogja kideriteni.

*

Elmult hát az uj csillagoknak ez a délutánja is. S hogy visszagondolunk rá, felsóhajtunk s bár banális egy kicsikét, mégis csak citáljuk a nagy poéta e szomoru dalát:

Rossz időket élünk,
Rossz *csillagok* járnak...

Rip van Winkle.

SPORT.

*** **Kerékpárverseny Kőbányán.** A Kőbányai Kerékpár-Egyesület 27-ikén délután 3 órakor országos nyilt és egyleti zárt versenyt rendez. A nevezések jól sikerültek, nyolc versenyszámba 51 versenyző nevezett. A benevezettek között van Bäumler, Bauer, Greiner, Muskát, Prenner.

*** **Baden-badeni lóversenyek.** A mai nap diadalt hozott a magyar tenyésztésnek: *Tip-Top*, Dréher A. ötévese megnyerte a 30.000 márkás Prince of Wales stakest, Connex és a szintén magyar Gomba ellen. A verseny eredménye távirati jelentésünk szerint a következő:

Prince of Wales stakes Dij 30.000 márka. Távolság 1300 méter.

Dréher A. 5 é. **Tip-Top** 61½	Smith I.
Naumann B. 4 é. Connex 57½	Sopp II.
Lovag Wiener-Welten 6 é. Gomba 61½	Barker III.

Futottak még: Heroine, Goldregen, Altgold, Monaco, Vitesse, Ivan IV., Retour-chaise. Totalizatőr: 10: 57. Helyrefogadások: I. 20: 40, II. 20: 164, III. 20: 38.

A 4000 márkás *Karlsruhei dijat*, amelyben magyar részről *Almaviva* futott, *Voeslau* nyerte meg *Ino* előtt. *Almaviva* harmadik lett, Filou, Xamete, Ich és Castrope előtt. Totalizatőr: 10: 91. Helyrefogadások: I. 20: 42. II. 20: 30, III. 20: 36.

*** **A beszélő ujság a lóversenyekről.** A *Telefon-Hirmondó* holnap (vasárnap) már délután fél 5-től háromnegyed 5-ig, fél 6-tól háromnegyed 6-ig és este 7 órától fél 8-ig részletes tudósitást olvastat fel e lóversenyek eredményéről. Igy azok, akiket egyéb elfoglaltságuk visszatart attól, hogy a versenytérre kimenjenek, a *Hirmondó* révén szerezhetnek leggyorsabban tudomást az odakünn történtekről.

Nyári lóversenyek.

(*Hetedik nap.*)

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, augusztus 26.

Bátort, a báró *Harkányi* Andor hatéves sárgáját vén takarékpénztárnak nevezték ma az első verseny előtt, s vitték reá a betéteket ugy, akárcsak egy igazi takarékpénztárba, százával, ezrivel a sportsmanek. A betétek ki is kerültek a totalizatőrből és pedig elég jó kamattal, hét forint lévén minden öt forintért a kvóta az öreg flyerre. *Tiszagyöngye* próbálgatta ugyan szorongatni a vén „takarékpénztárt“, de nem lehetett, *Rohonczy* Gida lova tehát csak második, de legalább jó második tudott lenni *Contrás*, *Párta* III., *Kamukhero* előtt. Csak a *finish* után tudták meg *Rohonczy* Gida hivei, hogy *Tiszagyöngye* csak mint pacemaker indult a versenyben; pacemakerje nem *Bátor*nak, hanem egy „Tiszagyöngye“ cimen holnap megnyiló sárgadinnye és szőllőüzletnek, melyet a jeles sportsman török-becsei remekeinek elárusitására alapitott gróf Andrássy Géza palotájában, a Kaplony-utcában. Hogy *Tiszagyöngye* nem jött be elsőnek, azzal motiválta *Rohonczy* Gida, hogy a Tiszagyöngye dinnyék sem ütöttek be jól az idén — de jön majd a szőllő, az sokkal különb, jön majd *Hadfi*, a *Hableány* testvére és ujra meghozza a turfra Török-Becse idejét...

Tiszagyöngye szereplését természetesen szeretettel fogadták a turf baratai, mint mindig, amikor török-becsei ló győz, vagy helyre fut. Mert Rohonczy Gida az egyetlen sportsman, akinek csupa Tokiót kiván mindenki, még a turf legirigyebb elemei is. A mai napon azonban nem ő, hanem gróf Károlyi Pista tett szert egy valóságos Tokióra — ez volt nemcsak a mai versenynap, hanem az egész esztendő, talán az utolsó évtized, talán Eclipse óta az utolsó század legnagyobb meglepetése a turfon. Nem volt nagy kvóta reá, tudták sokan, hogy *Andrée*vel meggyülik a baja *Nickerl*nek, de mint esemény ugy hatott *Andrée* győzelme a budai dijban *Nickerl* fölött a sportsmanekre, mintha azt mondanók, hogy *Lady Anne*, az agg steepler egy versenyben legaloppozta Flyng Foxot. *Nickerl* és *Malteser*, az István-dij két helyezettje, *Andrée* és *Diadal* álltak az 1000 méteres verseny startjához s miután egy ideig *Malteser* vezetett, az eddig másodrangu handikap-lónak tartott *Andrée* az élre szaladt és egyszerüen ott hagyta három jeles ellenfelét. *Sharpe*, *Nickerl* lovasa nem értette, hogy mi lelheti *Nickerl*-t, hogy mar az egyenesbe forduló után korbács kellett neki, csak a távoszlop után látta álmélkodva, hogy — amire alkalmasint *Pardont* sem tartotta volna képesnek. — *Andrée* korteher alatt nyolc hosszal feltartva veri báró Üchtritz legjobb lovát. *Andrée* egyszerre nagyot nőtt ezzel a sportsmanek előtt; győzelmének értékét alig lehet megmérni, de azt hiszszük, hogy ott van most, ahol *Pardon*, *Galifard* és *Per Butters*, a három Derby nyerő s az is valószinü, hogy ezeken kivül alig van ló, melytől az obszkurus pedigréjü *Preferment* csikónak tartani kellene. *Diadal* harmadik lett, a szeren-

csétlen *Malteser* orrvérzést kapott. Ugy kell neki, miért fut versenyt.

Szenzációs meglepetés volt a kétéves eladóverseny is, itt *Karmester* győzte le az agyonfogadott *Garabonciást*, s nem kevesebb, mint 22-szeres pénzt juttatott a kétségbeesett outsider játékosoknak. Ez a futás másképpen a bookmakerek vigaszversenyének is nevezhető; nem fizettek ki a verseny után egy garast sem. A kétéves nagy handikapot *Sellő* nyerte meg, de hogy *Betrüger* nyerte volna meg, ha ott inditják, mutatja az, hogy a rákövetkező Nursery handikapet jóval kedvezőtlenebb teherviszonyok között megnyerte. Igaz, hogy Hyams *Hardly*val elajándékozta a versenyt, és pedig olyan nagy foku ügyetlenséggel, hogy a kedvelt jockeyt csaknem meglinchelte a harminckrajcáros közönség.

Hogy a nap mindenben változatos legyen, volt végre egy óvás is az utolsó versenyben, melyet *Adams* jockey, *Ladrone* lovasa adott be barátja Frank *Sharpe* ellen, aki a versenyt *Diszpolgár*ral megnyerte. Kiderült azonban, hogy szándékos keresztezés nem történt, s ennélfogva az óvás nem csinált kárt sem *Diszpolgár*ban, sem a fogadókban, még kevésbé a bookmakerekben, akik az alagi ló győzelmével a mai nap utolsó outsiderjét üdvözölhették.

A részletes eredmények a következők:

I. **Eladóverseny.** Dij 2000 korona. Távolság 1600 méter. Báró Harkányi A. **Bátor** (Wilton) első, Rohonczy G. Tiszagyöngye (Rumbold) második, mr. Newmarket Contrása (Hesp) harmadik. Futottak még: Párta III., Kamukhero. Itélet: Igen könnyen két hosszszal nyerve egy és fél hosszszal harmadik. Totalizatőr: 5: 7. Helyrefogadások: I. 25: 32. II. 25: 37.

II. **Háromévesek gátversenye.** Dij 2000 korona. Távolság 2400 méter. Hg. Palffy M. **Albatrosa** (Nightingall) első, Michelstetter F. száz. Cecilice (Slinn) második, Geiszt G. Gyémántja (Csompora) harmadik. Itélet: Igen könnyen egy és fél hosszszal első, két és fél hosszszal harmadik. Totalizatőr: 5: 11.

III. **Budai dij.** Dij 6000 korona. Távolság 1600 méter. Gróf Károlyi István **Andréeje** (Gilchrist) első, báró Üchtritz Zs. Nickerlje (Sharpe) második, gróf Festetich T. Diadalja (Park) harmadik. Azután Malteser. — Itélet: Igen könnyen 8 hosszszal nyerve, 4 hosszszal harmadik. Totalizatőr: 5: 18. Helyrefogadások: I. 25: 35. II. 25: 30.

IV. **Nyeretlen kétévesek eladóversenye.** Dij 2000 korona. Távolság 1400 méter. Mr. Black **Karmesterje** (Park) első, gróf Wenckheim D. Garabonciása (Adams) második, gróf Kinszky Zdenko Melellája (Sands) harmadik. Azután Bohém, Borostyán, Ucalegon, Blumen Mary, Barkarol, Sirius, Kótyag, Monza. — Itélet: 1½ hosszszal könnyen nyerve, 1 hosszszal harmadik. Totalizatőr: 5: 111. Helyrefogadások: I. 25: 286. II. 25: 57.

V. **Kétévesek nagy handicapje.** Dij 8000 korona. Távolság 1100 méter. Báró Harkányi J. **Sellője** (Wilton) első, Dreher A. Reducere (Bulford) második, Mr. Lincoln Orkánja (Sands) harmadik, azután Davensberg, Suada, Állandó, Quóta, Cocker, Philister, Megaera. Könnyen két hosszszal első, fejhoszszal harmadik. Totalizatőr: 5: 28. Helyrefogadások: I. 25: 51. II. 25: 57. III. 25: 78.

VI. **Nursery handicap.** Dij 3000 korona. Távolság 1000 méter. Dréher A. **Betrügere** (Bulford) első, báró Springer G. Hardly (Hyams) második, Szászkereki ménes Fagon (Slack) harmadik, azután Royal Flush, Szüret, Modor, Peninsular, Mégis. Itélet: Erős küzdelem után fejhoszszal első, három hosszszal harmadik. Totalizatőr: 5: 17. Helyrefogadások: I. 25: 31. II. 25: 31. III. 25: 57.

VII. **Welter-handikap.** Dij 2000 korona, távolság 1000 méter. Gróf Pejacsevich **Diszpolgára** (Sharpe) első, herceg Taxis M. Ladroneja (Adams) második, Mr. Silton Isoldeja (Hyams) és Mr. George Paul Esthajnala (Bulford) holtversenyben harmadik. Birói itélet: Erős küzdelem után fejhoszszal első, fejhoszszal harmadik. A nyerő ellen a második ló lovasa által keresztezés miatt beadott óvásnak helyet nem adtak. Totalizatőr 5: 21, helyre 25: 46 I., 25: 39 II.

*

A holnapi versenynapnak két nagyobb száma van: a 12.000 koronás budapesti dij, melyet tavaly *Esterfi* nyert meg és a 6000 koronás augusztusi handikap. Az előbbi ezuttal teljesen érdektelen lesz, mert *Angelyvel* alig mernek más lovat szembeállitani, mint *Irot*, *Káplárt* és esetleg *Vivót*, de ha az egész programm futna is vele, akkor sem lehetne rá veszélyes senki. Jóval érdekesebb lesz az augusztusi handikap; itt sok ló fut s *Or-Dur*, *Harriet*, *Canterbury* és *Részes* igen szép versenyt futhatnak.

A holnapi nap tipjei a következők:

I. *Alfréd — Osiris.*
II. *Plaisirchen — Acetylen.*
III. *Angely — Iro.*
IV. *Loindelle — Hängdian.*
V. *Részes — Canterbury — Or-Dur.*
VI. *Borbála — Ördög.*
VII. *Marchioness — Délceg.*

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Kötélhalál.** *Zágrábból* jelenti levelezőnk, hogy tegnap reggel a petrinjai törvényszéki fogház udvarán *Bali* Mihály hóhér felakasztotta *Samardzija-Milojevic* Vaszil hirhedt rablóvezért, akire rábizonyosodott három gyilkosság és temérdek rablótámadás. Samardzija többi büne közt apját is meggyilkolta. Ennek az évnek a tavaszán önként jelentkezett a bíróságnál s május 20-ikán itélték halálra.

§§ **A ballerina becsülete.** *Schuster* Lujza ballerina, aki jelenleg a Népszinház balletkarának tagja, volt a panaszos abban a becsületsértési és rágalmazási ügyben, amelyet ma délelőtt tárgyalt Császár büntető járásbirósági albiró. *Nagy* Irma és *Nagy* Margit, egy zerge-utcai szénkereskedőnek leányai azt a hirt kolportálták a csinos ballerina felől, hogy ledér életet folytat, szerető[illegible]nek, K. ügyvédjelöltnek lakására jár s hogy a Wulff-cirkusznál, ahol Schuster Lujza szintén mint ballerina müködött, viszonya volt a társaság tagjaivel. Ezek a rágalmazó hireszt[illegible]lések fülébe jutottak a ballerinának, aki nem késett elégtételt szerezni magának a büntető járásbiróság előtt meghurcolt becsületéért s tönkretett jó hirnevéért. Ma tárgyalták becsületsértési, illetve rágalmazási panaszát s a tárgyalás során a kihallgatott tanuk mind igazolták, hogy a kis ballerinát alaptalanul gyanusitották meg s hozták hirbe. *Császár* albiró a vádlottakat *Nagy* Irmát és *Nagy* Margitot a rágalmazás vétségében bünösnek mondotta ki s ezért őket *8—8 napi fogházra és 20—20 forint pénzbüntetésre* valamint a perköltségek viselésére itélte. A vádlottak felebbezést jelentettek be.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Egyéves önkéntesek elegánsan, izléssel és olcsón felszereltetnek. **Árjegyzék bérmentve küldetik.**

Sorozókötelesek *dijmentesen kapnak oly könyvecskét, mely az egyéves önkéntesi ér elnyerésére vonatkozó magyar-német szövegü védtörvénycikkeket, utasitásokat és folyamodvány-mintákat tartalmazza.*

WEINER és GRÜNBAUM
cs. és kir. udvari szabók.
II. Vilmos német császár udvari szállitói, portug. kir. udvari szabók. József főherceg udv. szállitói. József Ágost főh. kamarai szállitói
BUDAPEST, IV., Váci-utca 27. sz.

Szt. Lukácsfürdő téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN. Nagy kénes lazapfürdő, melynek 520 □ méter nagyságu nyitott medencéiben a forrásviz naponként négyszer megujul. Mindennemü gyógy és üditő fürdők. Kitünő szállodák. Vendéglő saját üzemben. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság

KLEINO-SEMEG **ELYSE** A LEGJOBB PEZSGŐ

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutott, hogy a **nálam alkalmazásban** állott Kalfmann, utóbb Kálmán Janka kisasszony, minden egyes tisztelt vevőmhöz és megrendelőmhöz küldött körözvénynyel önállósitását közölte.

Ezen, **enyhe kifejezést használva, egy kissé szokatlan** mód, illetőleg eljárás engem arra késztet tisztelt vevőim és megrendelőimhez amaz alázatos kéréssel járulni, hogy engem ugy, mint eddigi 20 évi müködésem alatt, továbbra is kegyes bizalmukkal szerencséltetni méltóztassanak.

Igyekezni és törekedni fogok, ugy, mint eddig, a jövőben is, hogy jutányos és minden tekintetben kielégitő kiszolgálás által eddigi jó hirnevemet föntartsam és gyarapitsam.

Kiváló tisztelettel
MUMME ANNA
élővirágkereskedőnő.
Budapest, V., Váci-körut 30.

Wien Hôtel Belvedere nächst Sud. Staats-Aspangbahn Arsenal III. Gürtel 27 HÔTEL OMNIBUS

TÁVIRATOK.

Potsdam, augusztus 26. A Telegrafenbergen levő csillagászati-természettani obszervatórium nagy refraktorához épitett uj kupola avatása ma délben ment végbe a császár jelenlétében.

Ischl, augusztus 26. Tegnap délután tartották meg a *Zirnitzen*, Ischl mellett az utolsó nyári udvari vadászatot. Ő felsége 20 fölhajtott zerge közül négyet teritett le.

Majna-Frankfurt, augusztus 26. *Goethe* születésének 150-ik évfordulója alkalmából a várost pazarul feldiszitették, különösen a Goetheplatzot, amelyen Goethe szobra áll és a tér környékét. Rendkivül sok idegen érkezett ide egész Németországból és a külföldről. A város emlékérmeket veretett. A *Freies Deutsches Hochstift* emlékiratot adott ki.

A csehországi hadgyakorlatok.

Leitmeritz, augusztus 26. *Ferenc Ferdinánd* főherceg ma Leitmeritzbe érkezett. A várost fellobogózták. A főherceget nagy tömeg üdvözölte azokon az utcákon, a hol áthajtatott. Miután a főherceg a a meleg fogadtatáson való örömének kifejezést adott, a polgármester beszédet mondott, amelyben hangsulyozta Leitmeritz városnak a császárhoz való hüségét és hazaszeretetét. A főherceg megköszönte a szives fogadtatást és megengedte, hogy ma a lövészegyesület tagjai álljanak diszőrséget és hogy holnap katonai örök váltsák fel őket. Ma este fáklyásmenet lesz, amelyben a hatóságok fejei és az egyesület elnökei is részt vesznek.

Az ausztriai zavargások.

Klagenfurt, augusztus 26. Tegnap este néhány utcán és téren népcsődület volt, de zavargás nem fordult elő. A rendőrség a katonaság segitségével könnyü szerrel szétoszlatta a tömeget. Tizennégy embert, nagyobbára munkásokat, ellenszegülés miatt letartóztattak.

Szoborlelepzés Berlinben.

Berlin, augusztus 26. Ma leplezték le a Siegeshalleban Vilmos császár jelenlétében a *IV. Károly* császár és *Nagy Frigyes* emlékére állitott szoborcsoportozatot. Jelen volt *Miquel*, Bosse, Bülow és Recke miniszter, továbbá *Bismarck* Herbert herceg, aki a *Bismarck*-családot képviselte, mivel a csoportozatban van egy Bismarcknak a szobra is.

Osztrák-magyar diplomata a szultánnál.

Konstantinápoly, augusztus 26. A szultán tegnap a szelámlik után kihallgatáson fogadta az angol és a francia nagykövetet, továbbá az osztrák-magyar és a német ügyvivőt. Báró *Braun* osztrák-magyar ügyvivő *Ferenc József* király nevében köszönetet mondott a szultánnak a születése napjára küldött szerencsekivánatokért s bemutatta az átutazóban levő teheráni osztrák-magyar követet.

Pestis.

Madrid, augusztus 26. A lisszaboni spanyol konzul azt jelenti, hogy Oporto környékén két pestiseset fordult elő, az egyik Zambujaban, a másik Malagában. Mindkét helység a lisszabon—oportoi vonalon van. Oportoban magában csak egy könnyebb megbetegedés fordult elő.

Oporto, augusztus 26. A pestis fellépése óta 51 megbetegedés és 14 haláleset fordult elő. Oportoban ma nem volt uj *pestiseset*.

Páris, augusztus 26. A *Havas-ügynökség*nek jelentik Oportóból: Tegnap *nem fordult elő ujabb pestiseset*. A kormányzó fölajánlotta lemondását.

Közgazdasági táviratok.

New York, augusztus 26. *Liszt* helyben 2.65. *Buza* augusztusra —.—, szeptemberre 75½, decemberre 78.— *Tengeri* augusztusra 38.—.

Chicago, augusztus 26. *Buza* augusztusra 70.⅝, *tengeri* augusztusra 31.⅝.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

M—s. *Hidas-Németi.* A honvédelmi miniszter minden csütörtökön délben 12 órakor fogad. A miniszter azonban ez idő szerint ninc[illegible] Budapesten. Helyette az államtitkár tartja az audienciákat. Előjegyezhetni a minisztérium elnökségi osztályánál aznap délig.

K. M. 1. Nagy baj bizony, hogy elmaradt a fősorozásról. Azért siessen is s jelentkezzék mielőbb a hadkiegészitő parancsnokságnál s az illetékes közigazgatási tisztviselőnél pótsorozásra. Ezeket az utóállitásokat minden hónap 5. és 20-dik napján tartják a hadkiegészitő parancsnokságnál. 2. A Védtörvény-Utasitások 45. §-a intézkedik a papok, papnövendékek és papjelöltek szolgálati kedvezményeiről.

LODEN	Iskola-öltöny	3.50	Sacco vattával bélelve	6.—	
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—	Szőrme-sacco	10.—	
LODEN	Férfi-köpeny	12.—	Vadász-sacco	9.—	
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—	Vadász-bunda	18.—	
LODEN	Havelok	8.—	Kocsis-bunda	20 —	
LODEN	Rövid kabát	8.—	Utazó-bunda	35.—	
LODEN	Vadász-öltöny	16.—	Szőrme-mencsikoff	40.—	
LODEN	Turista-öltöny	14.—	Gazdászati bunda	16.—	

RENDELJENEK CSAK
a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
speciálista loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzékket ingyen és bérmentve.

LODEN LODEN LODEN LODEN LODEN LODEN LODEN LODEN

MÓKA BÁCSI MESÉI.

Szegény asszony kakasa.

Egyszer volt egy szegény asszony, annak nem volt semmije, de semmije. Nagy szomoruan megy a kamrába, hogy majd keresgél, hátha akad még valami ennivalója. Keresgél, keresgél, utoljára talál egy tojást. Megörült neki a szegény asszony és elkiáltotta magát:

— Jaj de jó! Jaj de jó! No kis tojásom, most megsütlek, megeszlek.

— De aztán gondolta magában:

— Nem vagyok én ilyen uri módhoz szokva, dehogy eszem meg ezt az egyetlen tojásomat. Inkább megpróbálom, hátha ki tudom költeni.

Bele is tette mindjárt a keblébe, ott tartotta éjjel-nappal, egyszer csak mi bujt ki a tojásból? Egy kis kakas.

Hej de örült a szegény asszony, hogy nem ette meg a tojást, lám, milyen szép kis kakas lett belőle.

A kis kakas pedig föl és alá szaladgált a szobában, kapargatott, csipegetett itt is, ott is, s a semmitől is ugy megnőtt, hogy csupa öröm volt rá nézni.

Csakhogy mikor megnőtt, nem maradt ám a szobában, de még a szegény asszony udvara is kicsiny volt neki, s átszaladgált a boltos szemétdombjára.

Ott kapirgált, kapirgált, hát amint kapirgált, szép, fényes négykrajcárost kapart ki. Megörült neki a kakas, elkukoritotta magát:

Édes anyám, gyere át!
Mit találtam? Négy krajcárt.

De bizony a szegény asszony nem hallotta meg, mit kukorikolt a kakas és nem ment át.

— No, gondolta magában a kakas, ha nem jön az édes anyám, az nem tesz semmit, majd hazaviszem neki magam. De még egy kicsit tovább kaparászok, ezt a négykrajcárost meg ideteszem az ablakba.

Aztán odatette a gazdag boltos ablakába. Hanem ez a gazdag boltos nagyon rossz ember volt ám, a szegény embert nyuzta, huzta, ahogy csak tudta. Amikor meglátta, mit tett oda a kakas az ablakába, hamar elkapta onnan és beletette a pénzes ládájába.

Oda megy a szegény asszony kakasa, hogy majd elveszi a négykrajcárost, hát már hült helye volt. Mindjárt gondolta, hogy ki tette és bekiáltott az ablakon:

— Kukorikú, gazdag boltos,
Add vissza, de mindjárt
Azt a szép négy krajcárt!

Volt is ám a boltosnak eszében, hogy visszaadja. Hessegtette a kakast, hogy elpusztuljon onnan.

— Hess innen, te csunya kakas, nincs nálam a pénzed.

De biz a kakas nem hagyta a jussát, megint bekiáltott:

— Kukorikú, gazdag boltos,
Add vissza, de mindjárt
Azt a szép négy krajcárt!

Tyüh, de megharagudott a gazdag boltos, kiszól az inasának:

— Fogd meg hamar ezt a csunya kakast, vesd bele a kutba!

Megfogta az inas a kakast, beledobta a kutba. Csakhogy a kakas nem veszett ám oda. Alig hogy lent volt, mondogatta, mondogatta:

— Kukorikú begyecském,
Mi van a kút fenekén?
Szidd, szidd, csak szidd,
Kútnak vizét mind felszidd!

Föl is szitta a bögye mind a vizet, ami csak a kutban volt, azután kirepült a kakas, odament a gazdag boltos ablaka alá és bekiáltotta:

— Kukorikú, gazdag boltos
Add vissza, de mindjárt
Azt a szép négy krajcárt!

Tyüh, de megharagudott a gazdag boltos, hogy megint itt a kakas, és kiszólt az inasának:

— Hamar fogd meg ezt a csunya kakast és vesd a tüzes kemencébe, hadd égjen oda!

Megfogta az inas a kakast és belevetette a tüzes kemencébe. Csakhogy nem hiába szitta föl a kakas a vizet. Alig hogy bent volt a kemencében, mondogatta:

— Kukorikú, jaj itt égünk,
Kis begyecském, mindjárt végünk!
Ereszd hamar, ereszd, ereszd,
A sok vizet mind kiereszd!

Ki is eresztette a begyecske mind a vizet és egyszerre eloltotta a tüzet, ami csak volt a kemencében. Aztán kiröpült a kakas, megint oda a gazdag boltos ablaka alá és bekiáltott:

— Kukorikú, gazdag boltos,
Add vissza, de mindjárt
Azt a szép négy krajcárt.

Elcsodálkozott a boltos, hogy miféle kakas ez, aki még a tüzes kemencéből is ki tudott jönni. Hitta be az inasát:

— Jaj, vesd ezt az átkozott kakast a méhek közé, hogy csipkedjék agyon.

Fogta az inas a kakast, beledobta a méhek közé. De 'iszen a kakas itt sem ijedt ám meg a maga árnyékától. Hamar odaszólt a bögyének:

— Uccu, bögyöm, — mindjárt véged —
Szedd föl hamar a sok méhet!

Egyszeriben fölszedte a begyecske a sok méhet, aztán a kakas megint elröpült a gazdag boltos ablaka alá és bekiáltozta:

— Kukorikú, gazdag boltos,
Add vissza, de mindjárt,
Azt a szép négy krajcárt.

Majd a csoda ette meg a gazdag boltost, amikor meglátta a kakast. Hát ezt már a méhek se tudják elpusztitani? Nagy mérgesen szólt ki az inasának:

— Fogd meg az átkozott kakast, vesd a vad bivalyok közé, hadd tiporják agyon!

Fogta az inas a kakast, odadobta a vad bivalyok közé. Juj de megvadultak a bivalyok, mikor közéjük pottyant a kakas! Mind neki a szarvával, lábával, hogy majd agyon meg agyon öklelik, tapossák. No de kakas uram is tudta ám, mit csináljon. Mondogatta a bögyének:

Kukorikú, begyecske,
Benned a sok méhecske.
Ereszd hamar vad bivalyra,
Mert különben végünk van ma.

Kieresztette a begyecske magából a sok méhet, ezek meg rá a bivalyokra és össze-vissza szurkálták, csipték őket. Orditottak, ugy fájt nekik. A kakas meg kiröpült az istállóból, oda a gazdag boltos ablaka alá és bekiáltozott:

— Kukorikú, gazdag boltos,
Add vissza, de mindjárt,
Azt a szép négy krajcárt!

Majd hanyatt vágódott a gazdag boltos ijedtében, mikor a kakast meglátta. Hát ezt még a vad bivalok se tudták összetiporni? Mit csináljon? Mit csináljon? De már legjobb lesz, ha visszaadja neki a négy krajcárost, ilyen kemény legénynyel nem jó kikötni, kiszólt hát neki:

— Gyere be kis kakaskám, visszaadom a négykrajcárosodat.

Be is ment a kakas, aztán a gazdag boltos bevezette a kamarába, ahol egy nagy kád pénze, aranyja, ezüstje volt, hogy csak válogassa ki belőle a négykrajcárosát maga.

A kakas kezdett a pénz között turkálni, a boltos pedig kiment a dolgára.

Alig hogy kint volt, csak mondja ám a kakas:

— Bele, bele bögyömbe
Kád aranya, ezüstje.

Egyszerre fölszivta a bögye az egész kád pénzt, azután a kakas szépen elröpült vele.

Visszajön a boltos a kamarába, akarja kérdezni, hogy már kiválogatta-e a négykrajcárosát, akkor látja, hogy nincs se kakas, se kád pénz.

No iszen volt aztán jajgatás, hogy a tenger pénzből igy kifosztotta a csunya kakas. Szaladt utána, de hiába, többet el nem érhette.

A kakas pedig szépen röpült, röpült, addig röpült, mig haza nem ért. Összecsapta a sze-

REGÉNY.

Grubbe Mária.

(15) — Dán regény. —

Irta: JACOBSEN J. P.

Látom testüket, ugy usznak, mint a sirály tengeren, mint a tova sikló tajték a tomboló viharban, jajgatásuk olyan, mint a föld sirása, mikor a földrengés rázza beleit. Oh! Ha imádságommal megválthatnálak! De az irgalom eltakarta arcát s a könyörület napja leáldozott!

— De hát segits! Segits te pap! Mi az ördögnek vagy hát lelkész, ha nem tudsz rajtam segiteni? Imádkozzál, az Istenre kérlek: imádkozzál! Hát nincs imádság a szádban? Vagy add ide a kenyeredet, add ide a borodat, hisz azt mondjátok, hogy abban van a mentség. Vagy ez is hazugság, ocsmány, nyomorult hazugság? Térden csuszom az Istened előtt, mint az iskolás gyerek, hisz' olyan erős a te Istened, olyan szemtelenül erős, olyan kétségbeejtően erős. Imádkozd ki a jóságát számomra, meghajlom előtte, meghajlom, hisz nem tehetek egyebet!

— Imádkozzál!

— Igen, imádkozom, imádkozom. Annyit, amennyit akarsz.

Letérdelt s összekulcsolta a kezét.

— Jól van igy? — kérdezte s mereven nézett Jens urra. — Mit imádkozzam?

A lelkész nem felelt. Egy darabig térdelt még Ulrik Krisztián s lázas, égő szemmel meredt a paplanra. — Nincs szavam, kifogytak a szavaim. Jens ur! kifogytak, mind, mind ...

Hirtelen felugrott, felragadta kardját, ketté törte s igy kiáltott: — Uram, Jézus Krisztus nézz ide! Összetöröm a kardomat! Bocsánat! Jézus! Bocsánat!

A pap egy pár szót szólt még s sietve nyujtotta át a szentségeket, mert látta, hogy a hős órái meg vannak számlálva. Aztán behivta a gazdaasszonyt s távozott.

A betegséget ragályos természetünek tartották s ezért a rokonok nem látogatták meg Ulrik urat. Odalent, az alsó szobában azonban együtt voltak a barátok és rokonok, a király orvosa, egy pár udvaronc, akik a nemeseket, követeket, tiszteket és országnagyokat fogadták. A beteg nyugalmát tehát nem zavarta senki s Ulrik Krisztián ujra egyedül maradt.

Sötétedni kezdett, Anna asszony fát rakott a tüzre, meggyujtotta a gyertyákat, elővette imádságos könyvét, kényelembe helyezkedett s nemsokára csendesen szundikált. Az előszobában egy lakáj és a borbély várakozott, egy szalmazsákon hevertek és kockát vetettek, annyira elmerültek a játékba, hogy észre sem vették, mikor valaki végig osont a szobán. Csak akkor riadtak fel, mikor a betegszoba ajtaja bezáródott.

— Az orvos volt — mondták s ijedten néztek egymásra.

Nem az orvos volt, Grubbe Mária osont be a beteghez.

Szótlan lépett az ágyhoz s a beteg fölé hajolt. A homályos, határozatlan világosságnál is látható volt halovány arca, sárga homloka, megnyult szemhéja, sovány, viaszsárga keze.

Mária sirt. — Olyan nagyon beteg vagy? mondta, azután letérdelt az ágy elé s szembe nézett a beteggel.

A beteg megmozdult s felnyitotta szemét. Pillantása nyugtalan volt.

— Ulrik Krisztián! mondta a lány s a beteg vállára tette kezét.

— Van itt még valaki? — kérdezte fáradtan.

— Nincs! olyan nagyon beteg vagy? — kérdezte.

— Igen. Végem van.

— Nem, nem. Ha te elmégy, nem marad senkim a világon. Nem, nem szabad, nem tudok élni akkor ...

— Neked könnyü — élni könnyü, de én már megettem a halál kenyerét s megittam a halál borát ... igen, igen ... bor és kenyér, vér és hus — hiszed-e te is? ... nem, nem, Jézus Krisztus, Jézus Krisztus! Imádkozzál gyermekem, nagy imát mondjál, erőset.

Mária imádkozott.

— Amen! Amen! Imádkozzál csak, nekem sok imádság kell, nagyon bünös vagyok. Sok szó kell, hosszu imádság! Miért forog velem ez az ágy? Fogd csak meg, fogd csak meg, kérlek ... a kinok valóságos fergetege, a gyötrelmek szélviharja és ... ha, ha, ha ... most megint részeg vagyok. — Bort! — Igen, bort ittam. Bizonyos, hogy bort ittam. Vigan fiam, vigan! Csókolj meg rózsám! Még egyszer tubicám, olyan hideg minden, csak te vagy meleg, édes, meleg, fehér és sima.

Átölelte Máriát s magához szoritotta a megijedt gyermeket.

(Folytatása következik.)

Somogyi Mór államilag képesitett okleveles zenetanár, zongoraművész magán-zeneCONSERVATORIUMAI IV., Károly-körut 2., és VII., Erzsébet-körut 41., I. em. Hatodik év-folyam
ZONGORA, ÉNEK, HEGEDŰ, cimbalom, drámai előadás és az összes vonó- és fuvó hangszerekre való tanszakokkal, kitünő szaktekintélyek oktatása mellett.
TANDIJ zongora, vonó- és fuvó hangszerekre havi 5 forint, a felsőbb osztályokban havi 7 forint, énekre 12 forint.
Beiratások mindkét intézetben augusztus hó 22-ik napjától d. e. 10—1., d. u. 3—6.

gény asszony a kezét, amikor meglátta, és azt mondta:

— Merre kószáltál ilyen sokáig?

— Én bizony nagyon messze jártam. Hanem ne is kérdezze, édesanyám, csak teritsen le egy fehér lepedőt.

Leteritette a szegény asszony a fehér lepedőt, a kakas pedig mind reáeresztette a bögyéből a tenger pénzt. Majd kidagadt a szegény asszony szeme a nézéstől, mert ennyi aranyat, ezüstöt még sohse látott egy rakáson. Csak annyit tudott kérdezni:

— Honnan hoztad ezt, édes fiam?

— Ne kérdezze édesanyám, hanem hozza be hamar az öreg kést, aztán vágja le a nyakamat.

Behozta a szegény asszony az öreg kést, levágta a kakas nyakát, hát abban a szempillantásban mi állt ott előtte? Egy gyönyörü szép legény, hogy hét vármegyében se volt párja.

— Lássa, édesanyám, igy fizetek meg a jóságáért, hogy engemet kiköltött és kakas képében fölnevelt. Most van fia is, pénze is.

Aztán nagy örömben voltak. A legény elvette a falu legszebb leányát és hatökrös gazda lett belőle. Az édesanyjával, feleségével sokáig boldogan éltek és a szegényeken mindig bőven segitettek. — Ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Élet.

Szörnyü élet! Lenni, tenni
Hasztalan, hiába,
Játsznunk biztos veszteségre,
Bizonyos halálra.

Pillanatra pihenőre
Csalogat egy szeglet?
Vak félelme a halálnak
Nyomon üldöz, meglep.

Küzdesz és félsz, — hir, szerencse
Míg mind el nem pártol.
Szörnyü élet! nyolcvan évig
Félni a haláltól.

Zempléni Árpád.

+ **A béke apostolai.** A hágai békekonferencia tagjai *Stead* kiküldött albumába emléksorokat irtak. Ime néhány a sok közül: Az angol kiküldött, Fisher admirális, a következő mondatot irta fel:

„Annyiszor öntsetek olajat a gépbe, ahányszor csak lehet.“

Gróf Nigra egy olasz versből citál:

„Van a földön szent Béke, szent Türelem és szent Szeretet, de az elsőt csak az tudja megtalálni, aki a másik kettővel már megismerkedett.“

Basily, a második orosz kiküldött csak ezt az egy szót irta:

„Bizalom!“

Staal és Stead között az előbbinek elutazása előtt érdekes beszélgetés folyt le. Stead célzást tett a következő békekonferenciára, amely öt év mulva lesz. Az orosz államférfi közbeszólt:

— Tudja, hogy hol leszek öt év mulva?

— Nem — felelt *Stead* csodálkozva.

— Ott fenn — szólt komolyan Staal, ujjával az égre mutatva.

Ő tudniillik ősz haju, nagyon öreg ember már.

*

+ **Biciklin a világ körül.** Nincs csábitóbb érzés, mint az a vágy, hogy bejárjuk, megismerjük az egész világot. A dusgazdag kényelmesen kielégitheti ezt a vágyát, akinek kevés a pénze, vagy szereti a kalandos életet, ez idő szerint bicíklire kap. Igy tett egy Reyman nevü amerikai ember is, aki 1897. február 13-ikán utra kelt New Yorkban, hogy kerékpáron körülutazza a világot. Azóta semmitsem hallottak róla és már azt hitték, hogy valami baja történt. Végre hirt adott magáról megint. Levele május 15-ikén kelt Vladivosztokból, Szibéria keleti részéről. Élénk szinekkel festi, mennyi veszedelemmel és bajjal járt az utazása. Anglián, Franciaországon és Németországon át Oroszország felé ment. Amikor beköszöntött a tél, kénytelen volt hosszabb ideig pihenni, de tavaszszal folytatta utját Szibéria felé. Szibériában roppant rosszak voltak az utak, de ez még kisebb baj lett volna, mint az orosz tisztviselők folytonos kellemetlenkedése, akik minden idegenben szökevényt, csalót láttak. Hozzájárult ehhez, hogy a nagy hőségben sehol sem kapott ennivalót és a mocsaras vidékeken és a pusztákon mindenféle rovarok kinozták. Még rosszabb dolga volt Mandzsuországban. Utazásának erről a részéről ezeket irja:

— Ha egy község közelébe értem, már hallottam, amint félreverték a harangokat, hogy a lakókat a titokzatos idegenre figyelmeztessék. A gyerekek és a felnőttek kirohantak nyomoruságos kunyhóikból s borzasztó orditással akartak elriasztani. Csak lassan és sok nehézséggel haladhattam előre, mert folyók és mocsarak akadályoztak utamban. A mocsarak előtt nem ritkán hátamra vettem a gépemet és ugy gázoltam át rajtuk. A babonás nép folyton fegyverrel kergetett, mert még sohasem láttak kerékpárt és ördögnek tartottak. Ez volt különben szerencsém, mert a mikor láttam, hogy nagyon közelednek üldözőim, leszállítam gépemről, fölemeltem és a pedálokat gyorsan megforgattam. A láuc zörgésétől ugy megijedtek, hogy eszük nélkül menekültek s legalább nyugodtan folytathattam utamat.

Mandzsuországban vadnövényekkel és halakkal táplálkozott, mig sok szenvedés után Vladivosztokba ért. Innen Koreán és Japánon át Jokohamába akar menni, ahol hajóra száll és San-Franciscóba utazik, ahonnan ismét kerékpáron folytatja utját New York felé.

*

+ **Dad Sloss, a vén betörő.** Londonban most igen érdekes látnivaló van. A *Salvation Army*, az üdv hadserege mutatja be egy kiállításon az Agricultural Hallben a szervezetét és müködését. Tulajdonképpen százötven apróbb kiállitás ez azokból az országokból, amelyre az üdv hadserege a müködését kiterjeszti. Képviselve vannak többek között a japánok, lappok, zulukafferek és indusok. A pavillonok és csoportok között látható egy lapp-kunyhó és egy klondykei telep is. Egy szinpadon jeleneteket adnak elő, amelyekben az üdv hadseregének tisztjei és legénysége mutatják be, hogyan küzdenek a különböző bünök ellen s hogyan toborozzák a hadseregnek a katonákat. A jelenetekben ugyanazok a személyek szerepelnek, akik a való eseményekben is ott voltak. Betörők, tolvajok, iszákosok, könnyelmü nők vonulnak fel, akiket az angol lapok természetesen siettek meginterviewolni. Egyik legérdekesebb alak a hetvenöt esztendős *Dad Sloss*, egy tiszteletreméltó betörő, aki negyven esztendőt töltött különböző fogházakban. Elmondotta, hogyan lett az üdv hadseregének a tagja. Amikor a büntetését elszenvedte, ide-oda tévelygett London utcáin, amig csak be nem esteledett. Akkor leült Tottenham Court-Roadban egy sörfőző kapujában egy széles lépcsőfokra. Félelemben töltötte ott az éjszakát. Május vége felé járt, nem volt hideg. Korán reggel két ur állott előtte, aki azt kérdezte tőle, vajjon megszokta-e azt a kemény ágyat, s nem tudja-e, hogy van annál jobb is a világon. Amikor kijelentette, hogy nincs pénze, azt tanácsolták neki, hogy menjen a mentő-egyesülethez, az talán tehet érte valamit. Ő erre nevetett és igy szólt:

— Önök nem tudják, hogy kivel beszélnek Egész életemben tolvaj voltam, az ilyennel pedig nem igen fognak törődni.

De az urak csak biztatták, hogy próbálion szerencsét és pénzt is adtak neki. Vett magának egy kis ennivalót és dohányt, három pencet félre tett, hogy legyen a hajléktalanok menedékháza számára Este csakugyan elment oda. Mihelyt belépett, meghagyták, hogy mosakodjék meg erősen szappannal, amit szivesen meg is tett, azután szivarozott és azt hitte, hogy neki nézni kell majd azokat, akik kakaót és kenyeret kapnak, mert azoknak több pénzük van, mint neki. Pedig csakhamar hoztak neki is kakaot és biztositották arról, hogy reggel is fog kapni. Reggel távozás előtt fogadalmat kellett tennie, hogy istenesen fog élni azontul. Ő meg azt felelte, hogy csak irják be törzsvendégnek, mert estére ujra el fog jönni. A menedékház főnöke pedig, akinek a fogadalmat tette, azt mondotta, hogy jöjjön csak el akkor is, ha nem lesz három penc-e, majd gondoskodni fognak arról is. Elment megint ahhoz a lépcsőhöz, ahol az üdv hadseregének emberei rátaláltak. Alig ült ott egy kis ideig, oda jött egy ur, s megbizta, hogy vigyen el valahová két levelet. Elintézte a dolgot és rohant vissza lelkendezve. Kapott két shillinget. Ezt az egész dolgot az üdv hadseregének emberei intézték igy. Ő a kapott pénzzel elment a legközelebbi tejcsarnokba, ivott egy pohár tejet, a megmaradt pénzzel elment a menedékházba s egy egész hétre biztositotta magának a szállást. Egy napon a főnöktől egy zsákot kért. Mert nem akart felelni arra, hogy mire kell neki a zsák, a főnök egy szolgát küldött utána. Ő rongyot, papirt, csontot gyüjtött s elvitte egy raktárba, ugy ahogy másoktól látta. Nem sok pénz volt az, amit igy kereset, de a szállását, élelmét biztosithatta vele. Amikor tapasztalták, hogy tisztességes ember lett belőle, egy bizalmi állásra helyezték s most portás az üdv hadseregének egyik házában.

*

+ **Palota-szállitás.** A sok pavillon között, amelyet a párisi világkiállitásra épitenek, érdekes módon készül a belga pavillon. A pavillon voltaképpen egy nagy palota, amely azonban apró részekre szedhető és ismét összeállitható. Az egyes részeket külön e célra épült hajó hozza Belgiumból Párisba Havreon keresztül a Szajnán felfelé.

*

+ **Az Alpesek között.**

A vezető: Látja, uram, itt, ezen a helyen vetette le magát két héttel ezelőtt egy hölgy.

A turista: Persze hipokondriából?

A vezető: Nem, Münchenből.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, augusztus 26.

Értéküzlet. Az elmult héten a francia események még mindig csökkentő hatással voltak értékeink áralakulására. Ennek ellenében azonban élénkséget idézett elő az a sok akció, amelyet pénzintézeteinknek inszinuálnak. Hogy mi igaz ezekből a tervezgetésekből, azt a jövő fogja megmutatni. A magyar aranyjáradék csökkent, ami a szükes pénzviszonyok következménye. A két hitelrészvény is alacsonyabban zárult, mint az előző héten. A közlekedési értékek szintén árcsökkenéssel zárultak. A rimamurányi részvényei iránt élénk volt a kereslet Bécsből. A helyi értékek teljesen el voltak hanyagolva.

Az árfolyamváltozásokat a következő táblázat mutatja:

	Árfolyamok a hét elején	a hét végén	különbözet
Osztrák hitelrészv.	388.30	388.50	— 4.80
Magyar hitelbank	395.50	391.50	— 4.—
Magyar aranyjáradék	118.50	118.—	— —.50
Magyar koronajáradék	96.50	96.40	— —.10
Magyar leszámitolóbank	259.—	257.50	— 1.50
Osztr.-magy. államv.	352.20	348.50	— 3.70
Déli vasut	75.50	74.—	— 1.50
Rimamurányi vasmü	330.25	333.—	+ 2.75
Budapesti közuti vasut	368.—	367.75	— —.25
Budapesti városi villamos vasut	210.—	210.—	+ —.—
Magyar jelzáloghitelbank	245.50	243.—	— 2.50

Gabonaüzlet. (*Goldmann és Engel* cég jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás a hét első felében hüvös és esős volt. Zivatarok a hőmérséklet erősebb csökkenését eredményezték, a csapadék azonban csak rövid ideig tartott és nem volt mindenütt elégséges. A panaszok a tengeri állásáról mindazonáltal szórványosabbak. A hét későbbi folyamán ismét emelkedett a hőmérséklet és az időjárás száraz és derült. A tegnap közzétett hivatalos jelentés a kalászosok felől nem jelent ujat, tengeriben a hozatal valószinüleg közepes leend. A cséplési munkálatok gyorsan haladnak és rövidesen befejezést is nyernek.

A külföldi piacok üzletmenetében kevés a változás. A fogyasztás továbbra is tartózkodó, a forgalom is korlátolt, az alapirányzat azonban mégis valamivel szilárdabbnak mutatkozik. Amerikában az árak csak kisebbszerü változásoknak voltak alávetve és egyenlegképpen a mult héthez viszonyitva, alig mutatkozik eltérés. A tavaszi buza minősége kedvezőtlen időjárás folytán szenvedett és az amerikai összes buzatermés hiányát a mult évhez viszonyitva 150 millió bushellre taksálják. A kinálat gyenge maradt és a látható készletek is csökkenést mutattak fel. Argentinia exportfeleslegének nagyobb részén már tuladott és a kinálat onnan is korlátolt. Angliában az üzlet némileg kellemesebb és az árak, habár csak egy csekélységgel, de emelkedőek voltak. A francia piacok ártartóak. Az orosz árkövetelések magasak és minthogy a tulajdonosok engedményekre nem hajlandók, a forgalom a lehető legszükebb. Romániában is magasak a jegyzések, ami egyébként az ottani terméshiány folytán jogosultnak is mutatkozik, a forgalmat azonban megakasztja. A többi kontinentális piacokon az irányzat nagyobbára ártartó.

Nálunk ennek ellenében határozott lanyhaság uralkodik. A kinálat különösen kenyércikkekben bő, mig a kereslet csak korlátolt maradt és igy az árak csökkenő irányt követnek. Takarmánycikkek ugyancsak lanyhak, árveszteség azonban alig van, sőt tengeri megszilardult.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét nagyobb felében bőven, utóbb sürgetően volt kinálva. A hozatalok naponként nagyobb terjedelmet öltöttek, mig a malmok a tulajdonosok előzékenysége daczára is csak mérsékelten vásároltak. A napi forgalom igy nagyon kismérvü maradt és habár az árak fokozatosan ca. 30—40 krt vesztettek, élénk üzlet nem fejlődhetett. Az irányzat az egész hét folyamán lanyha volt és az állandóan

csökkenő határidőpiac is lényegesen hozzájárult, hogy a tulajdonosok élénk eladási hajlamot tanusítottak. A forgalom zömét waggonáru képezi, de azért tétel-buzák is erősebben kináltatnak. Az összforgalmat 135.000 métermázsára, a heti hozatalt 206.000 métermázsára teszszük.

Rozs ugyancsak lanyhuló irányt követett és bár a kinálat e cikkben mérsékelt volt, vételkedv alig mutatkozik. A helyi fogyasztás csak mérsékelten vásárol és az eladott kisebb tételek nagyobbára kiviteli célokra keltek el. A mult héthez viszonyitva az árak 15 krral olcsóbbak és helyben ugy mint helybeli paritásra 6.40—6.50 frt között fizettek. Nyiri származék is csökkenő árak mellett 6.02½—5.90 frt között kelt el debreceni paritásra.

Arpa (takarmány és hántolási célokra) csak mérsékelten kerül a piacra és gyárosok ugy mint hizlalóknál változatlan árakon talál elhelyezést. Jegyzéseink 5.50—5.80 frt között vannak. Szerb áru transito 5.60—5.80 frton volt forgalomban. Állomásokon átvéve sör- és maláta árpák iránt e héten az irányzat határozottan csendes és a forgalom csak nyomott, részben pedig 20—30 krral olcsóbb árakon fejlődhetett. Kiviteli célokra csak kisebb eladások történtek és az üzleten főleg belföldi gyárosaink vettek részt. Jegyzéseink: Felvidéki merkantil áru 6.20—6.60. jobb 7.—, uradsági 7.——7.25, jobb 8.— frtig és prima 8.25 frt. Tiszavidéki áru el volt hanyagolva és 5.25—5.60, jobb 6.25, prima 6.50 frtig ért el. A déli vasut és a buda—pécsi vonal árpái merkantil áruban ca 5.80—6.—, jobb 6.25 és prima áru 6.75 frtig ért el.

Zab elég bőven, különösen uj áruban érkezik és árában bár csendes irányzat mellett, változatlan maradt. A kereslet csak korlátolt. Ó áru helyben 5.70 forint, prima 5.80 forint, uj zab mekantil 5.30—5.50 forint, finom fehér áru 5.70 forint volt helyben értékesithető.

Tengeri az emelkedett határidőárjegyzés befolyása alatt ugyancsak 7½ krajcárral dragabb. A forgalom csak mérsékelt és ama kisebb mennyiségekre szoritkozik, melyek a vidékre való elszállitás céljára keresletnek. Kocsiba téve a hét elején 4.70, utóbb 4.80 forintot fizettek.

Olajmagvak: Káposztarepce. A forgalom egész kismérvü. Egészséges jó áru alig kerül a piacra és ilyen áruért 11.50—12.— forint érhető el, mig gyenge és alárendelt repce 10.—11.50 forint között értékesithető. Káposztarepce augusztusra ugyancsak szórványosan volt forgalomban, 11.75—11.85—11.75 forint között jegyzett. Vadrepce 5.50—6.25 forint. Gomborka 10.——10.50 forint. Lenmag 10.——11.50 forintot jegyez.

Hüvelyesek: *Bab* (uj) továbbra is csak szórványosan van forgalomban és a kereslet, ugy mint a kinálat gyenge, az árak csökkenő irányzatuak. Ó áru nincs a piacon. Trieuri aprószemü babot Gyöngyösön—Félegyházán 7.25—7.50 frton, nagyot 6.75—7.—. Dunamenti babot Baja-Zomborban gömbölyü 6.75—7.— forinton jegyzünk. Barna bab Kalocsán 6.50—6.75 forint.

Vetőmagvak: *A vöröshere* felől beérkező jelentések nagyon különbözőek, de általánosságban már most is konstatálható, hogy a terméseredmény e cikkben a tavalyi mögött marad. *Lucerna* jó hozamot igér.

A határidőüzletben a lefolyt hét első felében alig történt naponta valami árváltozás, mi mellett az üzleti forgalom a lehető legcsekélyebb volt. — Később, mikor az árfolyamok a kész árupiacon beállott rohamos áresések következtében tovább nem tarthatták magukat, folytonosan lanyhultak, mi viszont az angazsáltakat realizációkra késztette.

Az üzleti hét részletei a következők:

Buza októberre 8·48 frt, 8·44 frt, 8·46 frt, 8·39 frt, 8·31 frt, 8·24 8.29 frt után 8·32—8·33 forinton zárul.

Buza áprilisra 8.72 frt, 8.74 frt, 8.71 frt, 8·75 frt, 8·69 frt, 8.63 frt, 8.59 frt, 8.61 frt után 8.63—8.65 frton zárul.

Rozs októberre 6·71 frt, 6·67 frt, 6.68 frt, 6.58 frt, 6.58 frt, 6.60 frt, 6.61 frt után 6·63—6.65 frton zárul.

Tengeri májusra 4·80 frt, 4·93 frt, 4·84 frt, 4.88 frt után 4.96—4.97 frton zárul.

Zab októberre 5·28 frt, 5·31 frt, 5·26 frt, 5·28 frt, 5·25 frt után 5.26—5.27 frton zárul.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank. *A jegybank állása* 1899. augusztus 23-ikán a következő volt: Bankjegyforgalom 667.290,000 frt (— 1.707,000 frt); ércértékkészlet 510,960.000 forint (+ 1,027.000 frt); váltótárca 167.377,000 forint (—4.501,000 forint); lombardüzlet 22,703.000 frt (+ 58,000 frt); adómentes bankjegytartalék 56.093,000 frt (+ 2.836,000 frt).

Iparkiállitás Pozsonyban. Ma volt ünnepélyes megnyitása a pozsonyi iparkiállitásnak, amely minden tekintetben kiválóan sikerült. A kiállitáson a pozsonyi gyári ipar is képviselve van, amely versenyzés nélkül állit ki, de a kiállitás főcélja a közép- és kisipar támogatása és előmozditása. Ez utóbbinak a kiállitás alkalmat nyujt arra, hogy a közönség gyártmányait kényelmes és könnyen áttekinthető módon megtekinthesse, és hogy e gyártmányokat eladhassa. Bebizonyithatja egyuttal azt is, hogy iparosaink a helyi szükségletet fedezhetik és ugy jutányos árak, mint gyártmányuk jeles minősége tekintetében minden versenyt kiállnak. A kiállitás tizennégy csoportra oszlik, amelyek közül főleg a müipar, a vegyészeti ipar, a vas- és fémipar, a fa- és butoripar valamint a bőripar csoportja válik ki. A szövőipar keretén belül különösen a felsőmagyarországi háziipar kiállitása ötlik szembe. Ezt képviselik az *Izabella* főhercegnő védnöksége alatt álló háziipar-egylet és a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara által létesitett szövőiskola és műhely. A két emlitett és több más kiállitási tárgycsoportozatban oly tárgyak vannak, amelyek az 1900. évi párisi világkiállitás magyar részében is ki lesznek majd állitva. A gazdag tartalmu és izléses katalógus 80 oldalra terjed. Az aránylag igen rövid idő ellenére a kiállitást öt hónap alatt rendezték — a rendező bizottság *Taller* Pál polgármester vezetése mellett mégis kitünőt produkált, ugy hogy a pozsonyi iparkiállitást az utolsó években rendezett magyar helyi és regionális kiállitások között előkelő hely illeti meg. A biztositéki alap Pozsony város jelentékeny adományán kivül tisztán áldozatkész polgárok és nagyiparosok adakozásaiból létesült. A pozsonyi kereskedelmi- és iparkamara és az ipartestület is nagy érdemeket szereztek a kiállitásnál. A kiállitáson résztvevő vagyontalan kisiparosok segélyezésére egy pozsonyi gyáros 150.100 frtnyi jutalmat tüzött ki. Azoknak a nagyiparosoknak, kik kiállitanak, köszönő okleveleket, a kiállitó kisiparosoknak pedig 1., 2. és 3. minőségü dijakat fognak adni. A kiállitás augusztus 26-tól szeptember 17-ig tart. A kiállitás látogatása igen ajánlatos s kivánatos volna a nyugat- és felsőmagyarországi városok egyesületei nek és társaságainak testületi látogatása. A kiállitás rendezősége szivesen ad felvilágositást. A kiállitás értéktárgy-sorsjátékot is rendez s mulattatási programmja is terjedelmes.

A szegedi kiállitás. Szegedről táviratozzák: A kiállitásra ma Zala- és Temesmegyékből jelentettek be csoportosan érkező látogatásokat. Az állatkiállitás nagysága ma külön iroda felállitását tette szükségessé, amely kizárólag az állatkiállitás ügyeivel foglalkozik. Az állatok érkezése már holnap kezdődik. A méhészeti kiállitás nagyon gazdag és tanulságos lesz; élő méhek ma már sok helyről, még Erdélyből is érkeztek. A szegedi gazdasági egyesület a kiállitás tartama alatt minden nap — állami támogatással — vetitő készülék segitségével tanulságos gazdasági előadásokat rendez. Az állami földmives iskolák kiállitása, melyet Párisban is be fognak mutatni, meglepően érdekes lesz.

A magyar leszámitoló és pénzváltó bank félévi mérlegét a *Budapesti Tudósító* értesülése szerint szeptember hó első hetében teszik közé.

Szövetkezeti biztositás. Nem egyszer kárhoztattuk azt az indolenciát, melyet gazdaközönségünk gyakran még a legvitálisabb érdekek érvényesitése körül tanusit és rosszaltuk azt az évtizedeken át tapasztalt irányzatot, hogy mindent csak az államtól vártak még oly dolgokban is, amelyek tulajdonképpen a társadalmi öntevékenységnek vannak fenntartva. Annál nagyobb elismeréssel adózunk annak az akciónak, amely a gazdák körében a *Kölcsönös Biztositó Szövetkezet* fejlesztése és versenyképessége érdekében országszerte megindult. A közép- és kisbirtokosok, kik a kibocsájtott részjegyek alairásával anyagi támogatásukkal is a szövetkezet köré csoportosulnak, tudatában vannak, hogy ha szövetkezeti alapon tömörülnek, hazánkban egy nagy nemzetgazdasági eszme megvalósitását teszik lehetővé. A szövetkezet vezető emberei gróf *Teleki* Géza, gróf *Andrássy* Géza stb., kik mint alapitók eddig is bámulatos szivósággal uttörő munkát végeztek, részben már Budapestre érkeztek, részben legközelebb ide visszatérnek, hogy az ország különböző vidékeiről meghivott gyakorlati férfiakat is meghallgassák és a szövetkezet fellendités érdekében tervezett intézkedéseket végleg megállapitsák.

Kereskedelmi esti tanfolyamok. A Kereskedelmi Szakmüveltséget Terjesztő Egyesület tanfolyamaira a végleges beiratkozások 30-ikán kezdődnek. Jelentkezéseket a jelzett időpontig az egyesületi ügyvivő titkárság (VI. Vörösmarty-utca 42.) fogad el, hol tájékoztatók szerezhetők.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Arsenescu M. Vasile Bukarest, Poiana N. D. Bukarest, Poppescu M. Aron Bukarest, Sommer F., Fokschan, Jovanov Dragomir T. Belgrád, Sienkiewic Vencel kereskedő Krakó, Zajc Márton kereskedő St.-Barthelmä, *Országh* Géza kereskedő *Munkács*, Oremus Anna kereskedőnő Cilli, Müllner Teréz kereskedőnő Steyr, Wachtel Samu Lemberg, Parmesani Cesare cipész Roveredo, Mathys Alajos és Ágost Dőnis, *Freisinger* Benjamin kereskedő *Kétegyháza*, Coen Guido kereskedő Fiume, Riosa Antonio kereskedő Capo d'Istria.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 19.25 forint, áruban 19.75 forint. *Bécsben* 20.—, illetve 20.40 forint.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, augusztus 26.

Élénk kinálat és mérsékelt kereslet mellett összesen 25.000 métermázsa került forgalomba, eleinte 5 krral olcsóbb áron. Az üzlet vége felé jobb áruban az irányzat kellemesebbre vált és a tegnapi árakat érte el. Másodrendü árak el voltak hanyagolva. Rozsban 3600 métermázsa volt a forgalom változatlan árakkal.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 150 mm. 81 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 60 kr, 300 mm. 80·5 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 81·3 k. 8 frt 25 kr, 100 mm. 80·3 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 65 kr. 250 mm. 80·5 k. 8 frt 55 kr. 500 mm. 80 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 80 mm. 80 k. 8 frt 62½ kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 62½ kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 52½ kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 45 kr, 150 mm. 78·4 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 200 mm. 80·5 k. 8 frt 57½ kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 800 mm. 80 k. 8 frt 65 kr, 450 mm. 80 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 57½ kr, 200 mm. 80·5 k. 8 frt 57½ kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 57½ kr, 200 mm. 81 k. 8 frt 50 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 400 mm. 79·5 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 78·4 k. 8 frt 45 kr, 350 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79·5 k. 8 frt 45 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79·5 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 70 kr, 400 mm. 79 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 79·7 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 79·6 k. 8 frt 60 kr, 300 mm. 79·6 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 81·5 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 79 k.8 frt 60 kr, 100 mm. 79·5 k. 8 frt 55 kr, 200 mm. 79·5 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 79·5 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 79·5 k. 8 frt 50 kr, 300 mm. 79 k. 8 frt 57½ kr,200 mm. 79·5 k. 8 frt 47½ kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 78·5 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 77·3 k. 8 frt 35 kr, 200 mm. 78 k. 8 frt 32½ kr, 100 mm. 78·6 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 200 mm. 78·3 k. 8 frt 32½ kr, 200 mm. 78 k. 8 frt, 100 mm. 78 k. 8 frt 25 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78·5 k. 8 frt 37½ kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 37½ kr, 100 mm. 78·5 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78·4 k. 8 frt 37½ kr, 150 mm. 78·3 k. 8 frt 37½ kr, 100 mm. 77·3 k. 8 frt 35 kr. 100 mm. 77·3 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 77·5 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 77·5 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 35 kr, 150 mm. 74 k.8 frt 12½ krajcár.

Pádéi: 3000 mm. 76 k. 8 frt 40 kr.

Ujvidéki: 2300 mm. 74·4 k. 8 frt 25 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 40 kr, 200 mm. 79·5 k. 8 frt 45 kr. 500 mm. 79 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 35 kr, 500 mm. 78·5 k. 8 frt 35 kr, 200 mm. 78 k. 8 frt 32½ kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 37½ kr, 100 mm. 78·5 k. 8 frt 37½ kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 35 kr, 300 mm. 78·5 k. 8 frt 12½ kr, 350 mm. 77 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 77·5 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 75·5 k. 8 frt 30 kr.

Bácskai: 100 mm. 73 k. 8 frt 15 kr.

Kalocsai: 1900 mm. 76·3 k. 8 frt 40 kr.

Felsőmagyarvidéki: 100 mm. 80 k. 8 frt 50 kr.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 250 mm. 8 frt 40 kr, 100 mm. 8 frt 45 kr, 800 mm. 8 frt 42½ kr, 300 mm. 8 frt 42½ kr, 100 mm. 8 frt 40 kr. 250 mm. 8 frt 40 kr. 100 mm. 8 frt 40 kr, 100 mm. 8 frt 45 kr, 800 mm. 8 frt 40 kr, 800 mm. 8 frt 40 kr, 100 mm. 8 frt 42½ kr.

Árpa: 200 mm. 5 frt 90 kr, 1000 mm. 5 frt, 72 krajcár.

Káposztarepce: 100 mm. 11 frt 40 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	(ó)										
bánsági		75 k.	—.——.—	78 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—				
		78 k.	—.——.—	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—				
tiszavidéki		75 k.	8.— — 8.10	76 k.	8.05— 8.20	77 k.	8.25— 8.40				
		78 k.	8.35— 8.50	79 k.	8.40— 8.60	80 k.	8.45— 8.60				
pestvidéki		75 k.	8.55— 8.75	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—				
		78 k.	7.50— 8.—	79 k.	7.95— 8.10	80 k.	8.15— 8.30				
fejérmegyei		77 k.	8.40— 8.60	78 k.	8.35— 8.45	77 k.	8.35— 8.50				
		74 k.	8.— — 8.10	76 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—				
bácskai		77 k.	8.25— 8.50	78 k.	8.05— 8.20	76 k.	8.25— 8.40				
		75 k.	8.50— 8.75	79 k.	8.40— 8.60	80 k.	8.45— 8.60				
román		78 k.	8.15— 8.25	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—				
		79 k.	—.——.—	78 k.	—.——.—	80 k.	8.35— 8.45				
szerb		75 k.	—.——.—	76 k.	—.——.—	78 k.	—.——.—				
		79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—				
bolgár		76 k.	—.——.—	76 k.	—.——.—						
		79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—						
Rozs	(ó)	I. r.	70—72 k.	6.45— 6.55	fl. r.	—.— k.	6.35— 6.45				
Árpa	(ó)	tak.	60—62 k.	5.80— 6.90	égetni való	62—64 k.	5.40— 5.60				
	(ó)	sörféz.	64—66 k.	6.60— 7.—			7.— 8.25				
Zab	(ó)		39—41 k.	5.45— 5.65	(ó)		5.20— 5.40				
Tengeri	(uj)	bánsági	— k.	4.60— 4.85	(ó)						
Repce		káposzta		11.20—11.80	másm.	—.— k.	—.——.—				
Köles	(ó)			4.15—4.45	(uj) bánsági		—.——.—				

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októb.	8.24—8.26—8.27—8.30—8.34
Buza (1900.) áprilisra	8.59—8.60—8.62—8.64—8.65
Rozs októb.	6.60—6.62—6.64—6.66
Zab októberre	5.24—5.25—5.26
Tengeri augusztusra	0.——0.——0.—
Tengeri szept.	4.77—4.79
Tengeri 1900. májusra	4.89—4.91—4.94—4.96—4.98
Repce augusztusra	11.85—11.95

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	8.32	„	8.34 „
Buza (1900.) áprilisra	8.64	„	8.65 „
Rozs októberre	6.63	„	6.65 „
Zab októberre	5.24	„	5.26 „
Tengeri szeptemberre	4.76	„	4.77 „
Tengeri augusztusra	0.—	„	0.— „
Tengeri (1900.) máj.-ra	4.96	„	4.98 „
Repce augusztusra	11.75	„	11.85 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	8.32— 8.33
Buza áprilisre (1900.)	8.64— 8.65
Rozs októberre	6.62— 6.63
Zab októberre	5.26— 5.27
Tengeri májusra 1900.	4.97— 4.98
Tengeri augusztusra	0.—— 0.—
Tengeri szeptemberre	4.77— 4.98
Repce augusztusra	11.80—11.90

A budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény aránylag el volt hanyagolva, ugyszinte államvasutak, melyek gyengébb kimutatásokra inkább lanyhának voltak mondhatók.

A helyi piac tartott, de üzlettelen. Közutiak ismét elérték a 370 árfolyamot s nem valószinütlen, hogy ismét fel fognak kapaszkodni már elért magasabb árnivóra.

A déli tőzsde csaknem változatlan, de kellemes hangulatban zajlott le.

Valuták és ércváltók váttozatlanok.

Az *előtőzsde* nyugodt.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 383.10—384.10. Osztrák-magyar államvasut részvény 348.25. Rimamurányi vasmü 334.25—334.75 forinton.

A *déli tőzsde* változatlan.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 391.25—392.50. Osztrák hitelrészvény 382.70—385.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 348.——348.75. Leszámitoló bank részvény 257.50—258.—. Rimamurányi vasmü részvény 334.50—335.— Közuti vasut részvény 368.50 forinton.

Az *utótőzsde* irányzata mérsékelt forgalom mellett nyugodt maradt.

Osztrák hitelrészvény 385.—, Magyar hitelrészvény 392.—, Leszámitolóbank 258.50, Rimamurányi 335.—, Osztrák magyar államvasut 348.75, Közuti vaspálya 369.—, Városi villamos vasut 209.50 frton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	391.—
Osztrák hitelintézet.	384.—
Kassa-somodi kőszénbánya részv. .	20.—
Magyar cukoripar	1060.—

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 30.——40.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 30.——32.— forint. Vörös erdélyi —.———.— Vörös bánsági —.———.— forint. Középszemü 38.—40.—. Nagyszemü 41.—43.—. Disznózsir: budapesti 49.——49.50 forint, vidéki —.——.—— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— városi 4 darabos 41.50—42.— forint, 3 darabos 42.50—43.50 forint, füstölt 46.50—47.50 forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.———.— forint. 120 darabos —.———.— forint, 100 darabos —.———.— forint, 85 darabos —.———.— forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség —.———.— forint, 100 darabos —.———.— forint, 85 darabos —.———.— forint. Szilvaiz: szlavóniai —.———.— forint, szerbiai —.———.— forint azonnali való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* mint az előző napokon szintén csak bányapapirokra szoritkozott az üzlet, egyebekben stagnált. Az ultimo-prolongáció változatlan reportok mellett folyt. Banknál 5½%, kulisszában 5½—6% volt a pénz.

A *déli tőzsdén* eleinte valamivel gyengült az irányzat, később javult.

Zárlatkor szilárd volt az irányzat.

Bécs, augusztus 25. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% aranyjáradék 117.75. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 139.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.30. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 258.—. Rimamurányi vasmürészvény 331.—. Magyar koronajáradék 96.25. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 94.40. Magyar hitelbank részvény 391.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 161.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 183.75. Magyar kereskedelmi bank 1454.

Bécs, augusztus 25. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 100.25. 4%-os osztrák aranyjáradék 117.70. 1860-iki sorsjegy 137.—. Osztrák hitelsorsjegy 196.75. Angol-osztrák bank 151.75. Bécsi bankegyesület 271.—. Osztrák-magyar bank 905.—. Déli vasut 74.—. Dunagőzhajózási részvény 400.—. Dohányrészvény 141.—. Császári és királyi arany 5.71—. Német bankváltók 58.90. 4·2% ezüst járadék 100.15. Osztrák koronajáradék 99.95. 1864-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézeti részvény 385.50. Unionbank 309.—. Osztrák Länderbank 240.50. Osztrák-magyar államvasut 348.75. Elbavölgyi vasut 257.75. Alpesi bányarészvény 285.25. 20 frankos arany 9.56—. Londoni váltóár 120.60. Bécsi Tramway 455.—. Az irányzat nyugodt.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, augusztus 26. (*Tőzsdei tudósitás.*) A tegnapi nyugati tőzsdék hatása alatt a tőzsde gyöngén nyilt meg. Realizációk, amelyek részben az ultimo közeledésének tulajdonitandók, leszoritották az iparértékek árfolyamait. Bankértékek bágyadtak. A járadékpiac csöndes, de tartott. A forgalom különösen a második tőzsdeórában igen szük határok között mozgott és az árak alig változtak. Truszt-dinamit részvények megélénkültek a pretóriai volksraadnak a dinamit kérdésben hozott határozatára. Magánleszámitolási kamatláb 4⅝%. Ultimópénz 5⅛—5.—

Berlin, augusztus 26. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 100.10. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 96.10. Osztrák-magyar államvasut 148.30. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.50. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.80. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 204.90. Általános villamossági Edison 204.60. Gelsenkircheni 199.20. Laurakohó 264.75. 4·2% ezüstjáradék 99.90. 4% magyar aranyjáradék 98.80. Osztrák hitelrészvény 239.90. Déli vasut 33.25. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.75. 4% uj orosz kölcsön —.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 92.75. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 166.—. Harpeni 197.80. Az irányzat tartott.

Hamburg, augusztus 26. (*Zárlat.*) 4.2% ezüstjáradék 99.70. 1860. sorsjegy 144.—. Déli vasut 32.75. 4% osztrák aranyjáradék 99.80. Osztrák hitelrészvény 240.60. Osztrák-magyar államvasut 147.75. Olasz járadék 92.50. 4% magyar aranyjáradék 98.65. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 26. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 100.—. 4% osztrák aranyjáradék 100.10. Magyar koronajáradék 96.—. Osztrák-magyar bank 150.80. Déli vasut 33.10. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.60. Bécsi bankegyesület —.—. Villamos részvény 155.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék 99.90. 4% magyar aranyjáradék 99.—. Osztrák hitelrészvény 239.10. Osztrák-magyar államvasut 148.—. Északny. vasut —.—. Bécsi váltóár 169.60. Párisi váltóár 810.33. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 283.50. Az irányzat gyenge.

Páris, augusztus 26. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 100.—. Olasz járadék 92.15. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törleszth. járadék —.—. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Török dohányrészvény 308.—. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Déli vasut —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.70. Ottomanbank 566.—. Párisi bankrészvény 1035. Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 26. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Öreg közép páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban ——— krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 42½—43½ krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 44—44½ krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 44½—45 krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 43—43½ krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 42½—43— krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 43½—44— krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. aug. 24. napján volt készlet 41.685 darab, 1899. augusztus hó 25. napján felhajtatott 94 darab, 1899. évi augusztus 25. napján elszállittatott 573 darab, 1899. augusztus 26. napjára maradt készletben 41.206 darab.

TÁJÉKOZTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállitók **Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. Zongora-termek** Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sark) Zenepalota. **Megjelent! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA,** melynek segélyével a tilinkón, e közkedvelt magyar hangszeren tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Ez iskola egyszersmind 65 legszebb magyar s más kedvelt darab gyüjteménye. **Ára 1 frt 50 kr.**, netto; 1 frt 65 kr beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulánsabb visszafizetési feltételek mellett.

Első Leánykiházasitási Egylet Budapesten, VI. ker., Teréz-körut 40—42. szám. Alapittatott 1863. évben. Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1.600,000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiházasitási biztositásokra **300 frttól 10,00 frtig.**

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. VI., Andrássy-ut 5.

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Elsőrangu szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világitás és kiszolgálás a szobaárakba betudva. Ifj. Kommerc Ferenc tulajdonos.

Pannonia szálloda, Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Szinház és Népszinház között. ***Százharminc szoba és terem. Nagy étkező termek és kávéház. Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos felhuzó (Lift). Villamos világitás. Központi fütés. Fürdők.***

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 26. —

Kinevezések. A király kinevezte első osztályu törvényszéki birákká Zuzic Péter járásbirót a varasdi törvényszékhez és Sidenik János károlyvárosi járásbirót a jelenlegi állomáson való meghagyása mellett, továbbá Pexidr Gusztávot, az eszéki reálgimnázium vezetőjét, ugyanezen tanintézet igazgatójává. — A kereskedelemügyi miniszter a fiumei helyi értékmegállapitó bizottság titkárává — Kubinyi Albert miniszteri segédfogalmazónak egyidejü felmentése mellett, — Korláth József statisztikai hivatali tisztet nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Asztalos Lajosné, ujpesti állami elemi iskolai tanitónőt a soroksári állami elemi iskolához, Józsa Dánielné született Bisztricsányi Jozefa gyergyóvásárhelyi állami elemi iskolai tanitónőt az ujpesti Baross-utcai állami elemi iskolához áthelyezte.

Pályázatok. Aljegyzői állásra a besztercei törvényszéknél 2 hét alatt: irnoki állásra a besztercei törvényszéknél 4 hét alatt; ellenőri állásra a gyergyó-szent-miklósi királyi adóhivatalnál 15 nap alatt; pénzügyőri szemlészi állásra a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; állami végrehajtói állásra a segesvári pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; hivatalszolgai állásra az ipolysági törvényszéknél 4 hét alatt.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, augusztus 27. — Római katolikus: A. 14 Kal. Józs. — Protestáns: A. 13. Gebhárd. — Görög-orosz: (augusztus 15.) 10. N. B. A. — Zsidó: Elul 21. — A nap kél reggel 4 óra 56 perckor. — Nyugszik este 6 óra 32 perckor. — A hold kél este 9 óra 34 perckor. — Nyugszik délután 12 óra 3 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

A nyári lóversenyek VIII. napja. Kezdete délután 3 órakor.

Zenés mise a belvárosi főplébánia-templomban, délelőtt 10 órakor.

A Fecske Kerékpár-Egylet országuti versenye.

Nemzeti Muzeum: Természetrajzi tára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1-ig.

Iparművészeti muzeum zárva.

Országos Képtár az Akadémiában, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Teknologiai Iparmuzeum nyitva délelőtt 9—12-ig.

Közlekedési Muzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

A Hódoló díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Állatkert nyitva egész nap.

ÚTMUTATÓ.

Az uj italmérési törvény

italmérőknek és italárusoknak nélkülözhetlen!

Éppen most jelent meg:

„Állami italmérési jövedék"

az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-c. és ennek végrehajtása tárgyában kiadott utasitás magyarázata

Irta: **Hoffmann M. Mihály**

az „Adóügyi Szaklap" szerkesztője.

E szakszerüen feldolgozott, — bő magyarázatokkal ellátott — és mindenki által könnyen megérthető hasznos kézikönyv ára (az összeg előleges megküldése esetén portomentes szétküldéssel) **1 frt 50 kr.** és megrendelhető: **az „Adóügyi Szaklap" kiadóhivatalánál, Budapest, Andrássy-ut 6. sz.**

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, augusztus 26.

A magas légnyomás terjedelmében megnövekedve a Skandináv-félsziget, Dánia és Közép-Európa nyugoti felén helyezkedett el s mig az északnyugoti minimum az Atlanti Óceán felé visszahuzódni látszik, a keleti depresszió viszont közeledni látszik a kontinens belseje felé.

Az idő Közép-Európában tulnyomóan derült és száraz, a hőmérséklet eloszlásában nincs lényeges változás.

Hazánkban főleg csak keleten voltak kisebb esők, a hőmérséklet körülbelül normális, uralkodó légáramlás az északnyugoti.

Kilátás: Nyugoti légáramlással enyhe és keleten még esős idő várható.

Vizállás.

		aug. 26. méter	aug. 25. méter			aug. 26. méter	aug. 25. méter
Inn	Schärding	1.05	1.05	Tisza	M.-Sziget	0.68	0.58
Duna	Passau	1.60	1.71	„	Tokeháza	0.28	0.30
„	Linz	0.84	0.78	„	V.-Namény	0.48	1.82
„	Bécs	0.86	0.73	„	Tokaj	0.77	1.05
„	Pozsony	1.48	1.60	„	Tisza-Füred	1.10	1.44
„	Komárom	2.10	2.24	„	Szolnok	1.19	1.20
„	Budapest	1.80	1.93	„	Csongrád	0.85	0.73
„	Paks	1.42	1.50	„	Szeged	1.12	1.04
„	Mohács	2.38	2.30	„	Török-Becse	0.62	0.58
„	Gombos	2.57	2.50	„	Titel	1.65	1.66
„	Ujvidék	1.74	1.74	Ondova	Bártfa	0.30	0.30
„	Pancsova	0.90	0.86	Topolya	Hoór	0.89	0.87
„	Orsova	1.72	1.78	Bodrog	Zemplén	1.28	1.31
Morva	Magyarfalva	0.65	0.69	Sajó	Zsolca	1.47	1.47
Vág	Zsolna	0.76	0.80	Hernád	H.-Németi	0.14	0.13
„	Trencsén	0.62	0.68	Berettyó	Margita	0.40	0.40
„	Szered	0.80	0.83	„	B.-Ujfalu	0.19	0.19
Rába	Sz.-Gotthárd	0.30	0.30	Körös	Csucsa	0.18	0.—
„	Sárvár	0.12	0.13	„	N.-Várad	0.01	0.02
„	Győr	1.84	1.92	„	Belényes	0.40	0.42
Dráva	Pettau	0.75	0.—	„	Tenke	0.05	0.06
„	Zákány	0.30	0.28	„	Gurahonc	0.32	0.34
„	Barcs	0.22	0.06	„	Borosjenő	0.16	0.13
„	Eszék	0.97	1.02	„	Békés	0.82	0.82
Mura	M.-Szerdah.	0.20	0.—	„	Gyoma	0.26	0.30
Száva	Zágráb	0.04	0.06	Maros	Gy.-Fehérvár	0.20	0.30
„	Sziszek	0.84	0.48	„	Branyicska	0.92	1.08
„	Mitrovica	1.90	1.53	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.20	0.32	„	Arad	0.70	1.06
„	Szatmár	0.81	0.—	„	Makó	0.68	0.01
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.—	Temes	K.-Kostély	0.50	1.12
Latorca	Munkács	0.06	0.02	Béga	Kiszető	0.90	0.97
Laborca	Homonna	0.—	0.—	„	Temesvár	0.08	0.04
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Becskerek	0.05	0.22

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
VIGSZINHÁZ.
Szünet.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1899. évi augusztus hó 27-én.

Délután 2½ órakor bérleten kivül, mérsékelt helyárakkal:

Lumpácius és a három jó madár.

Bohózat 3 felvonásban dalokkal. Irta Nestroy; átdolgozta és előjátékát irta Csepreghy Ferenc.

Személyek:

Öreg tündér	Németh	Cérna	Solymosi
Fortuna	Eötvös	Lábszij	Horváth
Lumpáciusz	Lubinszky	Kati	Kárpáti
Gyalu	Szabó	Csillancs	Vidorné
Juliska	Gazsi	Kamilla	Harmath
Enyves	Raskó	Laura	Bárdy

Este:

Huszárcsiny.

Eredeti népszinmü dalokkal 3 felvonásban.

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi augusztus hó 27-én.

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herczeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy	Liza	Gombaszögi
Katinka	Rózsa	Klári	Váradi
Sári	Aranyossy	Radványi	Molnár
Ella	Bilkei	Gida	Rózsahegyi
Miei	Ráskai	Horkay	Ráthonyi
Terka	Galambos	Sándorffy	Füredi

Kezdete 7½ órakor.

FŐVÁROSI NYARI SZINHÁZ.
a Krisztinavárosban.

Vasárnap, 1899. évi augusztus hó 27-én.

Délután 3 órakor félhelyárakkal:

Az arany ember.

Eredeti dráma 5 képben. Irta Jókai Mór.

Este:

Hegedüs Gyula felléptével

Cornevillei harangok.

Vig operette 3 felvonásbar.

Kezdete 7 órakor.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.
A mulató 16 fokra szellőztetve van.
Kezdete ½9 órakor, vége 12 órakor.

Ma szenzációs siker!

Der Heiratsschwindler

bohózat 1 felv. Buchbinder B.-tól,
Szenzációs!!! Szenzációs!!!
Billward Leo jongleur comique.
Syr Carola excentrikus énekesnő
Arry-Harry zenebohóc.
Syrénen nővérek énekkettős.
Milton fivérek a 3-szoros nyujtón.
Visinszkaja Anna nemzetközi énekesnő és transzformációs táncosnő.
Kline Sándor hasbeszélő, járó automatáival.
A mulató villamos világitását Wüste és Rupprecht cég épitette saját telep eszközli.

Jegyek elővételben kaphatók **Weiss A.** nagy dohánytőzsdéjében Károly-körut 26.

Első cs. és kir. osztrák-magy. kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120.
(Saját házában.)

Kitüntetve aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari, bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. — E homlokzatfestékek, melyek mészben feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különkint 16 krtól felfelé szállittatnak és ami a festék szürtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Szt-Lukácsfürdő

Vendéglő! Kávéház!

Az igazgatóság saját üzemében.

Jó ételek és italok, olcsó árak.

Étterem az udvarban (zárt helyiség).

Gyönyörü terrasse a Dunára.

Mindennap katonazene.

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraiból, valamint saját **készitmények**, melyek zeneművészek által a zene gyöngyeinek neveztettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermében,
Budapest, Váci-körut 21. sz.

Ócska zongorák becseréltetnek és hangolások, valamint javitások lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Váci-körut 21. sz. (Ipar-udvar).

FEHÉRLÓ SZÁLLODA éttermei

Budapest, Kerepesi-ut 15. szám.

Kitünő magyar és francia konyha, valódi bel- és külföldi borok. Dréher-féle sörök. Ma és mindennap **zeneestély, Hegedüs Gyula** pécsi hirneves zenekara által.

Pontos kiszolgálat. Mérsékelt árak,

Szinház után friss étlap.

Külön termek. Szeparék.

Grecsák Robert, vendéglős.

Őszül a haja??? Ha igen, akkor használja a

Hair Regenerátor

kitünő szert, mely **nem festi** a hajat, hanem **a haj eredeti szinét** adja vissza. + **Üvegje 1 forint.** +

Egyedül:

Zoltán Béla udvari szállitó gyógyszertárában:
Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

Magyar ember magyar irótollal irjon!

Aki jó magyar irótollal és tollszárral akar irni, az használjon Schuler József-féle magyar acélirótollat.

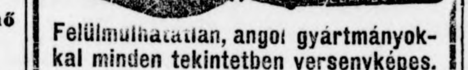

Felülmulhatatlan, angol gyártmányokkal minden tekintetben versenyképes.

Különösen ajánlhatók a következők:
Dániel Ernőné 532, 408, 450, 155, 554. Dániel Ernő 1893.
Minden papirkereskedésben kapható.

A NAGY KRACH!!

New-York és Londonban nem kiméltek meg az európai szárazföldet s ezért egy nagy ezüstáru-gyár indittatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én fel vagyok hatalmazva ezen megbizást teljesiteni, miért is csupán **6 forint 60 krért** küldöm a következő tárgyakat:

6 darab finomabb asztali kést, valódi angol pengével.
6 „ amerikai szab. ezüst villát egy darabból,
6 „ „ „ „ evőkanalat,
12 „ „ „ „ kávóskanalat,
1 „ „ „ „ levesmerőt,
1 „ „ „ „ tejmerőt,
2 „ „ „ „ tojás-serleget,
6 „ angol Viktoria-tálcát,
2 „ igen hatásos gyertyatartó,
1 „ teaszürőt,
1 „ finom cukorszórót.

44 darab összesen csak **6 frt 60 kr.**

Ezen **44** tárgy előbb 40 frtba került és most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. Tisztitó por hozzá 10 kr. Az amerikai szabad. ezüst egy kivül-belül fehér fém, mely ezüst szinét 25 esztendeig is megtartja, amiért jótállok. Annak bizonyságául, hogy ezen hirdetés

nem csalás,

kötelezem magam, bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garniturát megszerezze, mely gyönyörü

nász- és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

szabad. amerik. ezüstkiviteli áruház
Bécs, II., Rembrandstrasse 19. Telefon 14597

Szétküldés utánvéttel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészségi fém).

AMERIK. PATENT

Kivonat az elismerő levelek ezreiből:

Megkaptam a küldeményt és meg vagyok elégedve, kérek ujból egy küldeményt 6 frt 60 krért.
Kolozsvár. *Báró Bánffyné.*
A küldeményt megkaptam, nagyon megfelel.
Gaád, 1898. szept. 1. Chotek-Gudenus C. grófné.
A készletet megkaptam, igen meg vagyok elégedve, kérek nagyobb küldeményt.
Budapest, II. Fő-utca 7.
Palkert Alois dr., cs. és kir. katona-orvos stb. stb.

A legjobb cimbalmot

gyartja

Sternberg Ármin és Testv.
hangszer-gyár,
cs. és kir. udv. szállitók
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36.

Zongora-termek: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körut sarok) Zenepalota. Illusztrált árjegyzék (minden cikkről külön) ingyen kapható.

Most jelent meg!

Második bővitett kiadásban, csinos kiállitásban és tetszetős alakban

„MIRJAM“

Irta:

Dr. KISS ARNOLD
veszprémi főrabbi.

Remek nyelvezettel nők számára irott magyar nyelvü zsidó

Imádságos Könyv.

ARA: Vászonkötésben 2 frt 50 kr. Bőrkötés 3 frt 50 kr. Csontutánzatu diszes kötés 5 frt. Legfinomabb bőrkötés 6 frt.

Kapható
a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában,
József-körut 18. szám.

Több észak- és délnémet honi

nevelőnőt,

zene nyelvismerettel, angol és francia, tanitónőket s bonneokat azonnali belépésre ajánl. Magyar oklev. **tanitónőket** zene és nyelvismerettel vagy anélkül sürgősen keres.

Szegheőné S. Lujza
most
Budapest, Erzsébet-körut 30.

GŐZEKÉKET, GŐZHENGEREKET és GŐZUTIMOZDONYOKAT

minden célszerű nagyságban és a legjutányosabb árak mellett épitenek

JOHN FOWLER & Co.
Budapest-Kelenföldön
a vasutállomással szemben.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott

GOLIÁT MALÁTASÖRE

idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal

Legkellemesebb üditő ital.

Ára vidékre kőbányai vasuti állomásboz szállitva: nagy palack 19 kr, kis palack 13 kr, fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállitmány 30 palack.

Betét: nagy ládáért: 1 frt 60 kr, kis ládáért: 1 frt 20 kr, palackért 6 kr, mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb füszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automata buffet-kben is.

Altenburger János

m. kir. operaházi tag

budapesti zeneconservatoriumában

Erzsébet-körut 4. szám.

A beiratások augusztus hó 26-tól naponta 10—12 és délután 3—6 óráig eszközölhetők, zongora, hegedü, cimbalom, citera és az összes vonós és fuvó hangszerekre.

Beiratási dij 2 frt. Tandij 5 frt.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéz

reklamációkat,

megszerez **utleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket,** eljár a **tiszt urak** és **önkéntesek összes személyes ügyeiben** stb. a **Dominke János** v. csász. és kir. százados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA
Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Káros hamisitások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre.

Csakis ezen védjegygyel valódi.

Törvényesen védve.

Szépség gazdagság!!

Szépség hatalom!!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamarai szállitónő, Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépitőszerek által sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakitó fehérre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltünnek. — A ráncokat és redőket kisimitja, a káros szépitőszerek által kitágitott likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás fiatal szint kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltünnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Créme ravissante évtizedekkel fiatalit, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténkint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősiti és a legkitünőbb, biztos hatásu toilett-viz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante créme, puder és viz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállitáson nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokkötő** darabonkint 1 frt 50 krért és a **„Savon-Ravissante“** kiváló szépségszappan hölgyek és urak részére, darabonkint 80 krért.

Központi raktár: **ROSA SCHAFFER**, Bécs, I., Graben 14. szám.

Szinházak, szórakozó helyek.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1899. évi augusztus hó 27-én.
Délután 1/24 órakor félhelyárakkal:
Bánk Bán.
Dráma 5 felvonásban. Irta: Katona József.
Este:
Elöször:
A szinfalak varázsa.
Énekes bohózat a szinházi életből 5 képben a magyar szinpadra alkalmazta Szirmai Imre.
Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHAZ.
Ó-Budán.
Vasárnap, 1899. évi augusztus hó 28-án.
Délután 3 órakor rendes helyárakkal.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
Keleti opera 4 felvonásban, 7 képben. Irta: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerzette: Dávidsohn Emánuel.
Személyek:

Monaoch,	Radó S.	Ábigail	Kápolnai
Sulamit	Kövessyné	Zigitang	Tukoray
Absolon	Érczkövy	Ezriel	Tarján

Este: felemelt helyárakkal
Ugyanez.
Kezdete 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára.

Ma vasárnap, 1899. augusztus 27-én.
Nyitva d. u. 3 órától reggeli 4 óráig
8 előadás a nyilt szinpadokon 8
délután 4 órától éjfélig
Rózsalevél, confetti, szerpentin.
Az első 800 látogató a fél 5 órai variété előadáshoz **ingyen** páholy és zártszéket kap rendelkezésére.
Belépődij d. u. 6 óráig 20 krajcár, azután 30 kr.
Mérsékelt áru belépőjegyek a dohánytőzsdékben kaphatók.
JEGYZET: A belépő-jegyek délutáni 3 órától reggeli 4 óráig jogositanak a területen való tartózkodásra.

CIRCUS HENRY
Igazgató és tulajdonos Koschke Henrik
a városligeti állatkertben.
Ma vasárnap augusztus 27-én
2 nagy előadás
D. u. 4 órakor **matinée!!!** melyen 10 évesnél fiatalabb gyermekek és katonák őrmestertől lefelé az összes ülőhelyeken fele árt fizetnek. Karzat 20 kr. **Jonny**, az óriás elefánt, a világ legjobban idomitott négylábújának bemutatása.
Este 1/28 órakor rendes helyárakkal
nagy diszelőadás.
Mindkét előadásban az összes szerződött müvészek fellépte.
Holnap hétfő este 1/28 órakor **jour-fixe.**

Vámos Gizella
államilag képesitett zenetanár
zeneiskolájában
a beirások az 1899/1900-iki tanévre augusztus 28-án kezdődnek.
Beiratkozni lehet naponta d. e, 9—1-ig és d. u. 3—6-ig; vasár- és ünnepnapokon csak d. e. 9—12-ig az intézet helyiségében:
Erzsébet-körut 8. szám, I. emelet,
(a New-York palota átellenében).
Tanszakok: ének, zongora, hegedü, gordonka, cimbalom, fuvola és citera.
Beiratási dij: 2 frt. Taudij az énekre 7, a többi tanszakra 5 frt havonta.

Fölülmulhatatlan.
80 kr. minden órajavitás 80 kr.
3 évi jótállás mellett.
Reisz F. műórás
IX. ker., Soroksári-utca 14. szám.
Dus választék órák és ékszerekben. Vidéki javitások pontosan eszközöltetnek.

A Köbányai Király Sörfőző részvénytársaság tekintetes igazgatóságának KŐBÁNYÁN.
*Tapasztalatom szerint a „Góliát" **malátasört** ideges gyöngeségnél, vérszegénységnél és a betegség után való üdülésnél dus tápláló és csillapitó alkatrészeinél fogva, mint különben is kellemes izü üditő italt az álmatlanság ellen is melegen ajánlhatom.*
Budapest, 1899. julius 30.
Orvos dr. Szabó Alajos
kir. tanácsos.

Állami felügyelet alatt álló katonaiskola.
KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?
Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az **egyéves önkéntesi jogot**. Aki már sor alatt állott, elkésett; születési év közlendő.
Programmot ingyen és bérmentve küld
LICHTBLAU ALBERT
a katonai iskola igazgatója Debrecenben.
Felügyelők: eddei **DRAUGENTZ JÁNOS** m. kir. honvédezredes és **MAYER ADOLF** cs. és kir. őrnagy.

Reményi hegedü
tokkal, vonóval 7.—, 8.—, 10.—, 15.—, 20 frt és feljebb.
Reményi cellói 12.—, 15.—, 18.—, 20.—, 25.—, 30.— frt és feljebb.
Reményi cimbalmai
40.—, 50.—, 60.—, 80.—, 100.—, 120.—, 150.— frttól 500 frtig.
Reményi m. kir. szab. mühang szer ipartelepe
Budapest, Király-utca 41.
Legdusabb raktár az összes hangszerek és alkatrészeikben.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kivitel nagyban és kicsinyben.

Gimnáziumi érettségire
előkészitek legalább VI. középiskolával birókat,
kereskedelmi érettségire
legalább IV. középiskolával birókat.
Bővebb felvilágositást nyujt
SZIMANYI S. nyug. tanár s igazgató,
Andrássy-ut 51. sz.

STETTNER tan- és leánynevelő intézete
Nyilvánossági joggal
Rákos-Palotán, Budapesttől 1/4 óra. Viliamos közlekedés a Lehel-utcai állomástól, 6 elemi és 4 polgári osztálylyal.
Olcsó ellátási dij. **Elfogad felnötteket is.**
Kivánatra programmot (értesitőt) küld
8017 **az igazgatóság.**

A téli idény
közeledtével alulirottak tisztelettel ajánlják a t. c. közönség figyelmébe jól berendezett **tüzifa-raktáraikat**, ugyszintén **favágóikat**, nevezetesen:
Pesten: VII. ker., Kertész-utca 24. szám.
„ V. „ Visegrádi-utca 30. sz.
Budán: Szegényház-utca 3. szám.
Luczenbacher Pál utódai
Iroda: Thonet-udvar. Telefonszám 33—03.

Magyar ipar.
Fütőkályhákat, takaréktüzhelyeket
szállit a legjobb minőségben jótállás mellett
EHRLICH G. GUSZTÁV
magyar kályhagyára Budapesten.
Meidinger-kályhákat,
Fekete fényezett acéllemez köpennyel vagy különféle szinre zománcozott köpennyel, alnyozott alapzattal a legdiszesebb kivitelben.
Szabályozó tőltőkályhákat
acél vaslemez-burkolattal és tüzszilárd betéttel, jótállással.
Szabályozható kályhákat fatüzésre.
„Ehrlich-féle" kávéház és vendéglő részére alkalmazható kályhákat.
Gyár: VII., Fogarasi-ut 6.
Telefon 62—21.
Asztaltüzhelyeket
a legtartósabb és el nem pusztitható zománcburkolattal minden szinben és szép kivitelben. — „Ehrlich-féle" uj
Asztaltüzhelyeket
rezés oldalfalak al vaslemezből.
Takaréktüzhelyeket
erős anyagból készitve, szép kivitelben és olcsó árak mellett.
Szeleló-rácsokat.
Mintaraktár: VII., Dohány-u. 1.2
Telefon 60—08.

Graz. Graz.
Hotel „zur goldenen Birne"
a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésü szálló, ujonnan kényelmesen berendezve.
HUTTER J., tulajdonos.

Nevelő- és tanintézet nyilvánossági joggal
RÁKOS-PALOTÁN, (Budapest mellett.)
Vasuti-, posta- és távirdai állomás. Az intézet áll: VIII. osztálytu főgimnázium. VI. osztálytu polgári és IV. osztálytu elemi iskolából. Az intézet egy nagy parkban fekszik. ***Kitünő tanerők. Államérvényes bizonyitványok. Gondos föltügyelet. Jó táplálék. Idegen nyelvek tanulása. Neveldei dij mérsékelt.*** A tanulók lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók. Ismertető és bővebb fölvilágositás azonnal kapható.
Wágner Manó,
intézet-tulajdonos, igazgató.

Tan- és nevelő-intézet
nyilvánossági joggal
Budapesten, Hold-utca 19. sz.
Az intézet 22 év óta áll fenn.
Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely **államérvényes osztály- és érettségi bizonyitványokat állit ki**, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek, Azonban már most is lehet előjegyezni.
A növendékek lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók.
Értesitővel kivánatra készséggel szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály, igazgató.

Aranyosi Miksa
nyilvános felső kereskedelmi iskolája.
Budapesten, V. ker. Nagy Korona-utca 13 szám.
Egyenrangu a kereskedelmi akadémiákkal. Bizonyitványok államérvényesek. Egyéves önkéntességi jog.
Az intézet internátussal van összekötve.
Előjegyzés a szünet alatt is. Részletes programm ingyen és bérmentve.

A Budapesti kereskedelmi testülettől fenntartott
Budapesti Kereskedelmi Akadémia
1899/1900. évi **negyvenharmadik évfolyamára** a beiratások az V. ker., Alkotmány-utca 11. sz. a. levő iskolai épületben f. é. szeptember 1-től 4-éig naponkint a délelőtti órákban tartatnak. A középiskolát végzettek **egyéves kereskedelmi szaktanfolyamára** a hallgatók ugyanott szeptember 7-étől 9-ig iratnak be. Az intézet szervezetét, fölvételi föltételeit, alapitványi és tandijmentes helyeit, ösztöndijait stb. tárgyazó tudósitásokat kivánatra mindenkinek bérmentesen megküldi a
Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatósága
(V., Alkotmány-utca 11. sz.)

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a **Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték VI. osztály** huzásai **(IV.** sorsjáték) f. évi **szeptember 13-tól október 11-ig** tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

Szeptember 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30 és Október 2, 3, 5, 6, 9, 11.

A huzások mindig d. e. 9 órakor kezdődnek, és a **magyar királyi ellenőrző hatóság**, és **királyi közjegyző** jelenlétében nyilvánosan történnek a fővárosi vigadó termében. A sorsjegyeknek a VI. osztályra való megujitása a játékterv szerint minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt **1899. szeptember hó 6-ig** eszközlendő.

Budapest, 1899. augusztus hó 27-én.

Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.

LONYAY. *HAZAY.*

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, ó-német stil	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22 „	1 íróasztal, 3 fiókos	16 „
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8 „	1 hálószoba, matt diófa	125 „
1 mosdó, 2 ajtós, diófa, fényezett	14 „	1 hálószoba, faragott	170 „
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	38 „	1 garnitura crépe- vagy bourette-behuzat	60 „
2 ágy, magas, diófa, matt	38 „	1 garnitura selyem-behuzat	80 „
2 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	22 „	1 garnitura plüss-behuzat	95 „
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv.	46 „	1 szalonasztal	10 „
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 „	1 consol márványnyal és tükör	26 „
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14 „		

Nagy választék egyszerü, valamint a legdiszesebb kivitelü butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe

Budapest, Erzsébettér és Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Van szerencsém értesiteni, hogy üzletemet

a Károly-kaszárnya épületében

(Rostély-utcai kapu, Károly-körut sarok)

megnyitottam és továbbra is legfőbb törekvésem leend, hogy ugy mint eddig ezentul is a legszebb

hizlalt vágott baromfival

és mindig friss lövetü

uradalmi vadakkal

vevőimet teljes megelégedésükre kiszolgálhassam.

Teljes tisztelettel

Géczy Ferenc.

---

3 frt, 2 frt, sőt 1 frt

havi lefizetés mellett bárki beszerezhet értékes sorsjegyeket, melyeknek mindegyike okvetlenül kihuzatik.

Huzás már szept. 1-én.

Felvilágositást ad bárkinek:

BEIFELD JÓZSEF bankháza

Budapest, Károly-körut 1. szám.

Alapittatott 1874. Alapittatott 1874.

Hirdetmény.

A kisbéri m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága a folyó évi szeptember hó közepétől 1900. évi március hó végéig való szükségletének fedezése céljából

14.000 m|m. tiszta fehér, egészséges, por- és gyommentes, legalább 47 kgr. minőségü sulylyal biró

zabra,

mely szeptember elejétől kezdve havonként 2000 métermázsás részletekben volna beszállitandó, folyó évi szeptember hó 5-ére zárt irásbeli ajánlati tárgyalást hirdet. Ajánlatok zárt boritékban **„Ajánlat zabszállitásra"** cimü felirattal, **50 kros bélyeggel ellátva s a szállitandó zab értékének 5 százalékát** kitévő bánatpénzzel együtt legkésőbb

folyó évi szeptember hó 5-én délelőtt 9 óráig

a ménesbirtok igazgatósági irodájába benyujtandók. — Az ajánlat ab Kisbér vasutállomás, illetőleg Kisbér iparvágányra állitva teendő.

A bánatpénz lehet készpénz, vagy ennek megfelelő értékpapir, mely azonban az ajánlat elfogadása esetében a szállitandó zab értékének 10%-ára lesz óvadék céljából kiegészitendő. A beszállitott zab értéke fejében érdembe hozott összegek után a fizetési okmányokon II. és III. foku bélyegilleték fog szállitó terhére lerovatni. Zsákokról, valamint azok visszaszállitásáról szállitó tartozik gondoskodni.

Közelebbi felvilágositást nyujt

A m. kir. áll. ménesbirtok igazgatósága
Kisbéren.

---

20 krajcáros sorsjegyek!

József főherceg ur ő cs. és kir. Fensége védnöksége alatt **Szegeden** rendezendő I. Mezőgazdasági Országos **Kiállitás**

sorsjátéka.

Főnyeremény **50.000** korona érték.

Huzás Szegeden, 1899. évi szeptember hó 10-én este 6 órakor.

Egy sorsjegy ára **20** krajcár.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók!

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Budapest, Köztelek, IX., Üllői-ut 25.

Mai napság a legérdekesebb tudomány a

SPIRITIZMUS,

mely egyben legalkalmasabb családi körök folytonos szórakoztatására, mert a folyton meg-megujuló e téren történő felfedezések mindig fogva tartják az érdeklődők figyelmét.

Magyarországon a következő müvek jelentek **meg és részben leszállitott** áron kaphatók:

TÓVÖLGYI TITUSZ: A lélek mint egyén, 1 frt 50 kr. helyett 1 frt.
„ Van-e másvilág? (A szellemek országából), 1 forint 50 kr. helyett 1 frt.

HAVAS ANDOR: Levelek a tulvilágról. **Ujdonság!!** 50 kr. (Ezen álnév alatt egy hirneves iró rejlik).

NÉREI ÖDÖN: Tájékoztató a spiritizmus történetéből, elméletéből és kisérletezéséről. Ára 30 kr.

ARNOLD JÁNOS: Hogyan kell a spiritualizmussal foglalkozó **családi köröket** megalakitani? Ára 1 frt 20 kr.

Hogyan lett **Dr. Cyriák Bernát** a tudós orvostanár, a legnagyobb szkeptikus spiritualiszta? Közli B. Mikos János. Ára **60 kr.**

Megrendelhetők a pénz előleges utalványozása vagy utánvét mellett **Szilágyi Béla** könyvkereskedésében és antiquariumában **Budapesten, IV., Károly-körut 26. szám.**

Könyvjegyzékek és a „Könyvkedvelők Kalauza", melyből az uj kiadás **sajtó alatt van, kivánatra** bárkinek ingyen és bérmentve küldetik **meg.**

Leány-penzionátus

keresztes növérek Bruck a Mura mellett

(Stájerország),

ajánlja magát tanitványok felvételére. Vizsgázott tanitónők oktatnak és idegen nyelvekben, valamint zongorában államvizsgákra előkészitenek. Fekvés fölöttébb kedvező, vasuti csomópont mellett, egészséges, száraz vidék, öt percnyire az erdőtől, a Mura partján. Kosztpénz 15 frt. Tudakozódások intézendők a

penzionátus vezetőségéhez

BRUCK a Mura mellett, Stájerorsz.

OLCSÓ KERITÉSEK! OLCSÓ KERITÉSEK!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerités-gyára

BUDAPESTEN, VIII. ker., Üllői-ut 48. sz.

Gyárt és szállit: ***gép-*** és ***kézi-sodronyfonatokat, tüskés sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőllők*** stb. bekeritésére ***olcsó árak*** mellett. ***Nyaraló-, park-*** és ***erkélyrácsokat,*** valamint csinos és erős kivitelü ***kapukat*** és ***ajtókat*** vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszintén diszes ***virágágy-*** és ***gyepkeritéseket*** és ***lavédő-kosarakat.*** Továbbá: ***föld-*** és ***kavicsrostákat; szőllőbogyozó rostákat, magtárablakrostélyokat; ökörszájkosarakat, szikrafogókat; gabonaválasztó-hengereket,*** valamint régi választóhengereknek ***uj sodronyköpennyel*** való ellátását. ***Rostaszöveteket*** és ***fonatokat szelelőrostákba.***

ÁRJEGYZÉKEK és KÖLTSÉGVETÉSEK INGYEN.

Jutányos és pontos kiszolgálás.

6 arany, 18 ezüst-érem 30 tiszteleti és elismerő-oklevél.

Cs. és kir. szab. mosóviz lovaknak.

Egy üveg ára 1 frt 40 krajcár.

25 év óta az udvari istállókban, a legnagyobb katonai és polgári istállókban használtatik, erősitésre munka előtt és után, megránduláshál, az izmok merevségénél stb., a lovat idomitásánál elsőrangu képességüvé teszi. Valódi csak fenti védjegygyel; kapható az oszt.-magy. monarchia összes gyógytáraiban és droguistáinál.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

1 összehajtható vaságy 3 matraccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerfüi fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ satin cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	3.8
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	12.—
1 „ fodros atl. sely. paplan	12.—	1 párnázott ruganyos matrác	16.—
1 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.5
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.5
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 boureé ágyteritő	2.2
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg méterenkint krtól 4 frtig.	25

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függönyágy- és asztalteritő stb. nagy vál asztékban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk.

Mendl és Cohner

azelőtt

PINTER, MENDL és DARVAS

cs. és kir. szab.

Sanitasszikviz gyárakat berendező társaság.

Iroda és gyár: 8880

Vil., Csömöri-ut 165.

Villamos vasuti megálló (zuglói vonal).

SYPHONOK.

KWIZDA-féle szabadalm. bokavédő gummiból.

A szab. bokavédők szürke, fekete, barna és fehér szinben 4 nagyságban készülnek és pedig bal- és jobb lábra. A bokavédőt megmérve 4 és 5 közt:

Mérot 20—22 cm.	kell	1-es	nagyság
„ 22—24	„	2-es	„
„ 24—27	„	3-as	„
„ 27—30	„	4-es	„

A szab. bokavédő ára:

szürke szinben 1-es nagyságu 2.75 frt, 2-es 2.95, 3-as 3.20, 4-es 3.65 forint.

Fekete, barna és fehér szinben 1-es 2.95, 2-es 3.20, 3-as 3.40, 4-es 3.85 frt.

KWIZDA szab. gummi-védokészülékei a lovak lábaihoz.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda J. Ferenc

cs. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító

ker. gyógyszerész, Korneuburg Bécs mellett.

Villámos fényfürdők. Elektromasszázs.

Az összes gyógymódokra tökéletesen be van rendezve.

Viszkurák (Priessnitz, Kneipp és Winternitz szerint).

Dr. Palócz intézete

Budapest, **Kerepesi-ut 10.** (félemelet).

Rendelés 10—12-ig, 3—5-ig. Gyógykezelés egész napon át. Dijazás mérsékelt. Prospektus ingyen. Tagas és kényelmes gyógytermek. Külön férfi- és női-osztályok. **Kitünő eredmények még krónikus (idült) betegségeknél is.**

Gyógytornasztika. Masszázs. Testegyenesités.

Ugyanitt kapható:

„Népszerü orvosi tanácsadó". Irta Dr. Palócz. Ára 3 korona.

Belégzés (inhalácio). Villamozások minden neme.

Egész könyvtárnyi hasznos ismeret és tudnivaló van

KASSAY ADOLF

legujabb és legteljesebb

„Önügyvéd és Házi Titkár"

cimü könyvében.

Ára füzve 1 frt, kötve 1 frt 20 kr.

Terjedelme több, mint 300 oldal.

Utmutatással szolgál a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban; **okiratok, szerződések, kötelezvények, nyugták, végrendeletek, tudósitványok, váltók, folyamodványok, kérvények** mintáit foglalja magában. A közélet és társaselet mindennemü ténykedésében szükséges irásos munkákra: levelekre, meghivásokra, ajánlatokra, kereskedői körlevelekre jól szerkesztett példákat nyujt.

Közli ezenkivül a sommás eljárásról, a fizetési meghagyásról, a polgári házasságról, az öröklési eljárásról, bélyeg- és illetékekről, találmányi szabadalmakról, kamatláb-meghatározásokról, a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről alkotott ujabb törvényeket.

Szóval a tudásnak és ismeretelnek igazi kincsesháza.

Kapható (a pénz előleges beküldése után bérmentve)

a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában, József-körut 18.

Sneidig egyenruhákat

készit

BLUM SÁNDOR

Budapest,

Váci-utca 12. szám.

A szabadalmazott

„Fairbanks" mérlegek

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak és a *hid minden pontján egyenlően mérlegelnek.*

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket,

különösen gazdák gazdaságok, községek és *uradalmak* részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk.

Gazdaságt egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS" mérleg- és gépgyár részvény-társaság

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen:

központi irodánkhoz: Andrássy-ut 41. sz. intézendők.

Fontos sérvbajosoknak.

SZENZÁCIOS TALÁLMÁNY.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. ***gummisérvkötő.*** Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pelloták oly módon vannak a sérvhez, hogy a sérvkapu teljesen elfödik és igy a sérv kizuzása lehetetlen. 4. A biztonsági öv feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Célszerüségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Célszerüsége mellett az árak mérsékeltek.

Egyoldalu **ára 7 és 10 frt.** Kétoldalu 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felével olcsóbb.

Rendelésnél a test bősége kéretik centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalu-e.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélrugó sérvkötőkben, hasköté, köldökkötő, irrigateur, mindennemü mőhfecskendő, görcsérharisnya hátegyenestartó, légpárna, ágybetét, havibajelfogók és minden e szakmába vágó cikkekben.

Egyedüli képviselőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbizásokat, rendeléseket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerészek

Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapittatott 1858.

ÁRJEGYZÉK kivánatra zárt borítékban bérmentve küldetik.

A cime e üg elni tessék.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönvrat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSEGEKET

hugyesőfolyásokat és zebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor. volt csász. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERÜ UTMUTATÓ** (már 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek összerü gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 90 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugyesőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. A ivarszervek megbetegedésének főtényezője prostitució.

LISTE-intézet

Bécs, V., Nicolsdorfergasse 8-dik szám.

Nagy leánypenzionátus (Lyceum) szép kerttel, minden kényelemmel, elsőrangu tanerők, különös gond fordittatik a zenetanitásra. Penzió 700 frt. Programm és legjobb tanusitványok az intézetből kikerült növendékek szüleitől rendelkezésre áll.

*A penzionátusnak **30. iskolai éve 1899. október hó 1-én kezdődik.***

BUTOR

jó, szolid kivitelben, **előnyös részletfizetésre.**

Náthán Ignác

kárpitos- és asztalosbutor egyedüli főraktára

VII. ker. Erzsébet-körut 23.

Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

Köznép-osztály,

Frakk 5 frt.
Nadrág 3 frt.
Mellény 1 frt.
Ferenc József-kabát 4 frt
Jaquet 3 frt.
ROTHBERGER JAKAB
Kristóf-tér 2. I-ső emelet.

1899. évi gyümölcs iz (marmelade) való diságért jótállás tiszta és sürü

Kajszinbarack	68 kr.
Őszi barack	68 kr.
Málna	75 kr.
Málna-olegy	45 kr.
Ribizke	75 kr.
Földi szeder	70 kr.
Ananasz	1.90 kr.
Csipke	45 kr.
Cseresnyekever.	70 kr.

különkint ab Prága. Nemtetsző bé mentve visszavételik. Legalább 5 kr. egy fajtából. 25 kg. rendelésnél bérmentve. Tausig Hermann, Prag-Karolinenthal.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcson ad

KŐVÁRY ARMIN

bank- és váltóüzlete osztálysorsjáték-főlárusító.
IV. ker. Ferencick-tere Üröf Cziráky-palota.

Zálogházi

cédulákat veszek.

Eladok

13 latos ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, haltálakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frtól kezdve, dus választék mindennemü ezüst müötvös tárgyakban, arany férfiláncok kölöggóval, grammja 85 kr., massziv arany gyürük 2 frt 40 krtól, tula remontoir órák 6 frt.

Grünberger Armin Béla

örökösei Budapesten,
IV., Városház-tér 9., I. em. 23
Harisbazár.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Az iskolaévadra! Vászon- és fehérnemü-raktár „a szép juhászné hoz"

Kunz és Mössmer, *Budapest, Kigyó-tér 1. szám.*

Ajánlják dusválasztéku, mindennemü és minőségü **fehérnemü kelengyéket** 8—16 éves iskolás gyermekek részére készen vagy mérték után. Megrendelések utánvéttel és a leggyorsabban eszközöltetnek.

Árjegyzékek kivánatra ingyen.

Ezrek mennek Carlsbadba,

hogy rossz gyomrukat kireperálják és ujra jól emészszenek és erre elköltenek — néha hiába — egy vagyont, pedig ezt a célt ctthon kényelemben, kevés költséggel elérik a

„PEPSIN-BOR"

használata által, mely az ételt megemészteni segíti és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállitja. Az én pepsin-borom kedves izü és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 5 üveg franco küldve 6 forint.

ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, müvegyészeti laboratoriuma Aradon. Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

MEIDINGER kályhagyár

Ehrlich J. és H.

Budapest—Bécs.

BUDAPEST, IX., Lónyai-utca 15

Eredeti Meidinger rendszerü töltő, szabályozó és szellőző, valamint uj szerkezetü, kizáról. fafütés kályhák.

„Ideal" kiz. szab. szabályozó, töltő és főzőkályhák.

Szabad. Siemang-Ehrlich-féle kaszárnyakályhák. Uj szerkezetü Meidinger Calorifères-ek cserépburkolattal.

Központi légfütések és szellőzők.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorol nagy hatást uj és idült hólyag-, vese- és főleg cső-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmazzák és ennélfogva hatásuk meglepő.

Aki rövid idő alatt akar meszabadulni gyötrő bajától, használjon Santal Egger't. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a pénz előleges beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár. **Gyógyszertára „Nádor"-hoz**

Budapest, VI., Váci-körut 17.

POLOSKÁK

akár festett, akár tapétázott lakásokban az én eljárásom szerint **gőzgéppel** jótállás mellett **tökéletesen** kiirtatnak. **Kis kézi gőzgép 2 frt.** Féregirtó-szer **poloskák** ellen 1 üveg 40, 75, 1.50 kr. **Svábok, muszkák, bolhák és molyok** ellen 20, 40 és 1 forint.

Ditrichstein Mór

VIII. ker., Nyár-utca 34.

Telefon 14—59. **Alapittatott 1889.**

IPARVASUTAK és HARMADRENDŰ H. É. VASUTAK

NYOMJELZÉSÉRE,

TERVEZETEK, JÖVEDELMI SZÁMITÁSOK, KÖLTSÉGVETÉSEK stb.

leggyorsabb kivitelére ajánlkozik

ROESSEMANN és **KÜHNEMANN**

KOPPEL A.-féle VASUTAK

Budapest, VI., Külső-váci-ut 79.

Bécs, Prága, Lemberg, Berlin.

Gummi

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és halhólyag	tucatonkint . . 1 frtól 6 frtig
Párisi női szivacska	. . . . . 2 „ 6 „
Irrigator	. . . . . 1.80 „ 5 „

Eredeti pessarium occlusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint vezetővel 1.80 frtól 2.50 frtig. Szabad. havibaj elleni kötelek „Diana-öv" 3.50 krtól 5 frtig. — Gyüjtemény uraknak 3 frtól 10 frtig. **10 frtnyi megrendelésnél 15% árkedvezmény.**

Megrendelések pontosan és discréten eszközöltetnek.

KELETI J. cs. és kir. szab. kötszer-gyártó Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Külön bejárat az udvarról. ❖ Árjegyzék ingyen, zárt borítékban.

Mindazoknak, kik gyors, alapos és biztos gyógyulást óhajtanak, ezen kitünő szakorvost a legmelegebben ajánlhatjuk.

Univ. Med. Dr. Czinczár J.

Bőrgyógyász, bőrápolás, nemi- és hugyszervi bántalmak képesitett szakorvosa.

gyógyit gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon ugy nőknél, mint férfiaknál mindennemü a nemi betegségek és gyengeségi állapotok elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keletü bántalmakat, továbbá bárminő bőrbetegséget és szepséghibát a külföld által elismert legujabb kitünő módszereivel.

Lakik: **Budapest, VII., Kerepesi-ut 14., I. em.**

Rendel: **délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig.**

Külön várótermek hölgyek és urak részére.

Levelekre azonnali válasz.

Gyümölcs- és szőllőbor készitési gépek.

Gyümölcs- és szőllősajtók, Szőllő- és gyümölcszuzók

és bogyómorzsolók.

Teljesen felsze elt szüretelő készülékek.

Szőllő- és gyümölcsőrlők, azzaló készülékek gyümölcs- és főzelék aszalásra, *gyümölcsvágó-* és *hámozógépek*, legujabb szerkezetü szabad. önműködő *„SYPHONIA" gyümölcs-* és *szőllővessző-permetezők*, gyártatnak és szállittatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor Kiállitetve 400 a any-, ezüst- és bronzeremmel. — *Árjegyzékek ingyen és bérmentve.* — Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

Bécs, II/1., Taborstrasse 71.

További különlegességek:

iró- és másoló-tinták.

Vizmentesitő **bőrkenőcs.**

Szab. talpóvószer **„Vandol"**

Fémtisztitó paszta és ezüst- és arany-tisztitó szappan.

Bőrlakk.

Lószerszám-paszta.

Fegyver- és pata-zsir.

A világ legjobb FÉNYMÁZA!

Aki lábbelijét szép fényesen és tartósan akarja rondozni, vegyen csak **Fernolendt-féle cipőfénymázat** világos lábbelinek csak **Fernolendt-féle természetes bőrkrémet.**

Mindenütt kapható.

Cs. k. szab. gyár alap. 1832. Bécsben.

Gyári raktár:

Bécs I. Schulerstr. 21.

A sok értéktelen utánzat kikerülésére tessék gondosan ügyelni a nevemre:

St. Fernolendt.

Diskrét betegségek ellen.

Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfoku gyengeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRÓ-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉT

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kyglea s orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint a **korszakalkotó „Kataphorese" gyógymód** alapján nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosit.

Tapasztalat gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 2—8-ig.

Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

HEIM-fèle Meidinger-kályhák.

A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogositott

HEIM H., Budapest és Bécs

cs. és kir. udvari szállitó.

Legjobb hirnevü cs. és kir. kiz. szab.

KÁLYHÁINK

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

eredeti minőségben csak gyári raktárunkban

BUDAPESTEN, THONET-udvarban kaphatók.

Ajánljuk továbbá a mi „HESTIA" szabályozható-, töltő- és ventilációs kályhánkat kettős köpenynyel.

FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓKAT.

Központi légfütést egész épületek számára.

Szárító-készületek ipar- és gazdasági célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

Könnyü törlesztésre

szép és olcsó

telkek

kaphatók a kies fekvésü

Római-fürdő telepen

(Budapest, 3. ker.). Egészséges fekvés, ásványvizü uszodák, rendezett utak, csatorna, olcsó és jó közlekedés. Bővebbet **dr. Ringer Lajos** urnál, VII., Nyár-utca 7. szám.

Bécsi nők köszönhetik **zépségüket**

első sorban a *legkellemesebb, leghatásosabb, leghiresebb*

Eredeti Pompadour Paszta

használatának, amelyet néhai Med. dr. *Rix A.* talált fel. Ez a szépitőszer használat folytán *élénk friss arcszint, vakitó fehér ránctalan arcbőrt* csinál még a késő aggkorig is, elmulaszt kezességé mellett (*a pénz különbenvisszatérítése mellett*) szeplőt, májfoltot, himlőhelyeket, pattanásokat, arcpirt, a bőrnek minden tisztátalanságát; már 40 éve áll a *főfürangok, müvészek* stb. használatában, a miről bizonyalatok és köszönőlevelek rendelkezésre állanak. E szépitő szer jóságának és ártalmatlanságának legjobb bizonyitóka a *40 éves létele*, a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szer koletkezett és ujra eltünt. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 50 kr.,

POMPADOUR-TEJ

a bőrt azonnal tejszerü fehérséggel vonja be, rajta marad az arcbőrön mosdás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompadour szappan 30 kr., Pompadour-arcpor rózsa, krém és fehér szinben 1 frt 25 kr.

Tessék bizalommal **Özv. Dr. Rixné Vilma fiai-hoz** (*Rix Antal és testvére*) céghez, a valódi Dr. Rix-féle készitmények egyedüli gyártóihoz *Bécs, Praterstrasse 16.* fordulni. — *Vételnél csak olomázos csomagokat tessék elfogadni.*

Budapesten főraktár TÖRÖK JÓZSEF-nél, Király-utca 12., továbbá Dr. EGGER LEÓ és EGGER J. urnáknál, VI., Váci-körut 17. DETSINYI FRIGYES V., Marokkói-utca 2., NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Címmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓHIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK felvételetnek a **BUDAPESTI NAPLÓ** részére **a kiadóhivatalban József-körut 18.,** *valamint a következő dohánytőzsdékben:*

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Pesti-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

„Faust."

Istenem, soká várattál és oly keveset irsz! Hát nem szeretsz már? nem akarsz tenni semmit? Mi lesz most már? Ird meg mindazt, a mit még gondolsz, mert sem élni sem halni nem tudok és nem akarok nélküled. Határozzál és hadd megtudnom változhatatlan akaratodat. Margit! átkozzál el! 4810

Zugliget.

Baj van. Az öreg toporzékol. Ezer üdvözlet és... 4811

Ideálom!

Édes ideálom! Ne feledkezzék meg rólam. I jon m helyt otthon lesz. Csókolom kezeit ezerszer! 6729 Lici.

Nefelejts

Minden a régi rossz. Ha jósz tudóits. Örökké a tied. 4818

Katica 8,

Azt tudtam, hogy csacsinak gondol, de hogy a birkák dicséretes tulajdonságával is felruház, mégsem hittem volna. Nem asszonyom! Türelmem sokkal fogyatékosabb, mint képzeli s ezt azáltal bizonyitom be, hogy hatodszor mondva is: hatodszor nem engedem magam felülletni s ezennel végleges bucsut veszek! Ha nem távoznám is el Pestről, akkor sem óhajtanék többé levelezni, de igy ez az ok is elegendő, hogy örökre ajánljam magam. Addio! 6749 Lajos.

Menyecske 21.

Akarom a kamatot!... Akarom a boritékot!... s még néhány ilyes kurtán-furcsán idedobott parancsszavak! — Ugyan ugy-e? Hátha megtagadom az engedelmességet? A kamattal ráérek, ha személyesen lesz szerencsém a kamat nemét meghatározni, a boritók felől pedig nyugodt lehet — megsemmisitettem. Lássa, ha ugy kezdte volna a levelét, illetve azzal a becézgető szóval, akkor tán nem lennék olyan „önfejű," de mikor mindég azzal a rideg megszólitással kezdi, igazán nem csoda, ha nem engedelmeskedem s különben is minden szenirozás nélkül beismerem, hogy az idősebb joga az én jogom. Ha ir és biztos a rlenni abban a mit esetleg óhajt tőlem, használja ezután a d-vel kezdődő szót (ha nem érdemlem is) és biztositom, hogy nem kérhet olyat, mit meg ne tennék, kérem, győző ljék meg mielőbb. Csókolja kezeit bolondja. 6723

Középkorn

vagyonos magános urinőnél, intelligens fiatal ember butorozott szobát, esetleg teljes ellátást keres, lehetőleg az István-ut közelében. Cim a kiadóhivatalban. 4809

Menyasszonyok! Völegények

A házasságkötéshez szükséges okira ok beszerzése, a netáni akadályok alóli való felmentések kieszközlése s a kihirdetések körüli eljárások sok veszödséggel, pénz- és időpazarlással járnak. Legcélszerűbb tehát ugy a fővárosi, mint vidéki házasulandóknak az

„Országos Esketési Ügyvivőség"-

hez VII., Kerepesi-ut 14. fordulni, hol csekély dijért néhány nap alatt minden elvégeztetik.

Házgondnokságot

elvállal a fővárosban fiatal, lelkiismeretes ügyvéd, a ki szeptemberben nyit önálló irodát. Cime a kiadóhivatalban megtudható. 2484

Pénztárnoknak

ajánlkozik fiatal hölgy, ki nagyobb vállalatnál volt alkalmazva. Kitünő bizonyitványokkal rendelkezik. Szives megkereséseket „Megbizható" jeligével kér e laphoz. 9628

Eladó gőzmalom,

teljes üzemképes, uri lakás, istálló; vagy társat keresek 4000 forinttal, ki a malmot önállóan kezelje. Striz Gyula, Nagy-Káta. 4798

Rákos-

kereszturon egy villa telek 600□-öl minden elfogadható árban sürgősen eladó. Eifried J. József-körut 31/b. 4816

Hires kártyavetőnő ajánlkozik.

Lakik Nagymező-utca 28. ajtó 23. 2718

Keresek egy

egy nevelőt, ki képes algimn. osztályokat tanitani és nyilvánosan vizsgáztatni s héberben is oktatást adhasson. Cim: Klein Lajos, Vczsoly. 4808

Teljes ellátást és oktatást

nyerhet két iskolás leányka vagy kis diák intelligens családiiskolákhoz közel. Cim kiadóhivatalban vagy ajánlatok „B" jelige alatt. 2478

Locomobil

és cséplők 8-as Marschal és Clayton-féle, kitünően javitva legkedvezőbb lefizetésre szállittatnak. Tyrman Ede Budapest, VI. Csengery-utca 62/B. 4820

Hölgyek

figyelmébe. A legujabb divatu női toilettek aránylag olcsó dijért Üllői-ut 61. sz. II. em. 20. ajtó alatt készittetnek. Ugyanott egy tanulóleány felvételik csekély átalányért a női szabászatra kiképeztetik. 4815

Hegedűoktatás.

Okleveles hegedütanár alapos oktatást nyujt kezdőknek, valamint előrehaladottaknak házban és házon kivül. Lakásán 4 frtért havonként. Cim a kiadóhivatalban. 4807

Asztalosok

kik gyár-szerüleg (fürész és gyalugép) vannak berendezve, keresteinek egy uj találmány alkatrészeinek olcsó szállitására. Cim a kiadóba. 4812

COPYING OFFICE.

Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven, ugy mint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST" irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.

Mézesi csemege

zöllő nemesfaju rózsa, valamint legfinomabb kevert arad-hegy aljai csemegefajok 5 klgrmos postakosarankint bármetve bármely állomáshoz — 2 frt 30 krért kapható — utánvét mellett Ring Zsigmondnál Aradon.

Egy intelligens

leány tanulóleánynak felvételik L ng nővérek női ruhatermében. Kerepesi-ut 24. III. em. 4813

Köhögésnél,

rekedségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemetefücukorkát.

Sertésvész elleni szer.

Aki használta szabadalmazott találmányom, eddig mindenki elismeri jóságát. Félkiló 90 kr. Viszont elárusitok és utazók kerestetnek. Somogyi Géza, Arad.

Nevelőnők,

gyermekkertésznők, bonneok. minden nemzetiségüek, elhelyeztetnek Niétschné Gerson Anna által Budapest, Erzsébet-körut 52. sz. 8094

Sztraka-Tanninchocoládéja

minden-féle **hasmenést** rögtön megszüntet. Kapható gyógytárakban.

Szépirási tanfolyam,

Lelkiismeretes tanitásom, valamint Pozsonyban 25 évi működésem alatt sikerültnek bizonyult tanmódszerem mellett még a legrosszabb irással biró is szerény tandijért szép és folyékony irást sajátithat el. Alapos oktatás a német nyelv és helyesirásban. Mély tiszteltettel Adler J., a pozsonyi keresk. ak. v. szépiró tanára. Lakás: V. k., Nagykorona-utca 4. sz. 3. em. Értekezési órák d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig. 4814

Elárusitónői

vagy ehhez hasonló foglalkozást elvállal szolid üzletben egy fiatal leány, aki a fehérvarrásban és a szabásban is teljesen jártas. Tizetési igényei szerények. Cime a Budapesti Napló kiadóhivatalában megtudható, ugyanide intézendők „B. K." jelige alatt az esetleges irásbeli megkeresések. 2485

Egy varrónő

ajánlkozik, a ki házakhoz megy fe sérnemüt javitani. Cim a kiadóhivatalban. 2471

Intelligens

családnál lakást, esetleg teljes ellátással keres egy felsőbb iskolát látogató kisasszony. Ajánlatokat „Ellátás" cimen a kiadóba kérek. 4805

Midervarráshoz

varrólányok, valamint tanuló lányok fizetés mellett felvételnek. Cim a kiadóhivatalban. 2470

Készpénz

kölcsön

birtokokra és házakra

valódi becsérték háromnegyed részéig, II. helyre is 20—60 évi törlesztésre. Birtokos telmondhat bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolitás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körut 39.

Orvos

több évi gyakorlattal (róm. kath.) kerestetik nagy mezővárosba hol már első évben szép jövedelemre tehet szert. Cim a kiadóban. 2474

Kitünően végzett,

tanitónő állást keres akár helyben akár vidéken mint nevelőnő, szives megkereséseket „Szorgalmas" cimen továbbit a kiadóhivatal. 2462

Ertelmes

takarékpénztári tisztviselő délutáni foglalkozást keres, esetleg üzletekben könyvelést és levelezést elvállal, szerény dijazás ellenében. Szives megkereséseket „Törekvő" cimen továbbit a kiadóhivatalv 2430

Kiadó szoba.

A Kerepesi-uton a Népszinház mellett egy csinosan butorozott két ablakos teljesen féregmentes utcai és egy ugyanotyan udvari szoba, mindkettő teljesen külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2409

Vasalónő

ki igen szépen és jutányosan vasal, elfogad férfi- és női fehérnemüt vasalásra. Cim a kiadóban. 2783

Fénykép készülék

13—18 cm. állvány, kazetták, kendő és fényfogókkal igen olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2480

Szülők figyelmébe

Egy fővárosi int lligens izr. hivatalnok-család elvállal 2—3 tanulót teljes ellátásra. Lakás valamennyi tanintézet közelében. Gondos felügyelet és tanulmányokban utbaigazitás. Ajánlatok F. A. alatt a kiadóba kéretnek. 2473

Tanoncnak

ajánlkozik egy 4 polgári iskolát végzett jó házból való fiu. Cime megtudható a kiadóhivatalban. 2425

Ügyes szabónő

ajánlkozik házakhoz és házon kivül is mérsékelt dijazásért. Cim a kiadóban. 2341

Szép irásu

hivatalnok az esteli órákra keres irásbeli munkát szerény dijazás mellett. Cim a kiadóban. 2465

Osztálysorsjegyek

az ötödik játékra szóló 2—400 drb sorsjegy más vállalat miatt eladó. Levelek „P. R." jeligével a kiadóba kéretnek. 2479

Utcai lakást

keresek a Teréz- vagy Lipótváros valamelyik főbb utcáján, mely áll négy szobából megfelelő mellékhelyiségekből. Azonnali behurcolkodásra alkalmas uj ház előnyben részesül. Ajánlatokat „Azonnal" jeligével a kiadóhivatalba kérek. 2460

Hölgyeim.

Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látnak az arc ápolásához, mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arccal birni. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdetett és ajánlott arccrémekből nem birnak választani. Legyenek teljes bizalommal hozzám, kisértsék meg csak egyszer Mille Fleurs-Crémet, meg vagyok győződve, hogy céljukat elérik. — Mille-Fleurs-Créme próbatégely 50 kr. könyvvel, Mille-Fleurs-poudre, fehér, rózsa v. creol (barnáknak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógytára, Király-utca 12. — Továbbá csakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajvíz, mely bármily ősz hajnak ½ óra alatt eredeti szinét visszaadja, 2 üveg 3 frt utasitással (2 hóig elegendő), fekete, barna és aranyszőkébe kapható. Nem eléggé ajánlhatom a t. hölgyeknek a homlokkötőt, mely rövid idei használat után a redőket végképp kisimitja, a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy ily kötő évekig eltart, drbja 1 frt 50 kr. utasitással. Mily kellemetlen és rut a szőr az arcban vagy ajk körül, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt eltávolithatják az általam küldött próba üveggel 60 kr. utasitással. Vörös kezeket v. ha még oly elhanyagoltak is, kézpasztám által gyönyörü fehér puhává változik, 1 próbatégely 35 kr. utasitással. Számos elismerő levelekkel bizonyithatom felsorolt cikkeim bámulatos hatását, melyekért és biztos eredményért kezeskedem. — Utánvétellel titoktartás mellett akár itt Budapesten, vagy bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12. sz./No.

Andrássy-uti

lakás (II.-ik emelet) három szép utcai, két nagy udvari szoba mellékhelyiségekkel elutazás miatt november elsejére jutányosan kiadó. Cim a kiadóban. 2481

Kitünő kántor

ajánlkozik az izraelita ünnepekre előimádkozónak, ki mint ilyen már több években működött. Cime a kiadóhivatalban. 2472

Nagyon előnyös

feltételek mellett kerestetik intell. lakótárs elegánsan butorozott, tiszta különbejáratu szobába. Angolul tanulni óhajtó ur részére kitünő alkalom. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2469

Orvosilag

vizsgázott masseur- és frottirozónő, ki a mult télen egy helybeli nagy gyógyintézetben volt alkalmazva, ajánlja magát a nagyérdemü hölgyközönség pártfogásába. Cime megtudható a kiadóhivatalban. 2475

Angolul tanulni

óhajtóknak kitünő gyakorlattal biró született angol tanitó áll rendelkezésükre. Methodusa igen célszerü és érdekes, miáltal tanitványai nagyon rövid idő alatt alaposan elsajátitják emlitett nyelvet. Leveleket „Mr. Scott" jeligével kér e laphoz. 6725

Lakást és ellátást

keres fővárosi tanitónő. Ajánlatok „Kellemes Otthon" cimen e laphoz kéretnek. 2477

Az országos magyar gyorsiró egyesület

Báthori Dezső

középiskolai tanár ur vezetése alatt

uj magyar és németnyelvü gép- és gyorsirászati

tanfolyamot nyit. Jelentkezőket felvesz a

„YOST" irógép

részvénytársaság

Erzsébet-körut 9—11.

New-York palota.

Ügynökök

kik papirszakmában járnak, egy uj találmány helybeli bevezetésére felvétetnek. Cim a kiadóban. 4807

K.-né Margitay Maris

első fővárosi szabászati és varró tanintézetében (Kerepesi-ut 14) a beiratások megkezdődtek. Csakis intelligens növendékek vétetnek fel. 4779

Remington-

irógép- és gyorsiróiskola

„Az Országos Magyar Gyorsiró-Egyesület" gyorsiró tanfolyamain folyó hóban

özv. Mezeyné Bányai Amanda okl. tanitónő személyes vezetésével uj magyar levelező-, vita- és német kurzusok kezdődnek. A Remington-gépirási és ezen gyorsirási tanfolyamokra nő- és férfi jelentkezőket korlátolt számban felvesz:

Glogowski és Társa,

Erzsébet-tér 16.

36

forintért

1 őszi öltöny,
1 felöltő,
1 telikabát,

összesen 36 frt.

Egyenkint is kaphatók és pedig:

1 öltöny 12 frt
1 felöltő 12 frt
1 télikabát 12 frt.

Minden a legtisztább gyapjuszövetekből, jótállás mellett a legolcsóbb árakon

Wolf Jakabnál

Bpest, Kossuth Lajos-u. 22.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Butor

ugy készpénzért, mint részletfizetésre legjutányosabb

Fuchs Bódog-nál

Budapest, VIII., József-körut 26.

direkte csengődi (Pestm.) **telepemről szállitva,**

keverve a legf. fajokat egy 5 kilós postakosár bérmentve bárhova ... 2 frt. Gellérthegyi őszi barack egy postakosár ... 3 frt. Édes zöld füge egy postakosár ... ... 2 frt.

Rendelmények, a jól megérkezésért garantia mellett szállittatnak, mivel telepemen arra szakavatott emberek csomagolnak.

Rendelmények Budapesti központba intézendők.

Viszonteladóknak tetemes árengedmény.

Frommer Elemér

Budapest, Váci-körut 30. sz.

Kávé

behozatal Fiuméből.

Szétküldés közvetlen a tengeri hajóról.

1 zsák 4 kgr. Rió kávé jó izü	4.80
1 zsák 4 k. Caracas-kávé jó izü	5.40
1 zsák 4 k. Kuba kávé erős és zamat.	5.70
1 zsák 4 k. Sultán Mocca-kávé	5.80
1 zsák 4 k. Arany Jáva kávé ör. sz.	5.90
1 zsák 4 k. Porteriko gyöngykávé	6.00
1 zsák 4 k. Kék Jáva gyöngykávé	6.00

elvámolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül.

Meg nem felelő árut készséggel kicserélünk.

Fratelli Deisinger

Fiume.

A magyarországi kávések bevásárlási forrása.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ocska és uj

ajtók, ablakok

méret után, teljesen felszerelve olcsón kaphatók

EISLER ÁRMIN

épitő asztalosnál

Budapest, V. Nádor-u. 61.

(a Lipót-körut sarkán.)

8 szoba

butor

igen olcsón eladó, 1 hálószoba barok nagyon finom, 1 ebédlőszoba, barok, három ajtós, nagyon finom, 1 gyermekszoba, fehér lakirozással, 1 hálószoba, angol, matt, faragott, 1 ebédlőszoba, oszlopos, 3 ajtós, faragott, szalongarnitura, mahagoni, 1 uri szoba, antik, nagyon finom, 1 vendégszoba egyszerü, szőnyegek és képek. Bővebbet Vörösmarty-utca 58. sz., I. em. 8. sz., d. e. 9—12-ig d. u. 3—6 óra között. Ugyanott a lakások is azonnal kiadók.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépen, Budapest, IX., Üllői-ut 25.